

22.
1732

Գ Ի Ր Ք Դ Լ Պ Ր ՈՒ Թ Ե Լ Ն Ս :

Ե՛ւ տաղարան վայելուչ
Լգեղեցիկ . 'իզանազանից
բանաստեղծից շարագրի
ցեալ 'իխրախճանս ման
կանցն սիօնի :

Բարեխօսութիւն սրբոյն
Սարգսի զօրավարին :
'Իթոշականիս մերում
ուճճէ ին :

✱ Հանդէս դարուԹԵ՛ երգս յաշէ Ժ-
կան • խորին խորհուրդ անհասական

*Առաջին: ԴԶ

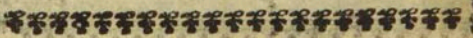
ՈՐ ՀՈՒՐԴ ԽՈ
 ըն անհասան ըսկիզ
 բն. որ զա՛րդարե
 ցեր զվերին պետու
 թի. Ի յառաջատ անմա
 տոյց լուսո. Ի յն. գերապանծ
 փառօք զգաստ հրեղենաց: (3

մամբ ձեռաց առ քեզ միջնորդել :
 Ինչամամբ Թագ 'իդուռիս . պատես
 ցես ը'զմիտս և ըզգայարանս . Խաչա
 նիշ ուրարմամբ ըստ ահարովնի . ծաղ
 կեալ ոսկեթել 'ը զարդ խորանի :
 Բա մից բոլորից տիրապէս ան պետա
 կան . նա իորտապատ սիրով զգեստա
 չորեցե . Բ . քում նք խո՞րհը ըդոյդ
 վնիլ սպասաւոր : Թագաւոր երկնա
 չոր զեկեղեցի՝ քո անշարժ պահեա .
 և զերկրպագու անոճանրդ քում պա
 հեա 'իխաղաղութե :

44: Լոճացից սրբութիւն զձեռս իմ և
 շուրջ եղէց զսեղանով քո փր :
 Երկ : Դատ արա ինձ փր՝ զի ես յանբը
 ծուծե իմում դնացի 'ի փր յուսացայ՝
 զի մի եղէց հիւանդ :
 Փորձեա զիս փր և քննեա զիս փոր
 ձեա զերկրամուկս իմ, և զսիրտ իմ :
 Ողորմուի քո փր՝ առաջի աչաց իմոց
 և հա

μου

24: Ի յարկի սրբու թե՛ և իտեղւոջ:

* Եւոպայ 34էն զԼարս4-յըն Լէդէրֆէն
Էշանկէն Տէդէրֆէ Խորհրդարանը:

● ၂-တပ်ကော့ :

դաբրիէ՛ և գոչե՛ր սը՛րբուհւոյն:

պա տղա ստեան / տեղի՞ տի՞ բուռն ոյն:

* ၇၇၇၇၇၇၇၇

մատոյն յեփեսայ: Եւ զորդի զաւ

* S^2 ኢትዮ-ግብጽ፡

* S^2 平方差公式

Եկեա՛յ յրե՛ծալո՛ւմն: Կառա՛րեյո՛վ նա

✠ Ծառաշարի:

[illegible]

8 զերդ

զէրդ ըզքրօբէիցն առեալ. հէ՛թա
նոսակա՛ն դասուց. մօնակից վէ
հէցն հղեալ:

* Յարութեան:

Ե՛ւ ճայն զա՛ն/ ոխ/ ծո՛ւ/ փ՛ւն
ասեմ. ո՛ր դոչէ՛ր/ և/ մի/ փ՛ր.
ի՛քառա՛թեի՛ն: Դ՛քառա
թեի՛ն դոչէր. կրկնէ. ճայն առնէր
իսա՛նդարամե՛տուն. կրկնէ. ճայն:

* Սրէ կեանքէ:

Այսօր նո՛ր արե՛հարեա՛լ ինո՛րա
հրա՛շարե՛գականէ՛մ/ փ՛ր. կրկնէ. ի՛
նո՛ր: Ե՛յսօր նո՛ր շ՛ւշան՛ ծաղկեալ
ինո՛րատո՛ւնկ բո՛ւրաստանէ՛մ/ փ՛ր/ ն

* Համբարձման:

Այսօր անդրանի՛կ հօր միածի՛ն ո՛ր
դի՛ն. յերկինս սրա՛նայ ադամայի՛ն
կերպի՛չ: Արճափ ներբողի՛ց եղանա
կեն այսօր. հոյլք, հոգեղենայ՛ց երկ
նսճո՛րացն խըմբի՛ցն: 9

* Հոգւոյ Գալստեան:

Նը՛ւադեմք հոգոյն. նը՛ւադս վայ
ելո՛ւջս: Աայելո՛ւջս բա՛նի՛ շ. զարար
չուԹի՛ն նա՛խ ա՛սեմք:

* Աստուծոյ:

Գո՛հար վարդըն վառ առեալ. կրկնե
դոհար: Ի՛վեհե՛ց վարսիցն արիե
նի՛ց. կրկնե: Ի՛վե: Ի՛վեք իվե՛ր վար
սիցն պըղպըջե՛ր ծաղեկ ծովային
պըղպըջե՛ր ծաղեկ ծովային:

* Փոխան:

Այսօ՛ր դաբրիէ՛լ հրեշտկապետն ե
կեալ. բերեալ զբոբիո՛ն պը՛սակյող
Թօ՛ղ կո՛ւսի՛ն: Այսօ՛ր կոչելով առ
բո՛լորիցըն Թըն. զտա՛ճա՛ր բարձրե
լոյն ե զբնակարա՛ն հոգւոյն:

* Խաչէ:

Այսօ՛ր ի՛ձեռն խաչին. և պատ
շակա՛ն նորշանի՛ն տաղուք պատիւ յ
ազատողին համայնից:

* Գլխի խաչի:

Այսօր ազդե՛ մարգարէ՛ն, երգաբա-
նեալ ինչագէ՛ն, տալ մեզ նըշա՛ն ի
լուսէ՛ն, երկոտասա՛ն վարագէ՛ն:

* Աւրագայ խաչի:

Այսօր գոչմամբ առիւծի՛ն, իքա-
ռաթե՛ սբ խաչի՛ն, երկրպագեմք նը
շանի՛ն, այն վարագայ սբ խաչի՛ն:

* ԼՃագի:

Գո՛հի վա՛րդն ի՛նքնագո՛յն, սի-
րամա՛րդ օսկեգո՛յն գո՛հի վա՛րդն ինք-
նագոյն արբո՛յն, գո՛ւ լուսին լի լուսով
իմեջ գիշերին, գո՛ւ զոհա՛լ լուսիայ
իյառա՛ւօտի, կոյս ըմա՛մ ըմբի՛ւմ,
ա՛ղաչեա աղօթեա, ես եմ քո՛ ծառայ:

* ԼՃագի:

Ա՛յսօր, ա՛յսօր, ա՛յսօր ծո՛ւ իծո՛ւ վ. գիծա-
ղախիտ ծա՛ւ զմայր առա՛ւօտո՛ւն, եր-
կո՛ւ փայլկնձե՛ արեգակա՛ն նըմա՛ն:

ՏՊԷԻՄ ԻՐՆԿԱՎԻ. ԿՐԿԻԷ. ՄՈՒ.
 ԿՆ ՀՈՒՆ ՈՐ ԻՔԷՆ ԲՈՒՐԵԿՈՂ.
 ՂՀՈՂԻՍ ԿՈՒ ՎՃՈՒԷ ԻՒՒՒՒՒ. ԻՂ. ՄԻ
 ԲԱՄԱՅՐ ԻՄԱՂՐ ՄՐՄԱՆԷ:

Կ՝նախքան զայս արարեալ էր իշխան
 եւ զմեզ ներս խոտ ծընծողութիւն
 զիւր ընդ իւր ընդ իւր ընդ իւր ընդ իւր
 ընդ իւր ընդ իւր ընդ իւր ընդ իւր ընդ իւր

Այն թագաւորին. այն
նորաժին փրօկչին. զքեզ պատ
կողին. փառք յաւիտեանս ամէն:

Ի վնայ խաչին անկեալ . որթոյն
ողկոյզ վաղաճանս խայծեալ . քա
րամբք ճըմլեալ դինի . ու բախտարար
օհ լով :

Գո՛ւմնա՜յն վե՛ստ բերկրանաց Քաղց
ռաճանքնեա՛լ երդե՛հ փ)՝մք ձե՛զ
հրէշտակապէ՛տք . և հրէշտակաց
դո՛ւմա՛յն րք։

Արեգակն արդար որ իհօրէ՛ ծագել.
զառա՛քեալսն քո՛ անճառ շնորհօ՛ք լը
ցեալ: Ռա՛հ լուսոյ ցուցեալ հայաստա
նեայց ազա՛նց. մեծըն թագեո՛ս բար
դուղիմեա՛ն փայլեալ:

Սաքեալք անձ որդւոյն. իծոցոյ
 հօր տաքելոյն. բանաւ ինձ
 հօտից հովիւնք. բանաւ
 ինձ ցաւածաւ քարոյ զք:

Աճայի՛ն խորոցն անճան. խորհրդա
տէք սք մարդարե՛ն. բանիւ պատ
մօղք

մօղք զապագայիցն. յառաջագոյն զե
ղելութիւնն :

* Հայրապետաց :

Ի՛հանդէս տօնի՜ք. ընկանցեալ
ցը՛նծա՛մք. հայր և վարդապետ սք
հայրապետդ պէտքով՛ս :

* Պեպրոսի և Պօղոսի :

Ա՛յ՛հա՛յ. յօր ցը՛նծացե՛ք եղ
բարձր պարակից եղեալ՛ վերնոցն.
զպետրոս և զպօղո՛ս. դովել յօրս յե
շատակի նոցի՛ն :

* Եկեղեցւոյ :

Եկեղեցի՛ կաթողիկէ՛, ի՛հայտս
տան, այսօր զմանկո՛ւնը ս ժողովեալ
իւր համաձայն :

Թո՛ւրան իզա՛թէ. կրկնէ. թէ զա
թէ. սըմընդիլ. կուլիոս. բանիօս, ա՛յ
եօս. ա՛յեօս. ա՛յեօ՛ս : Էլկո՛ւնացի՛.
Էլկո՛ւնացի՛. Էլկո՛ւնացի՛ ե՛րեօ՛ր՛ս :
ալէ՛ք :

Եւ զօժողովրն գրապանին շուրջանա
 կէ բոլորաշէն : Եւ յընթացս դար
 շապարին . հընչէր երկիր ցընծայր
 խորանն : Ըրդ 'իսոյն նըմանողութե
 քս ըզմեք տէրս յօրինէ : Յորժամ
 մըտցես 'իսբ խորանն անդ յիշեցես
 զմեր նր'ն ջեցեալսն : Յորժամ առնես
 զպատարագս . յիշեաւ և զիս զբաժնա
 մեզս : Զի և մեզ ողորմեցի . 'իմիւս
 անգամ իւր գալստե նն : Տօրն փառք
 որդւոյն պատիւ . և սբ հոգւոյն այժմ
 յաւիտեան : Բաւիտեանս յաւիտե
 նից . քս օրհնեալ 'ի համայնից :
 ~~~~~

* Ըրտիան խնկարկաւն :

Յայս յողկ նոճի րանաց ուխտի ան
 տաճարիս . ժողովեալքս աստանօր 'ի
 խորհուրդ պաշտման պաղատանաց ա
 ռաջակայսբ պատարագիս . խնկօք ա

նուշիւք խումբ առեալ պարեմք ՚ի վեր
 նայարկ սրահըս խորանիս. ուղղութիւն
 ընկալ զաղօթս մեր ճպ զբուրումն ա-
 նուշահոտ խընկոց տաշխից կկինամո
 նաց. և զմատուցօղքս պահեա սրբութիւն
 միշտ և հանապաղ քեզ սպասածորել.
 բարեխօսութիւն մօր քո և կուսի. ըն-
 կալ զաղանչանս քոց պաշտօնէից:
 Որ դերագոյն քան զերկինս պայծառա-
 ցուցերսք զեկեղէցի՝ արեամբ քո քն.
 և ըն երկնայնոցըն կարգեցեր ՚ի սմա ըզ
 դասս առաքելոց և մարգարէից սբ վար
 դապետաց. այսօր ժողովեալ դասք քո
 հանայից սարկաւադաց դպրաց և կղե-
 րիկոսաց. խունկ մատուցանեմք առա-
 ջի քո անյօրինակ ըստ հընդմն զաքա-
 ղիաս. ընկալ առ ՚իմէնջ ըզխընկանէր
 մաղթանս ճպ զսպասարագն աբելի ըզ
 նոյն և զաբրահամուն. բարեխօսութիւն

北

վերին քո զօրաց միշտ անշարժ պա-
հեա՝ զաթո՞ւ հայկազանցս:

Խընդա յոյժ դուստր լուսոյ մայր նը-
կաթուղի՝ կէ՛ մանկամբք քով սիօն .
զարդարեալ պըճ՛նեա զհարսըն պան-
ծալի երկնանըմա՛ն լուսաճեմ խորան
զի օծեալն ան մինն՝ ի յէ Էն անծախս
պէս ի՛ քեզ միշտ պատարագի . հօ-
՛ի հաշտութի մեզ ՛ի քաճութի բաշխե-
զմա՛ր մի՛ն և զարիւն իւր նք . մն՛ իւր
կատարմա՛ն նք տնօրէնութեն շնորհե-
զթողութի կա՛նգնողի տաճարիս:

Չանապա՛կան՝ կոյսըն մարիամ անա-
ծին խոստովա՛նի՛ նք եկեղեցի . ուստի
տըճաճ հացն անմահութե և բա՛ժակ
մեզ ո՛ւրախարար տո՛ւք օրհնութի նը
մա՛ հոգևո՛ր երգո՛վ:

( ) Երհնեա՛ տէ՛ր:

( ) Երհնեալ Թաղաճորութիւն:

✠ Եւ զայն ժամանակ ըստ պատշաճի պա-
հոց. երկու շաբաթի. երեք շաբաթի. 424
շաբաթի:

Ր'ԻՆՕՐԵ Ե. ՌԵ.

Քեցար փրկիչ և մարմնա-
ցար 'իսկ կուսեմ. որ մն-
մեր 'ի յերկնից իջեր և լուսաճորեցեր
զտիեզերս զխաղաղութի քո տուր մեզ
տէր որ խաղաղութեց ես թաղաճոր
զխաղաղութի և զողորմութի որ յամի
ես դու կարօղ մարդասէր:

* Չրեք շաբաթի. ուրբաթի:

Որ ըստ ամի միտս անցանես. զխաղա-
ղութի քո ամ տուր մեզ հանապազ
զքեզ աղաչեմք:

* Մարտիրոսաց:

'Ի տաճարի սբց և յեշատակի սբց մար-
տիրոսաց զձեռս համբառնալով աղա-
չեմք. բարեխօսութի սց և աղօթիւ ք
ըզկենդանութիս մեր խաղաղացո՛ւ ամ
նայ մարդասէր:

* Տ՝Գնաւորաց:

Ճգնաւորք քի որք տանջանաց անօրինացն համբերեցիք և զմուռնի կռոյն խափանեցիք դասաւորեալք ընդ հրեշտակս՝ ի յերկինս. որ ունիք զհամարձակութի՝ ի քսէ. բարեխօսեցէք կեցուցանել զանձինս մեր զձեզ աղաչեմք:

* Լիւրսիէ:

Միածին որդի և բանգ անկեանմահ եութի. որ յանձն առեր մարմնանալ ինք անածնէն և իմիշտ կուսէն անփոփոխելիդ. մարդ եղեալ խաչեցար քսան ան, մահոճամբ զմահ կոխեցեր մինդ իսրբոյ երրորդութէն փառաւորակից ընդ հօր ևս ք հոգւոյն կեցո՛ղմեզ:

* Սրբիաննոսի:

Յնծայ այսօր ցնծայ և զոչարձացիր կաթօւղիկէ սբ. յիշատակաւ սբն ստեփաննոսի նախալկային քսի. վկայեցելոյ հր որ աղօթիւք բանայր զերկինս զոր փակեաց զադամ և հրեշտակերս տեսլեամբ տեսանէր զկերպարանն հօր իկեր

'իկերպի ադամայ նստեալ յաթոռ փա
 ռաց. որ զբազմութի քարանցն որն
 զծաղիկս հաւաքելով բոլորէր պսակս
 փոխանակ փշոցն և եղեգանն. և զմար
 տիրոսական արիւնն խառնէր ընդ փշ
 կականի արեանն քնի հոսեցելոյն 'իկո
 ղէն. վն որոյ գերազանցեալ 'ի խառս
 առաջել քան զամսբս. հայցեալ և մեզ
 'ի վերնատունդէն զպարգևս կենաց ան
 վախճանից և զմեծ զողորմութի:

* Ստեփանոսի:

3 որովայնէ ընտրեալ սբ ստեփաննոս.
 յորովանէ ընտրեալ սբ ստեփաննոս.
 վկայ ճշմարիտ տառաքելական քարոզու
 թեցն որ ի վր անօրինաց քարձողոցն
 աղօթէիր առ քսմծ. մի համարիր սց
 զայս մեղս. 'ի ձեռն սորին բարեխօսուէն
 շնորհեալ մեզ զմեծ քո զողորմութի:

* Լեւոնի:

Ահա ձին անհարսնացեալ զբանն անբո
 կիզբն յղացար. և զանն անիմանալին ծը
 նար. զանպարագրելին 'ի գիրկս քո բար

Ճէր. նմա անդադար բարեխօսեալ. վս
անձանց մերոց:

* 1. 5 = 5 1/2 =

Ածածին զքեզ խոստովանեալ երկրոր
պագէ եկեղեցի ուղղափառաց. քանզի
ուր քերօքէքն բազմաջեյք. և աթոռք
հրանիւթք. և վեցթևեանք սերօքէքն
նայիլ ոչ իշխէին. կրեցեր անտերմնապս
զանապականումն 'ի յարգանդի քում,
ոպ աղախին զսր. և ծնար ոպ զմարդ
զանծն բալորից. զմարմնացէլն առ 'ի քէն
զանճառ զբանն. 'ի փրկութի աշխար
հի և կեանք անճանց մերոց:

* **ፊ**ጥራት ፡

Աղաչեմք զքեզ նբ կոյս մարիամ ամ
ածին. բարձրելոյն զօրութն հովանա
ւորեալ. և նբ հոգւոյն եկաւորութն
լուսաւորեալ. որ զամ գոյացուեց զըս
տեղծիչն յղացեալ ծնար անճառապէս
մարմնացելոյն առ ՚ի քէն բարեխօսեալ
կեցուցանել զանձինս մեր:

*S^e l^r t^r m^r l^r =

Ժերունին այսօր սիմէօն հոգւօյն
 Կայր' իտաճարն. երեւելով քերօքէիցն
 վեհադոյ որոց Թեօքն սաշառնեալ ոչ
 իշխէին նայել' իյասեղ փառացն. սա' ի
 դիրկս իւր բարձեալ համբուրէր հո
 մարձակապէս և գրգռէր սոց զմանուկ
 և աղերսելով հայցէր արձակել' ինաղա
 ղութի: Տն ընդ տառնէն:

Անկգընական բանդ ամ' ի վերջին ա
 ճուրս յանձն առեր լինել մարդ' իկու
 սէն. և արարիչդ յաշխտենից փակեցեր
 ընդ ժամանակաւ սբ ամր սրբութեց և
 անկարօտ մաքրութեց եկիր' իտաճարն
 քառասնօրէյ. զոր ինանցն կատարեցեր
 զարդարութի. զոր բարձեալ սիմէօն զան
 պարապրելիդ' ի դիրկս իւր հայցէր. որ
 արձակիչդ ես կապելոց արձակեալ զիս
 ' ինաղաղութի: Աս որոյ ընդ ծերու
 նւոյն սիմէօնի վերադոցեմք առ քեզ
 ամր սբ սբ սբ սբ ամր զօրութեց. լի են եր
 կինք և երկիր փառօք քովք. ' ի փրկու
 թի մեզ քս ամ փառք քեզ:

* (d) 4-1-1952

Ուստի յետ անասէր Թագաւորին իէլի
եզեկիայ • յարոյց ան զյովսիայ որ
զամ կռասպաշտութիսն իբաց ընկէց սոյն
պէս և ըզբարեպաշտն կոստանդիանոս
որ զարիօսի զմօլումն խափանեաց և ըզ
մեծն Թէոդոս յարոյց անային նախան
ձուռն վառեալ • որք զսբ հոգին հայհոյ
էին • բայց դու ով անարեալ և ուղղա
փառ հաւատոյ։ Գլուխ աղաչեա զսր
փրկել զմեզ իմարդապաշտ հայհոյութե
Ասորոյ օրհնեմք զքո դալուստ զբա
րեպաշտ Թագաւորիդ • իքսն խնդրե
լով զմեծ զօղորմութի։ * Զնաւորաց։

Չօրականն և վկայ ճշմարիտ քաջ նա
հատակդ քնի նբդ Թեոդորոս. որ փո
խանակեցեր զմարմինդ ընդ հոգւոյդ
քում փրկանս. և ոչ ածեր զմտաճ զլս
պառնալիսն մաքսիմիանոսի Թադաճո
րին. այլ վերին ազդեցութեն դիտելով
զայրեցումն հոգւոյ նց. վն այնորիկ
լուցեր զտաճար կռոց նց. արդ' ի յադ

Թող պատերազմին տօնողացս զոր նա
հասակու թե քոյ բարեխօսեա առ Խր
վս անձանց մերոց: * Բարասնից:

Գնալով փառաց քոց՝ ի փառս կաթու
ղիկէ եկեղեցի դիմեալք՝ իսեբաստիայ
վերին ուր թափաճորեալքն յսյ նահա
տակին՝ ի յամօթ և ի քար ընկեց յերեսս
բանսարկէին. քաջալերելով զմիմեանս
զի մի լուծեալ ոք բաղանեօք անցաճո
րիս պակասեցի. այլ դողալով առաքի
նաբար զինքն ըղերձեալ ի յանիւն ան
ային գանձուցն հոլովիցի. աղաղակելով
առ քս ընկալ զորդէսքու թի Ժողովոյս
մերոյ ի յոյս սիրողաց քոց Խր փառք
քեզ: * Ղազարոս:

Չղազարու զննջումն ուն կանխագետ
յառաջ ասելիք. զի և իբեթանիայ յա
ռաջելիք. զի յարուսցես զսիրելին քո
և քեզ գոչելով ասեմք օրհնեալ որ
դայ ի չարչարանս կամաճ հօր ի փր
կութի անձանց մերոց:

Յորժամ եկեալ կենարարն իդերեզ
մանն

մանն զազարու • յորժամ եկեալ կենա
րարն՝ ի դերեզմանն զազարու • աչեա
ւոր ճայնիւն աղաղակէր ասելով • զա
զարէ արի եկ արտաքս։ Իսկ մեռելն՝ ի
դերեզմանէն յարեաւ • նոյն ինքն զան
մահութէ պարդեան ետ սիրելոյն • և
ածային ճայնիւն ի դերեզմանէն կո
չեաց • վսորոյ և մօնկունք եբրայեցւոյ
ոստովք օրհնէին զանմահ թողաւորու
թի քո • ովսաննա օրհնեալ է դալուստ
քո • օրհնութի իբարձունս օրհնեալ
որ դալոցդ ես անուամբ ամն։

* Ծաղիւղաբոյն։

Յնծայ եկմ և զարդարեա տաղաստ
քո սիօն քանզի ահա թաղաւոր քո քս
նստեալ ի յաւանակի նորոյ՝ հեզութի
ցուցանելով • և դայ մտանէ յառադաստ
քո սիօն • և մեք աղաղակեմք ովսաննայ
օրհնեալ եկեալ ի յանուն ամն • որ ունի
զմեծ զօղորմութի։ * Յարութի։

Քս յարեաւ իմեռելոց մահչամբ ըզ
մահ կոխեաց • և յարութքն իւրով մեզ
կեանս պարդեաց նմա փառք յաշի
տեանս ամէն

* Յեննդ :

Ահա՛նոր Լսքանցելի է խորհուրդ փրկութե մերոյ . որ անսկիզբն՝ իհօրէ անձառաքար մարմնացաւ իկուսէն խաջի համբերելով . և կամա՛նոր մահ չամբն իւրով զկենդանութեան մեզ պարդւեաց շնորհս :

* Յեննդ :

Բանգի յարեա՛ւ իմեռելոց քն ան . յաճիտենից արարիչ և յարութի ազգի մարդկան . զոր օրհնեն անդադար զին չորութիք հրեշտկաց . և ամ զճարթունք երկնից ընդ որս դռչելով ասեմք . փառք օրսկալի յարութե քոյ տր :

* Համբարձման :

Հիացան վերնական բազմութիւն տեսանելով զքեզ իհրեղէն կառս բազմեալ սարսեալ ասէին . ո՞վ է սա որ դէմեալ դայ յեղօմայ . և եկեալ մտանէ փառօք իփառս տր փառք քեզ :

* Համբարձման :

Որ յանպատում յաթող նստիս և յանմարմնոցն վեր օրհնիս անհասանելի
29 բանդ

բանդ անձ. 'ի յերկրի երևեցար ճշմարիտ մարդ զանօրէնութեն կատարեալ զխորհուրդ. խաջի և մահու համբերեցեր. և զհրաշալի զյարուհի քո ցուցեր հզօր զօրութ. այսօր համբարձար փառօք 'ի յերկինս և զկուսծին զմարմինդ քո հրաշափառապէս լուսազարդեցեր զոր տեսեալ եսայիաս. նախաձայնեալ ասէր զՎէսա որ դիմեալ դայ յերկրէ հիացեալ պետութեց երկնից գոչէին առ միմեանս. համբարձէք իշխանք ըզդրունս ձեր 'ի վեր և մտցէ Թագաւոր փառաց: Բայ որ յամի կարող էս և հրզօր. շնորհեա և մեզ հնդիպիլ քեզ ամպովք 'ի միւսանգամ քո դալօտեանդ. որ միայնդ ես մարդասէր:

* Հոգւոյ Գալստեան:

Աճ զքեզ խոստովանիմք զսք հոգիդ և երկիրպագանեմք որ ես պատճառ կենդանութե եղելոցս՝ և խաղաղարար աշխարհի. որ զտգիտութի աշակերտացն բազում գիտութի լցեր. և 'ի հրեղէն

խելուս բաժանել անճառելեօքցուցար
 Եց. աղաղակեմք ար խնայեա ևկեցո
 զմեզ: * Եւհո- շաբաթի:

11. յսօր 'ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ
 հանգեար յառաքեալսն լուսաւորելով
 զնս. և այժմ աղաչեմք զքեզ սբ ան-
 որ ես պատճառ կենդանութե եղելոցս
 և խտրողարար աշխարհի խնայեա և
 կեցո զմեզ: Եւե՛ք շաբաթի:

Այս օրոյ և մեք զհողին սք ընդ հօր
 յիւանորեալ և ընդ օրդւոյ միասնական
 խոստովանիմք և հայցեմք ՚ի վերնատուն
 զէդ մեզ զհողեօրական զխաղաղութիդ
 ամբ փառք քեզ:

* 7-6-65 E-m 7,9:

Որք ծաղեցան մեզ յարեմոից օտջ զա
րեդակն. Ելուսաւ զորեցին համանդա
մայն զաշխարհս հայաստանեայց. փա
րատեցին զխաւարն անդ իտու թե կու
պաշտուէ. Ելուսաւ զորեցին զամ հողի
հաւատով ամ դ իտու թե. սոցին բարե
խօսութն քն ամ. պարդւեաւ աշխար
31 հի

Հի քու՛մ զխաղաղու՛ն. և անձանց մերոց
զմեղաց թողու՛թի՛ն հոյ մարդասէր տր:

* Դայիտանց:

Չյաղթական զձեր զհանդէս զչար
ճացեալ տօնէ եկեղեցի տք. քանզի սրբ
բուք ստոցայք զկուսու՛ն. և իմարմնի
զանմարմնոցն ցուցիք զհանդէս:

* Կասանայ:

Հարսնացեալք քնի երկնաճոր փեսայ
ին. դատերք վերին սիօնի խնդրեցէք
իքսն զհաշտու՛ն և զմեծ զողորմու՛ն:

* Յոհաննոս:

Չյառաջ ընթացու՛թի քո և զկարա
պետու՛ն ան բանին խաւիանել կարծե
լով. որ իձեռն կնոջն զնախատեսողձն ի
դրախտէն տրտաքս ընկեց. նա և այժմ
զհրօդեադայ անօրէնուք բորբոքեալ
և բազմեւոցն հերօդեայ զկաքաճս ոտից
աղջկանն հաճոյացոյց զի զքոյդ հատ
ցէ զգլուխ. որ զամեն զգլուխն, ձեռ
նադրեցեր զքս: Եւ դու որ յանապա
տէ բարբառոյ ձայն. գոչեա յորում

Ճեռնադրեցեր. պարգևել զխաղաղութիւն
Թիւ կզմեծ զողորմութիւն:

* Մարգարէից:

Տր օր հիմնեցուցեր զեկեղեցի քո իւր
վիսին հաշտոյ. եկարգեցեր իսմա
առաքեալս և մարգարէս՝ հովիւս և վար
դապետս առ ի հաստատութիւնս և ճշգ
նութիւնս վկայեց զթշնամին սր վանեցեր.
ի խաղաղութեւ զսա պահեա ան օրոյ
մարդասեր: * Լուսինից:

Առաքելք և վկայք քսիւ ան. ամենակալ
հոգւոյն զօրութիւն զամսն ընդ հանուր
յորդեգրութիւնս կենաց կոչելով միասնա
կան սք երրորդութեն յորդորեցիք եր
գել զխառն ի յաշխտեանս ամէն:

* Հայրապետաց:

Չ հայրապետականն զարդարեցեր ա
թու ի յերկրի. առաքելական տուր ըզ
պատիւ յերկնուստ ծառայ Քսի. ով
երանելիդ ի հարս սք հայրապետ. քան
զի քո վարդապետութեւ սերմունք բա
րեպաշտութեն բուսուցին հասկս. ու

րախուէ պտուղ հատուցանելով. և հա
շատացելոցս զփրկուի շնորհելով. վս
որոյ բարեխօսեա՛ առ տր վն անձանց
մերոց: *Եկե՛ղէց-ոյ:

Ձխաղաղութի շնորհեա եկեղեցւոյ
քում մէջ. զխաղաղութի և զանշարժու
թի՛ իթշնամեաց պատերազմէ. և հաս
տատեա՛ իմի հաշատս զկաթուղիկէ
եկեղեցի. զքեզ խոստովանիմք տր և
մծ կեցո զմեզ:

*Ասորդու՛մ:

Երևի տր այսօր աշակերտացն իթա
փօրական լերինն. և աշակերտացն զար
հուրեալք աղաղակէին ասելով. արաս
ցուք երիս տաղաւարս. մի տն և մի մօ
սիսի և մի եղևայի. և մեք բանաւոր հօտս
երդեմք ը քո ճշմարիտ վկայեցդ առա
քեա՛ իմեզ զլոյս քո շնորհացդ՝ իքո
միւսանդամ գալստեան և կեցո:

*Խա՛ւ:

Առաջի պատուական ամենայաղթ խա
ջի քոյ անկանիմք երկրորդելով և խնդ
րեմք

ռեմք զԹողուի յանցանաց մերոց. քան
զի սովաւ բարձեր զդատապարտութի
ազգի մարդկան. և այժմ վն սբյ ամ
ային քոյ նշանի շնորհեա զերկնային
զխաղաղութիւն ամ աշխարհի:

* Որոգմանց:

Այսօր ահաւոր ճայնք որոտման հնչե
ցին յերկնից՝ ի յերկիր կոչելով յորդեգ
րութի զձեզ որդիք սիօնի. հաստատու
թի հաւատոյ և պարծանք եկեղեցւոյ.
որք ցօղով արեան ձերոյ՝ մաքրեցիք
զտիեզերս յանօրէն կռապաշտութեց.
արդ հայցեցէք՝ ի քսէ զքաւութի տօնո
ղացս անոճան ձերոյ. մաղթանօք սց
տր խնայեա՝ ի վրկեալ քո Թողովուրդս
որ միայնդ ես մարդասէր:

* Արդտնոնց:

Յաշխարհական ի ճակատամարտին
յաշխարհական ի ճակատամարտին. և
իմեծ պատերազմին լի ի մամարտեալ
լինէր անօրինացն պատերազմ. և զմո
լութի անօրինացն խափանեցիք. յաղ
թող

Թող դուայք ով՛սք երանելիք. քանզի
որոց անուանին ստացեալ էր զօրութի.
ոչ թուժկալէր նց մարմնաւորական պա
տերազմ. սց բարեխօսութեք քս խնայ
եա՛ն իմեզ ևողորմեա :

* Հրեշտակոց :

Օր օրհնեն անուելի ձայնիւ իմանա
լի զօրութիք երկնաւոր նահապետութիք
հրեշտակք և հոգեշնկապետք. աթոռք
և արութիք. իշխանութիք և պետութիք.
սերօրէք և քերօրէք. զմենասք զերրոր
դութին և զմի անուելի: Եւսօր երկրա
ւորս եկեղեցւոյ քահանայապետութի
ցնծայ հրաշափութեան զերկնաւոր քա
հանայապետութեցն կատարելով զտօնա
խմբութե տօնս. անմարմնական դասուց
հոգեղինացդ մարմնականքս և հոգե
ղէնքս: Ո՛վ սք գաբրիէլ և միքայէլ
մեծք հրեշնկապետք բարձրելոյն. որք
կայք առաջի աթոռոյ անուելի. անդա
դար բարեխօս լերութի վս մեր առ տր.
վերաբերել զամսն ընդ ձեզ յերկնից
արքայութին միաձայն բարբառով եր
գել զփոռս:

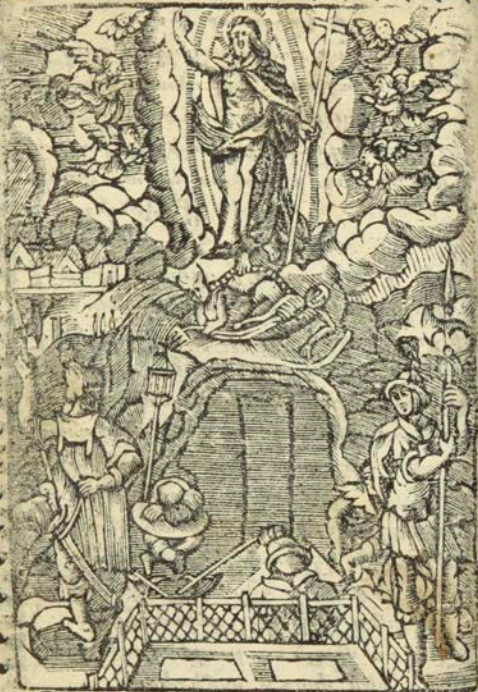
* Լուսաւոր էն:

Գրիգոր իբ քահանայապետ՝ որ զհա
ւատս ուսուցեր. և զբանակս դիւան
հալածեցեր մարդկան ուսուցեր քարո
զել զերրորդուն. պսակեցար յարքայ
ութեն. արդ՝ բարեխօս լեր տու Թր վս
մեր:

* Երէ՛ Բանկանցն:

Որ իմը քերօքէիցն հանդիս և՛ իզ
բայն հրեղինաց օրհնաբանիս իջեր՝ ի
բաբիլօն և փրկեցեր զերիս մանկունսն
՛ ի հրոյն բռնուէ: Որք աղաղակելով
դուչէին երգ նոր Թմ դործք օրհնեցէք
և բարձր արարէք Թագաւոր փառաց
քն և արարիչ բոլորից. որ մարդասի
րապէս դժացար ՛ ինք մանկունսն՝ և
փրկեցեր ՛ ի բորբոքեալ բոցոյն որք ա
նարգեցին զբռնութի Թագաւորին.
և շիջուցին զզօրութի հրոյն. ընդ նո
սին և մեք քեզ վերադուցեմք փրկեա
լմեզ ՛ ի հրոյն յաւիտենից:

Զի դու միայն ես բազմագութ տէր
քեզ փառք յաւիտեանս
ամէն:

* Չայն ալեւտեաց կանանցն եր գեր.
 Մանան փողոյ հնչմամբ դո չեր:

Թի՛ս երգեսցուք. յարու:

* Ա՜ռչ- երբորդ Հաբալու:

Կամա՛ւ յանձն առե՛ր զչարջո՛նս խո

բ՛ջի՛ և համբերե՛ցե՛ր ալե՛լու՛իւն: Թա

ղեցոր՛ի՛ խի՛ ըստ երկրի՛ երեքօրեայ. ա

լե՛լու՛իւն. և յարեար անա՛պէս ալե՛:

Յարուցելոյն՝ իմե՛ռե՛լոց երկրպագես

ցուք ալե՛լու՛իւն. որ փրկեացն զտիե՛

զերօ ալ: Ա՜ռչ- Զորբորդ Հաբալու:

Տո՛ւք օրհնո՛ւի ան ան յարո՛ւցելոյն

՝ իմեռելոց: Սա զդժո՛խս գերեց մահ

չամբն իւրով. և ըզհզօ՛րն կապեաց.

տո՛ւ: Տո՛ հզօ՛ր զօրո՛ւք իւրով. ան

կարօ՛ղ ի պատերազմի. տո՛ւք:

* Ա՜ռչ- Նի՛4 երբորդ Հաբալու:

Յարուցելոյն՝ իմեռելոց քսի՛ ան. եր

գեսցուք ընդ հրեշտակս օրհնուԹի՛ս

ալե՛լու՛իւն ալե՛լու՛իւն: Փրկողն տիե՛

զերաց կենարա՛ր յարուԹե՛ն. երգ:

Եկայք մանկունք տուադաստի՝ երկնա
շո՛ր փեսայի՛ն. երդ։

*Ձաշու Աեց երորդ Ըսբաւում։

Որ յարեա՛րդ՝ ի՛ մե՛ռե՛լոց կե՛նդունու
թե՛ց պա՛րզե՛ա՛տու քս՝ անմա՛հ Թա՛
յա՛շորն. ընդ երկնայի՛ն զը՛շաթթո՛
ւնս. նո՛ր օրհնուի՛քե՛զ երգե՛սցո՛ւք
ալէ՛լուիա՛։ Որ մահո՛ւմբդ ը՛զմա՛հ
լուծե՛ր զանմահուի՛ մե՛զ շնո՛րհեցե՛ր
կե՛նդանարա՛ր քո՛ յա՛րո՛ւթէդ. ընդ։
Որ ՚իյե՛րկի՛նը՛ս հա՛մբա՛րձար և ընդ
աջմէ՛ հօ՛ր նը՛ստար յաթո՛ռ փառա՛յ
բա՛նդ ա՛ր՛ծ. ընդ։

*Ձաշու Յովհաննում։ աճ։

Կարապետ արքայուէ երկնից սբ յով
հաննէս մըկրտիչ. որ եղև աշխարհի
քարո՞ղ փրկուեթե յաշխտենից. աղօ՛
թիւք սրտը լո՛ւր մեզ և ողորմեա՛։
Որ առաւել քան ըզմարդարէս մե՛ծ

'իծնո՛ւնդ ըս կա՛նա՛նց որ ըզքե՛զ մեզ
 յայտնեաց ա՛ծ և մարդ յերկրի՝ երևե-
 ա՛ղ: Չայն բարբառոյ յանապատի և
 կատարի՝ չխորհրդո՛յ. գլխատեալ այ
 սօր 'ի հերովդ իայ. վերափոխեցա՛ւ 'ի
 դասս անմարմնոց. ա՛ղօ:

Ձա՛ղ- շարական յարուե. Շ հայնից. ա՛ծ
 Ձ թաղաւորն փառաց ք'ս որ վս
 մեք մարմնացա՛ւ 'իսք յուսէն և խա
 չի համբերելով. միաբանո՛ւք երդո՛վ
 բարեբա՛նեսցո՛ւք: Որ զթաղո՛ւմն ե-
 րեքօրեայ յանձն էա՛ռ յարուցեալ 'ի
 մեռելոց ի շխանութք. միա: Կարողա
 պէս ըզդրունս դժոխո՛ց խորտակեաց
 եկեղեցոյ իւրո՛ւմ զգեցո՛յց զմեծ վա՛յ
 ել չութի. միաբա:

Ճշ: ալ: Թաղաւորեաց ա՛ծ ի վր' հե
 թանո՛սաց և լուսողարդեալ սրայծառա
 ցոյց սք զեկեղեցի՛ն ժողովուրդք ըզ

ք' օբարեբանեցէք: Չգեցաւ ար զօ
րութի՛ ընդ մէջ իւր անձաւ քանդի
շիջոյց զխայթո՛ց մահո՛ւ խաչի՛ ճնիւ
րով սըրբով. Ժո: Յարեան ան Լաթի
զերք ան մ'նորփետո՛ւր զարդարեցան
Լմանկունք հաղորդեցան մարմնոյ և
արեան և անարին. Ժող:

Ճշ: ԲՃ: Թ' անգաւորին յաւիտենից մա
տուցուք զօրհներգութի. որ իկու
սէն մարմնացաւ. հաստատեաց զաշ
խարհս ի հաւանտ անսաւանելի. փա
ռք նրմա՛յ այժմ և յաւիտեան: Ար և
մաւ համբեր մահու խաչի՛ անբժ
բանն. և հեղ զարիւնն իւր սբ' ի իւր
կութի տիեզերաց. փա: Լ' ծապէս յա
րուցեալ ի նորափոր ի վիմէն. լուսա
զարդեաց զեկեղեցի՛ իւր սբ. ի փառս
և ի փոփեստ անձան իւրոյ. փառք:

Ճշ: ԲԿ: Օրհնութի՛ ի բարձունս.

տնօրինեցելոյն՝ իկուսէն թագաւորին
մերոյ. ալէ լո՛ւիա ալէ լուիա: ( ) րճնու
թի՛ իբարձո՛ւնս. անսասանելի և հաս
տատո՛ւն յո՛ւսոյն մերոյ. ալէ: ( ) րճնու
թի՛ իբարձո՛ւնս. անբաժնելի և միաս
նակա՛ն սբ երրորդութեն. ալէ:

Ճշ: ԳՃ: Չ թագաւորն քս օրճնո՛ւք
երդո՛վ բարեբնեցէ՛ք ամերկի՛ր: Լրա
րողին երկնի՛ և երկրի մատուցո՛ւք եր
դո՛վ գո՛հաբանութի՛ ամերկի՛ր:
Երրորդութե և մի՛ ամծութեն. մա
տուցո՛ւք պատի՛չ երկր՝ րդագութի՛
յաճխտեանս ամէ՛ն:

Ճշ: ԳԿ: Լո՛ւսով ամծութե՛ քո քս. լո՛ւ
սաւորեցեր սբ զեկեղեցի՛. պահեա
զսա անշարժ յաճխտեան: Տօ՛նե այ
սօ՛ր յե՛մ. հաճատացելո՛ց բազմութե՛.
զնաճակատիս սբ եկեղեցւո՛յ. պահ:
Բացան դրո՛ւնք հաճատոյ նո՛ր սիօ
նի

նի. ընդունիլ զանմահ իեսայդ յառա
գատս. բաշխե զմարմին իւր և զա
րիւն. պահեա :

Ճշ: դկ: Թադաւոր քսէակից հօր
և հոգւոյն. որ վասըն մե՞ր մարմնա
ցար'իս' մեկոնէն. Թագաւոր փառաց
քսէ քեզ փառք: Որ կամաւոր մահ
ւանքդ զմահ մեռուցեր. և անապա
կան յարութիւնդ քո նորոգեցեր
զաշխարհս. Թա: Որ կենդանարար
արեամբդ քո լուսաւորեցեր սբ զե
կեղեցի երգեմք քեզ ընդ հրեշ
տակս ասեւով. Թա:

Ճշ: դկ: Որ անբաւելի յաղթօղ զօ
րութիւն Թադաւոր ես երկնի' և երկրի
քս' արծ. օրհնաբանեմք զքեզ: Որ
փառակցութիւն ընդ հօր վեր օրհնիս
յանմահեց. և խոնարհեալ մարմին զգե
ցար փառաց Թադաւոր. օրհ:

Որ կարողապէս զմահ կոխեցեր. և
յարուցեալ լուսաւորեցէր նբ զեկե
ղեցի անմահ եռութի. օրհ:

*Ղազար Նաթարչան: ամ

Որ համբարձաւն այսօր ամային իշ
խանութի ի հայրական ի կառս. սպա
սաւորելով ի հրեշտական կան դա
սոցն որք նշագէին ասելով. համ
բարձեմք ի շխանք զդրունդս ձեր
ի վեր և մտցէ թագաւոր փառաց:
Նիայան վերնական իշխանութիքն և
սոսկալի ձախնիւ. աղաղակէին ան
միմեանս ով է սա թագաւոր փա
ռաց եկեալ մարմնով ևս քան ի զօ
րութի. համ: Եղանակէին վերնական
պետութիքն հրաշալի ձախնիւ. եր
դէին երգնով ր ասելով սա ինքն է
թագաւոր փառաց. փրկէն աշխար
հի և ազատիչ ազգի մարդկան. հա:

*Նալու- Մեծահրաշխ: ԴԿ:

Որ բանի՛չ բա՛նրդ հօր Գո՛յացուցեր
զիմանալիսդ. 'ի պաշտօ՛ն փառաց քոյ
և էակից փառակցացդ. ո՞ղորմեաց մաղ
Թանօք նց երկրորդ բանաւո՞րացս:
Որ անճա՛ռ սլա՛րդեօք քեզ զառաջի՛ն
սրն լընուս. և 'ի ճէ՛ւըն նց որ 'ի խոն. րհ
քան զնա. ողո: Որով և՛ մեք վերջա
ցեալքս յամէնառա՛մ քո շնորհէ. ճո՛
խանամք նոքօք դեր 'ի վերոյ՛ քան
գարժանն. ող: Աս՛ո՞րոյ և՛ մեք հան
դիսացեալք ընդ նոսին. տօ՛նեմք ցրն
ծուբ զհասնկաց զփրկուի. վա՛յելեալք
յաննախանձ ա՛ծային քո պարդեա՛ն:

*Նալու- Հոգոյ Գաւսթեան: ԲՃ

Ո՛ր 'ի հարաշարժ 'ի յաճճ դեբրէն
յառաջ բղխել անհատաբար 'ի յոճճճ
որդւոյ տի՛րպէս սբ հոգին ա՛յսօ՛ր.
'ի յերկնի՛ց սա՛մստիկ հեղեալ. 'ի՛

Դասս առաքելոցն՝ լըցուցիչ բոլորից
 ըզընա՝ օրհնեսցո՛ւք երկը՝ րպա՛սե
 լո՛վ։ Որ յանըսկի՛ զբն և մի՛շտ՝ ի՛յե
 ԶԶ՛ն. նոյնադո՛յ բնութ՛ք՝ անո՛րիչ
 բաժանմանք՝ ի՛յոԶԶ՛՞րդւոյ տրարջա
 կից ս՛ք հոգի՛ն աշո՛թ. հրո՛վ բաժա
 նեա՛լ զլե՛զո՛ւս քա՛րոզիցն. ի՛լոյս ա
 ծեալ զազգո մարդկան բաժանմանք
 պէսպէ՛ս շնորհաց. ըզը։ Որ ի՛վե
 Զո՛ւրցն գո՛ԶԶ՛՞լով գո՛յացո՛յց զա՛
 րարածս. անանջրպէտն ի՛հօրե և յո՛
 ԶԶ՛՞րդւոյ ի՛շխանսկից սք հոգի՛ն
 աշո՛թ վե՛րածնեա՛լ՝ ց զա՛զգս ա՛մ.
 Զրո՛յ կենդանւոյ բղխեալ յե՛՛մ. ըզ։

*Ձաշո- երկուրդ աւո-րն։ ԲԶ։

Նոյն և նըման հօր և ո՛րդւոյ հողիդ
 անեղ և համադոյ. բղխումն հօր ան
 քը՛ննաբար առօղ յորդւոյ անճառա
 բար. ի՛վերնառունն աշօթ ի՛ջեր զհո

գիտ շնորհաց քոց արբուցեր ամբողջ
 մեզ ողորմութիւնք ի բաժակէդ ի մաստու
 թիւն: Ի՛նչ օտեղծող արարածոց որ
 շրջէի՛ր ի վր ջրոց. նոյն և ի ջուրսն ա
 ճա՛ղանին ի շնորհել մեզ քում էակցին
 գը՛գէես սիրով աղաճնակերպ զմար
 դիկ ծնանի՛ս անձակերպ. ամբ: Բ
 բուն վերնոցն իմանալեաց և ըստորի՛ն
 այսր զգալեաց. որ մարդարէ՛ս տաս ի՛ն
 հովո՛ւնաց և առաքելս ի ճըլնորսաց
 աճեաաւոր զմաքսաւորս քարոզ բանի
 քում զհալածողս. ամբ:

* Ա՛ւշու երբորդ տառն: Բկ

Այսօր երկնայինքն ուրախացան ընդ
 երկրա՛ւորացս նորագումն. քանզի նորո
 գողն էից հոգին էջ ի՛նք վերնաւու
 նըն. որով նորագեցա՛ն դասք առա
 քելոցն: Ը՛յսօր հողանի՛ւթեայ բնու
 թիս ցնծայ ընդ հօր հաշտուէ. քան

զի որ եբարձ զհոգին՝ ի մարդկանէ
 զմարմին եղելոց. դարձեալ վերստի՛ն
 զնոյն պարգևէ: Ընտր մանկունք ե-
 կեղեցւոյ տօնէն ջընծուք՝ զգալուստ
 սբ. հոգւոյն որով զտրդարեցան ի զդես
 տըս լուսախայլս և գերապայծառս եր-
 դեն ը սերօթէ՛սն զերեք սըրբենի՛ն:

*Ճաշ- խորհրդ տա-րն: գձ

Արեգա՛կն արդարուե՛ք ս ծագեալ
 յաշխարհ հա՛լածեաց զխաւա՛րն ան
 գիտո՛ւթե՛ և յետ մահու և յարութե՛
 համբարձաւ առ հայր յո՛րմէ՛ ծագեց.
 որ երկըրպագի՛ երկնաշորաց և յերկրա-
 շորաց ընդ հօր և՛ սբ. հոգւոյն . մի
 որոյ և մե՛մք երկի՛րպագանե՛մք հօր
 հոգւո՛վ և՛ ճը՛շմարտո՛ւք: Ո՛ր փոխա-
 նակ ծոցածի՛ն բանի՛ն որ ե՛ր յերկինս .
 առաքեցաւ աւետիքն հօր ի բարձան
 հոգի՛ն ճը՛շմարտուե՛ միջիթարե՛լ

զորս յադամայ տրամե՛ցելոց և հրա՛ղի
 նել զը՛նտրեալ զդասս առա՛քելոյն .
 վս: Ը՛յսօր տրամակա՛ն և գիշերայի՛ն
 լուծա՛ն երկո՛ւնք ծնընդեան նախա՛
 մօրն . քանզի զծնեալսն մարմնով՛ի
 մահ և յապա՛կանո՛ւի . վերստի՛ն ծնօ
 նի՛ հօգին յորդի՛ս լուսոյ՛ հօրն երկ
 նա՛ւորի . վն որոյ:

*Ղազար 4124 Էրոբդ առաւել: գկ
 Չանքսկզբնսբար բղխումն ՚ի հօրե՛
 զհորի՛ն ճշմօրիա որ ննջմամբ Հայնի
 Էջ ՚ի վերնաառունն այսօր նը՛ման սա՛ս
 տիկ հողմոյ . զոր Խառաւորեմք հոգե
 որ երգով Չհամագոյալիցըն հօր և
 որգւոյ զբաշխօղըն շնորհաց . որ ՚ի
 հրեղէն լեզուս բաժանեալ զբա՛ն ընա
 րութե՛ լեզունաց շնորհեաց նբ առա
 քելոցն . զոր: Չաղբիւրն իմաստուն
 զկաաարեալն անձնաւորութե՛ք՝ որ խօ

սեցաւ յօրէնս և իմարդարէս և յաշե
տարանս. զոր փա:

*Ձաշո- վեց երորդ տարն: ԴՃ

Իմահարար բաժակ հեղեա՛ւ յի՛րկ
նից ս'բ հոգի. զոր արբին իվե՛րնա
տան ի դա՛սք ս'բ առա՛քե լոցն. օրհնե՛լ
ես ս'բ հոգի՛դ ճը՛շմարիտ: Ըռատա
պէ՛ս ծաւալեալ իմե՛ի զհո՛ւրը՛ն և ե՛ն
դա՛նի. քանզի արբեալք առաքելոցն և
արբուցի՛ն տի՛եզե՛րաց. օրհ: Ըյսօր
մեծապէ՛ս ցընծան եկեղեցի՛ք հե՛թա՛
նոսաց. ըզմայլեալք ուրախութե՛ք ի
քե՛ին և ե՛նդա՛նա՛րար բաժակ. օրհ:

*Ձաշո- եօրն երորդ տարն: ԴԿ

Իհարաշնրժ աղբերէն անհատահո՛ս
լդ վտակ. և ե՛նդա՛նարար ս'բ հոգի օր
հնեալ ես լոյս ճը՛շմարիտ: Ըյսօր ի՛
ս'բ վե՛րնատու՛նն եկեալ ա՛ծ ճշմա
րիտ. հրաշազարդեա՛ց զառաքեալսն

Ի իւրյս փառանց քոց հողի: Զրճոճո
ղական խնդութիւն աշակերտանցն լը
ցեալ. փառաւորելով երգելն օրհնեալ
ես լոյս դէրազանց:

*Ճաշ- Ծնդեան: դկ

Ճաշ կենաց տրնեալ յողին սբ
կոյս. որ ըզհայրածինն բղխեցեր ըզ
ծաղիկ. և ետով լը ի ժամու զորդին
պը տուղ մարդկան զորոյ զմարմինն
ճաշակեալ անմահացաք յուսով. վս
որոյ օրհնաբանեմք զքեզ յաւուր քո
ծննդեան: Բանաւոր երկիր տիրու
հի և անդաստան մաքուր ի փշոց մե
ղաց. որ ըզբոյն երկնային առանց
սերման ծընար. որով զկենացն ետուր
ըզհաց սովեալ բնութես. վս: Ըմպ
թեթե յերկնային ցտնկութեց սբ
կոյս. և վառարան անձային բոցոյն.
որ ըզցոյն հայրաբուղի անձրևե
ցեր

գեր իբանական երկիր որով բնուէս
բուսան արդարութե նբ բոյսք. Կն:

Ճշ: ԴՃ: Որ իբարձրութիւն երկնից
բարձր բանիւք բարեբանիւն սրբո՛ւ
հի՛ ի լիբանանէ գիմեալ հարսն ըզ
գեցեալ այսօր զարեգանն արկեալ ըզ
քեւ և ընդ օտիւք զլո՛ւսիննն ըստո՜շե
րա՛տե՛սակ. օրնիութե՛ք երգով եկեղե
ցի՛ք տիեզէրաց այսօր տօնէն ըզյի՛շա
տակ ծննդեան քո՛ իմօ՛րէ: Ահհա
դո՛յն սերօքէից և բազմաչեայ քերօքէ
ի՛ց տիրամայր ա՛ծածին. տա՛պանակ
կտակի սափո՛ր ոսկի խորհրդաճո՛ր խո
րա՛ն բանին հօ՛ր բարձրե՛լոյ. օրհ:
Մարդարեից հանդիսարան և գրաճա
կան կենաց մարդկան մարիամ ա՛ծա
մայր. ը՛նդո՛ւնա՛րան եօթն արփեան
չնո՛րհաց խարիսխ յուսոյ՝ հաստատու
թե՛ զուգաթի՛շ աւո՛ւրց դարո՛ւցս
անցա՛ւո՛րաց. օրհ:

ԶԷ: ԳԿ: Ա՛ճածին խորան լուսոյ ան
 վայրափակ արփոյն կենաց. ո՛ր եղե՛ր
 արեւելք արեգականն արդարութե՛ւ և
 նստելոցս՝ իխաճարի լոյս ծագեցեր. վս
 որոյ ամբն ը՛ղբեզ քի՛շտ մեծացուցա
 նե՛մք: Ը՛ նապական տաճար և՛ մորե
 նի անկի՛զելի՛. որ զանշե՛՛ջ հո՛ւր
 ամու՛են՝ իքեզ տարեալ կրեցեր. որով
 բնու՛ես կիզեալ շիջա՛ւ կրից բոց. վս
 կե՛նդանի տապանակ կտակարանաց
 նորոյ ուխտիս. ո՛րով ե՛՛լք յերկիր ա
 ճեսեաց հորդեալ հո՛գւով՝ իքե՛զ տը
 պա՛շորեալ բանին. վս:

ԶԷ: ԳԶ: Չանճառելի լուսոյ մայր
 և զբնակարան անկզբնակից որդւոյն
 օրհնութե՛ք՝ մեծացուցանե՛մք: Չան
 հաս տնօրէնութե՛ մայր. և զանճնա
 չոր տաճար ան բանին. օրհ: Չբոլո
 ղից փրկութե՛ մայր. որ զանտանե՛լին

Եից 'ի յարգանգի եբարձ. ըզնա տմե
նեքեան. օրհնու:

Ճշ: ԳՃ: ՄԲ զաճաճինն. օրհնուք
մեծացուցանեմք: Լ՝ չե՛ տաւոր հրեշ
տակն աչե՛ տա՛րաներ. ըզծը՛նեա՛մ Լ
փը՛րկի՛ չն 'իսրբոյ կուսէ՛ն: Լ՝ սէ՛ ու
րախ լեր բերկրեալդ քանզի ան՛ր ան
անց է ընդ քեզ:

Ճշ: ԳԿ: ՄՂ մենագովելի և քան զերկի
նրս բարձրագո՛յն ո՛ր զանհա՛ստանելի
ըզտն յորովայնի քում կրեցեր ևցըն
ծութի աշխարհի ծընար. վն որոյ
ամբն ըզքեզ մի՛շտ մեծացուցանեմք:
Լ՝ մենապայծառ բերկրեալ մի՛շտ կո՛յս
ո՛ր զանբա՛՛ւելի ըզբա՛նն անճառա
բար յրդացար. և ըզմարմնացեալն ան
ծնանելով 'ի քէն. վն որոյ: 'Ի լեռնէ՛
վէմն առանց՝ ձեռին հատեալ դանի
է Լ գուշակեաց զանսերմն ըզծնո՛ւնդ

քո հարսն երկնաշոր . մայր և յետ
ծընընդեան մընալով կոյս . վս որոյ
ամբն ըզքեզ:

Հ: ԳՀ: Անըսկզբնական բանին հօր
բընա կարան . տաճար և առաջատ
տեղի անտանելի լուսոյն . զքեզ ը
մեծապետացանեմք արժանապէս եր
գով անժամայր և կոյս: Գորմէ կեն
դանատտեղծեալք յանեղէն հաստե
ղան ամեղականքս . անսերմապէս
տղայացաւ յորովանի քում . և ծը
նաւ առիքէն մարմնացեալ անժըն
բոլորեց . զքեզ: Գորմէ զարհուրեալ
գողային դասք վերին զընաթնոցն
տղայապէս առ ընկալեալ բարձեր 'ի
դիրկս և արբուցեր իմայր ըստա
յողին զքեզ ըզկուսական քո սուրբ
ըզկաթն . զքեզ ը մեծապետացանեմք
արժանապէս եր:

ՃԶ: ԲՃ: Ը՛ղքեղ կոյս և մայր և բնակա
րան անային ներ մարդ կու թեն դոհա
բանեմք և վեր՝ օրհնեմք զեղեալ փրո
կող կենդանուէ ազգի մարդկան. վս
որոյ՝ ըղքեղ անածին և կոյս բարեբա
նեմք ը՛ղմայր և զաղախին փրկչին
մե՛րոյ: Օնունդն հօր և հին աւուրցն
անժամանակն յաւիտենից ժամանկաւ
յորովայնի քում բնակեցաւ և՛ի հօրե
ոջ մեկնեցաւ. վս: Օնեալն ՚ի քէն ՚ի
խաջ ելեալ և՛ի յաթոռ փառաց ընդ
հօր. անարդեալ ի մարդկանէ փառաւ
րութե՛ք հութե՛ք երկրպագեալ. վս:
Ը՛ղքեղ ոչ միայն որդիք մարդկան
այլ և վերին զօրութիք դասք անմար
մնոց հոգեղինաց հրեղինաց զըշարթ
նոց և հրեշտակաց. գո՛հաբանեն և վեր
օրհնեն և փառաւորեն զմայր և զաղա
խին փրկչին մե՛րոյ:

ԾԶ: ԲԶ: Մենթառամ ծաղիկ անդամ
 տապարա շահաւ՝ Էիդ. վերաբուսեալ
 յաթմաւորն յե՛ստեան զքեզ ետայիա՛ս
 կանրխաւ՝ վերադո՛ղեանց եօ՛թն ա՛ր
 փեան շնորհաց հոգւոյն ընդո՛ւնա՛ր
 րան գոլ. ա՛ծածին եկոյս. զքեզ ը
 մե՛ծացո՛ւցանեմք: Համեղա՛մաշակ
 պըտողն բանաւոր ըբարո՛ւնակ յորմե
 կըթեցաւ մե՛զ ողկոյզն անըսպառ
 յուրախութի՛ տըրտըմեցե՛լոցն ի՛
 ճաշակմանէ՛ ծառոյն գիտո՛ւթե՛
 սըրբուհի՛ անաթատ ա՛մքն. զքե:
 Գաղափարեալ ի՛մարմընէ՛ անա
 րատ ը վա՛րուք այսօր յառաքելո՛ցն
 անփոփեալ վերի՛ն ակընարկութիւն
 վերափոխեցա՛ր յաբաշուի՛ ո՛րդւոյ
 քո՛ կայ մե՛րոյ. բարեխօ՛ս խո՛ս
 տովանո՛ղացս. զքեզ ը մե՛ծա
 ցուցանեմք:

ԺԶ: ԲԶ: Չքեզ հայր յառաջ քան ըզ
 յաշխտեանս բարեբանեն. դասք տնմար
 մնոց հրեշտակաց. ճայնիւ երգով գո
 չեն և աղաղակեն ա՛ծ ա՛ծց և տր՝ տր
 անց փրկիչ գո՛ւով: Ըռաքեցեր զքո
 միածին լոգ մարմնաւ՝ ի՛նքն կուսէն. և
 անարատ ծննանի լյորովայնէ անապո
 կան. բառնալով զմե՛ր նեղութիս՝ ա՛ծ:
 Ընո՛րհք բարի յիմ երևեցա՛ւ հեթա
 նոսաց. զի արարիչն յաշխտենից տղայ
 եղեալ յորդէգրութի կե՛նաց կոչէ՝ ա՛ծ:

ԺԶ: ԲԶ: Սիւն յուսոյ և ամսյ հովանի
 ս՛բ կոյս որ ցողեցեր՝ իմե՛զ զցօղն երկ
 նային. զքեզ բարեբանեմք ա՛ծածին
 կոյս: Ընկէզ մորենի և սրօքէ հողե
 ղեն ս՛բ կոյս՝ քանզի պտուղն կենաց
 իքէն տըւա՛ւ մե՛զ. զքեզ: Ընիծից
 լուծիչ և քաշիչ մեղաց ս՛բ կոյս. որ
 զանաւանելին է ից՝ ից իրկս քո բարձե՛ր.
 զքեզ:

ԺՀ. ԾԺ. Անբսկի՛ղբն ան բանդ որ 'ի
 հօրե՛ անաբեցար ընդ ժամանակա՛ւ
 լինի՛, հա՛ճեցար և՛ մարմնացա՛ր 'ի
 ս՛բ կո՛ւսէն. վս մերո՛ւ՝ յ փը՛րկո՛ւն՝.
 այսօր մրկըրտի՛լ 'ի յորդանա՛ն 'ի յով
 հա՛ննէ. բառնալով ըզյանցա՛նն ա՛
 ու՛ջի՛ն նախա՛ստեղծ մա՛րդոյն:
 Ընեղանելի՛դ ան բանդ անմեկնե
 լի՛դ 'ի հօ՛րե՛ ընդ ժամանակա՛ւ լի
 նի՛, հա՛ճեցար և՛ մարմնացա՛ր 'ի ս՛բ
 կո՛ւսէն ան և՛ մա՛րդ յա՛յտնեա՛լ.
 այսօր: Չորեք կերպեա՛ն կենդա
 նեացն ըզխորհո՛ւրդ քա՛րոգեա՛ց
 ա՛մլորդին տեսանելով ս՛բ զհօգին
 աղաճնակերպ իջմա՛նմբ իվո՛ւ ջո՛ւր
 ցըն աղաղա՛կե՛ր ա՛սեւո՛ւ վ ա՛հա
 գա՛նն ա՛յ որ 'ի հօրե՛ վրկայեցա՛ւ դա
 ե՛ ո՛րդի՛ 'ի մսի՛րե լի՛ ընդ ո՛րո՛ւմ
 ես հա՛ճեցայ:

*Նալ- Տճ ընդ առաջին: ԴԿ

Անըսկիզբն բանն յանըսկըզբնական
'ի հօրե և սկը՝ զբնաւորեալ 'ի գուտն
մարմնոյ զգեցմամբ: Բովանդակելով՝ զ
յորովանի և ընդ հօր գոյով և սահմա
նեալ ժամանակաւ ծնեալ լինի ան
լամարդ: Մը՛տեալ ընդ օրինօք ան
հիւթականն հողանիւթ գոյով. զի
զհողածնեալքս հօրն ընծայեսցէ ան
որդի՛ն որ 'ի ծոց հօր. աղայ քառաս
նօրեայ բառնի 'ի գիրկըս ծերո՛ւնոյն
և յայտնապէս ծանուցանի՛. ան
ըծ:

Ան որոյ և սիմէօն ցնծայր հողւոյն ա
ղաղակեր 'ի տաճարին. արդ արձակե՛ս
ըզծառայս քո ան ըսա բանի՛ քում 'ի
խաղաղո՛ւթի. զի ընդ հանուր տե՛սի
ըզվը՛րկօղդ. ան
ըծ:

*Նալ- Լ՛շտնի: ան

Որ անմարմնական վարուք պայծառա

ցեալ իմարմնի՝ զօրացեալ Թրամբ ո՛վ
 մը հայր անաճնիոս. եղեր օրինակ բար
 մաց եղեր դուռն մաինց կենաց ճանա
 պարհին. յիշեսջիր զմեզ առաջի՝ քի՛
 քո՛ սբ ևարժանընդունակ աղօթիւք
 Ո՛ր առեր ըզլո՛ւծ խոնարհուե համ
 բերօղ խրատամբերութե. և պարակ
 ցեալ օրհնութ՝ ընդ հրեշտակս և՛ խա
 ջակրօն անդադար սաղմոս երգութե.
 յիշես: Աս որոյ ևմեք այսօր տօնեմք
 զհանգստեան օր յիշատակի՝ քօ անմո
 ռաց յիշմամբ հայցեացես իքնե զմեծ
 զողորմութի. քո՛ սբ և:

*Ղու- Թագաւորաց: ԲԶ

Թի՛ւնսիմ: Լ՛. ԸԾ՝ փրկեջ մե՛ր լո՛ւր
 մեզ որ կարդամք առքեզ բարեխօսու
 թե՛ սբ Թագաւորի՛ն: Ո՛ր բարեպաշ
 տութե՛ հիմնեցո՛յց զեկեղեցի՛ սբ. և
 կարդաւորեաց ուղղափառութ՛ ըզքո՛
 ժողովո՛ւրդս:

Լ. որ անկեալ աղաջեմք զքեզ մար
դա՛սէր տր՝ յեշատուսկի սորա պա՛ր
գեւեա՛մեզ. զերկնայի՛ն քօ զխաղա
ղութի՛դ :

* Առաջին Դասելի հարգարէն: ԳԶ
Անբակիզբն ամ լոյս իլուսոյ որ ծա
գեցար մեզ եղջիւր փըրկուե՛ն իտանե
դաշթի: աղօթիւք սր ամբ՛ժ ողոր
մեա մեզ: Ընմարմնոց վերնոց թագա
ւոր յա՛ւիտենի ց. որ մարմնով երեւե
ցար յերկրի՝ իզաւակե դաշթի: աղ:
Յառաջնումն ամասայր անուանեցաւ
մարդորէն դա՛շիթ և՛ ի վերջի՛նս
եղբա՛յր ամեն կոչեցա՛ւ ըսքանչե՛լն
յակօք: աղօ:

* Առաջ - Ստեփաննոսի: ԴԿ
Օր՝ նծայ այսօր եկեղեցի այ՝ ըզքո՛
վայել չապէս ասնէ՛ զյի՛ շատա՛կս. ո՛վ
միջ ստեփաննոս մե՛ծ և պատուական
64 Դ ան

անՀանիդ' իվկայս. աղաչեա՛ զա՛րծ շնոր
 հել մեզ զկեանս անվախճան: Մտխա
 շտէիղ բարեանց ամաշխարհի. և լուսա
 զարդ ճոնապարհայն եղեր ժառան
 գորդ. օ՛վ: Ընային զինու վառեցար
 սբ հոգւոյն տեսանէլով յերկինս հայ
 րենի՝ փառօք զորդին այ. օ՛վ:

*Նշու Պէտրոսի և Պօղոսի: ԴԶ
 Սուրբ հաշտոյ այսօր իայլի՛ն հայր
 սբ իբո՛ սբ եկեղէցւոյ. մորդասէր փրկ
 կի՛ն տօնողացս ողորմեա՛: Բարեխօսու
 թք՝ պետրոսի և պօղոսի քո՛ սբ առա՛
 քելոցն. մար: Լուսաւորեալք՝ իտոցա՛
 դը՛ պրուծէս փառաւորեմք սբ զեր
 րօ՛րդ ութիւնդ. երկաքանչիւրօցն ա
 ղօթիւք. առնո:

*Նշու՝ որդոց որոգմանց: ԴԿ
 Ո՛րդիքն օրոտման որք իվէրուստ
 մեջէին ըզբանդդ կենաց ծաղեալ ի

Հօրէ և զտիեզերս հրաւիրեցին յօրհ
 նաբանուի՝ նք երրորդ ութն՝ 4. բարե
 խօսուք նց ո՛ր ղորմեա մե՛զ որդի՛ն ան
 Բանըդ մարմնացար իկուսէն քարո՞ղ
 քըն տեսին աւետարանեցին աշխարհի
 զդալուստ միածնիդ. բա: Չ չարչա
 րանս և ը՛զմահ ընդ քեզ յանձն առին
 հաղորդել փառաց քոց ան՝ ր ի քում
 գալստեանդ. բարե:

*Ձ՝աղ- Ը-առեւոյ: ան

Ո՛ր սիրօղդ էք արարչին արարածոց
 քսի՛ն ք առաքեալք. բարեխօսեցէք
 առ ան՝ ք մե՛ր: Ո՛ր քարո՞ղդ էք ընդ
 հանուր տիեզերաց. քսի՛ն ք: Ո՛ր պը
 սակդ էք ամ եկեղեցեաց. քսի՛ն ք:

*Ձ՝աղ- Յ-նան: 74

Ո ղորմութեց բաշխող ք՝ ս որդրթա
 ցար ի՛քո՛ արարածս. գը՛թա՛ն յիս
 իմե՛ ղաւորս որ ողորմածդ ես յան՝:

Որ 'ի բարկութե զողորմութի' յիշե
 ցե՛ր առ քո՛ ստեղծուածսն. յիշեա՛լ
 զիս զմեղաւորս. որ: Որ 'ի ժամանա
 կեան մերձեալ մահո՛ւն փրկեցեր
 ք՛զն ինոճեացիսն. փրկեա՛լ զմեզ 'ի
 հրոյն յա՛շխտենից. որ:

*Ղաչո- նբյն Սարգսի զօրավարին: Կ
 Չինաւորն քսի՛ 'ի հօրե առեալ պոր
 գես անտո՛ւնկ 'ի դրախտէն ծաղե
 ցաւ մեզ շառաւիղ. որ է զէն յո՛ւսոյ
 վահան հա՛ւատոյ: Իսկ երանելի վկայն
 քսի՛ զօրանայր 'ի սբ հոգւոյն. զի զերա
 նութե՛ցն ա՛ռնոյր ըզնորհս ողորմու
 թե. որ է: Ըստ տրաւջեք ըզյիշա
 տակ նբյն սարգսի զօրավա՛րին. որ է
 դո՛ւռն երկնից և ճա՛նապարհ արքայ
 ութե. և մեզ զէն:

*Ղաչո- Բուն Բարեկէնդանին: Դկ
 Բանն որ ընդ հօր յե՛ութե և համա
 67

ԳՅ ՍԲ Հոգւոյն. Ը՛զպատկենն իւրա
 կան խառնեալ ընդ հողանիւթ բընու
 թեա. զոր զարդարեալ փաճօք եղ'ի
 դրախտի՛ն խափկուե՛: Զորումցը՛ն
 ծա՛յր զճա՛րճացեալ անտխրակա՛ն խըն
 դութԷ. քանզի զա՛ծ տե՛սանէր միշտ
 խոնարհեալ ՚իդրախտին. յո՛րմէ զլու
 սո՛յն ճա՛ռադայթ տըպսճորե՛ր ՚իյին
 քեան: Այ՛ որոյ աղաջեա՛ մայր ա՛յ
 մարիամ զփածի՛ն քո զորդին զի շնոր
 հեցե ըստ աճազակին. Ժառանգել վե
 ըրստին մեզ զդրա՛խտին վայելչուի՛:

*ՂԵՂԵՍ (ԹԱԷՂԵՐՈՒՄԷ: ԴԶ

Որ ընտրեցե՛ր ՚իսկզբանէ զհաճոյ ե
 ղեալսն ՚իմա՛րդկանէ. ո՛ր և զի՛նչո՛
 րեալ քեզ թէ՛՛՛դո՛րոս զոր խառնե
 ցե՛ր ՚իդա՛սս երկնաճո՛ր զօրացն. աղա
 չանօք սր կեցո ը՛զմե՛զ ք՛ս՛ թա՛գա՛
 ճոր: Որ յօրինակ աներեւոյթ վե՛շոպ

ցաւ ըն մեր: Վս որոյ բըժշկեալ չմեղ
 քո՛ւ ո՛ւր մարդանսէր: Ար եկիր՝ ի փլը
 կութի մարդկան ծնը՛նդեամբ կու
 սին մարիամու: Եկէ՛նդ անարար
 քո՛ յարութէ՛դ: Հրաւիրեցեր ը՛զմա
 հացեալն ՚ի յարութի՛ անմահո՛ւն:
 Վս որոյ աղաչանօք մօր քո՛յ կեցո՛
 զմեզ փլը կէջ:

* Ա՛ւշ- սբյն Լիւ-ւշէ եէ՛՛՛՛ հայրապե
 փն: ԳՃ

Մանկունք նո՛ր սի՛ճնի: փառա
 բանի՛չք սբ երրորդո՛ւթեն: Ըզյիշա
 տակ սբյն կիւրղի՛ հայրապե՛ տին: Խո
 նելով այսօր ընդ զո՛ր անմարմնոցն:
 օրնէ՛ցեք ըզմի՛ր յօ՛ւնն՝ ՚ի՛նոր:
 ՚Ի յարկի՛ սրբութեն և ՚ի տեղո՛ջ փա
 ռաբանո՛ւթեն: Ըզյի: Քահանայք և
 պաշտօնեայք միաբան հա՛ւատա
 ցեալք: Ըզյիշա:

*ՆՆԵՐԵԼ ԿԵՐԵԷՆ: ԳԿ

Օրհնեմք ըզքեզ անըսկիզբն հայր
որդւոյդ միածնի. զոր առաքեցեր 'ի
դաճումն մոլորեալ ոչխարին. դար
ձո՞ւ և զմեզ 'իմեղաց որդւոյ քոյ չար
չարա՞նօք: Գովեմք ըզքեզ բան և
լոյս որ զտիրական քո պատկեր լուսով
ճրագի քո գըտեալ վերականգնեցեր
կանդնեա՞ւ զանկեալքս մեզօք քոյ
ին սք չարչարանօք: Բարեբանեմք
գիւառակիցդ հօր զհոգիդ ճշմարիտ.
որ նորոգեցեր զնապեալքս մեզօք հը
նոյն ադամայ նորոգեա՞ւ և զմեզ 'իմե
ղաց նորոգութե՞ք քո շնորհաց:

Աւանդեցիր բարձրելոյն հովանա
ցեալ զօրութե՞ք. և բնակարան սուրբ
հոգւոյն որով ծընար զբանն ան. բ
րե՞ստեա վասն մեր անձա՞ծին
մօրեա՞մ:

* Ն՝ՆՆ- Չ՝ՇՇՇՇ կեռուիւն: ԿՃ

Ո՞ր արարեր զօրութիւն զիմանալեացն
աշխարհ վերին և ինմա հաստատեցեր
տնտես ըզպէտս հրեղինացն. օրհնեմք
զանհասանելի՞ զօրութի՛դ: Ո՞ր տի
րապէս մեծատունդ ստեղծեր երկ
րորդ աշխարհ զգալի. և իդրախտնոր
յողենի տնտես եղեալ զմարդն առա
ջին. օրհն: Որ շինեցեր բարձրագոյն
զեկեղեցի քո խորհրդեամբ. և իսմա
կարդեալ տընտես քարոզ բանին ճշ
մարտութե. օրհն: Ընտանելոյն տա
ղաւար բարձօղ էիցրս բարձողին. որ
ծընար զանձ մարմնով զանմարմնաբար
ծընունդըն հօր. բարեխօսեա՛մ վս մեր
անձաձի՛ն մարիամ:

* Ն՝ՆՆ- Քառասնէց: ԴՃ

Այսօր մեծապէս պանծացեալ ցը՛ն
ծայ սի՛օն. ընդ յաղթօղ ճգնութե՛

Եւ քան ի նիցն . որք հաշատով հան
 դիսան . Եւ միաձայնեալք ասէին
 օրհնեալ ես ամենազօր Թադաւնոր
 անմահ : Եւ յսօր կացեալք առաջի
 բըռնաւ զորին յատենին 'իսեբաստի
 այ Երզնառնութի սառնամանեանցն հա
 շատով քաղցրացին . Եւ նոյն : Եւ յսօր
 ամբարձեալք զաչս իւրեանց յերկինս
 կոչելով ըզքեզ Թոր յօգնութի դեր
 ի վերոյ տեսեալ բոլորեալ պըսակըս
 յանմատոյց լուսոյն . Եւ նոյն : Եւ յսօր
 բացեալ եղեն դրունք վերինն երու
 օմղէմի . կոչելով սբ զքառասուն
 սըն յանձառ 'ի փառսն Եւ յանպատում
 'ի կեանս . Եւ նոյն : Եւ յսօր սեբաստիայ
 եղև երկրորդ յորդանանն իջմամբ
 որդւոյն Թոր Եւ փայլէին անձառ
 պըսակքն ի վերայ սըրբոց քառաս
 նիցն . Եւ նոցա միա :

Երի ստորոշ: 74 ճ'

ՏՊԻՆ ԿԵԼԿՈՐԻ ԼՈՍՈՍՈՐԷԼԷ: ԴԿ

Ո՛ր կոչեցե՛ր ըզհեռացեալօն 'իհա՛ր
սանիս քո միածնին՝ ըմպել զբաժակն
իմաստութե՛ 'իձեռնն սք՛յն գրեգորի՛
բարեխօսութե՛ սր ո՛ղորմեա մեզ ար՛ծ:

Ո՛ր դերագոյն քան ըզբնութի՛ չարչա
րանօք քո ընտրելոյն . դարձուցե՛ր
ըզմոլորեալսն 'իդի՛տութի՛ ճշմար
տութե՛, բա: Ո՛ր 'իվերասյն անդրն
դա՛յին ջաղխեր նովա՛շ ըզգլուխ վեշա
պին 'իդբի՛նեքնո՛ւմն իջմամբ նորին
բարձրացուցեր զմեզ 'իյերկինս. բա:

*ՏՊԻՆ ՎԵՅ ԵՐՈՐԷ ԼԵՐՈՒԷԼԷ: ԲՃ

Ո՛ր ըզխորհուրդ քո դալը՛ ստեանդ
յառաջագոյն գուշակեցեր մարգարե
իւքն ի՛հլի. զորս ը՛նտրեցեր յեա մօ
սէսի՛ ո՛րք խօսեցան հոգւով սրբով
բազմապատիկ օ՛րինակօք. տո՛ւր մեզ
իօրի՛ջ ողորմութի՛ և ըզմեղաց բըթո
ղութի՛:

Ի՛մերձենալ տմաց վե՛րջին զոր տե
 սանօղբըն ծանուցին. ըզհասանի՛լ մեր
 փը՛րկողիդ առ՛իվախճան ժամանակին
 երևեցար ՚իմէջ մարդկան զգեցեալ
 ըզկե՛րպ ծառայական. տո՛ւր: Ի՛վեց
 երորդ աճուր զադամ օտեղծեր՛իտի՛պ
 քո տիրական. ո՛ր ոչ պահեալ ըզպատ
 չի՛րանլն մերկացա՛ւ ըզպատմութեանն.
 Եսկ նոր ադամդ ՚իվեց դարուն այց
 արարե՛ր կորուսելոյն. տո՛ւր: Տաճար
 լուսոյ անբստոճե՛րին և առաքատ ան
 ճառ բանին. որ ըզնախնւոյ մօրն և՛
 այի բարձեր զանէծսըն տրամալի. հայ
 ցեա որդւոյ քո միածնի հօր հաշտու
 Թե՛լն միջնորդի. բա՛ւնալ ՚իմէնջ ըզ
 խռովութի և տալ զողւոց զխաղաղութի:

* Նալու Ղազարու: դ Ճ

Ո՛ր ՚իյեթկնեց եջեր բա՛նդ ան՛ճ
 մարդ եղեալ ՚իսը՛րբոյ կուսէ՛ն յարու

Քաղցր ձայնիչ փառաստրեսցու ք. օր:

*Նշու հեծի երկու շաբաթու: ԴՃ

Անձնան գթած քն թողաւոր իս
ղաղութե. ըզքեզ ազանչեմք միայն
մարդասեր: Արում այսօր փափաքել
ցանկայր հողւով եմարմնով. մայր որ
դւո՞վք իւրովք խնդրէր զբարձրդոյն
ըզփառս յերկինս կենդանեաց: Տը
ւօղդ զկեանս անմահ անքեզ աղաղա
կեմք եմիաբան հայցեմք. շնորհա
ւաեզ ամր կալ 'իյաջմէ քումմէ:

* Տաղու հեծի երեւ շաբաթու: Դի
 թաղաւոր փառաց քեզ սպասեցցո՛ւք
 պատրաստեալք անթնու՛ք ընդ առաջ ե՛լ
 ո՛ր դաս 'իդատել զերկիր: Ընաղօտ
 վառեալ լապտերըք հաւատոյ ըզգաս
 իմաստուն կո՛ւսանացըն մըտանել 'ի յա
 ռա՛գատտ ընդ երկնաւոր փեսայի՛ն:
 Փութացցո՛ւք կանխեալ յառա՛ջ քան

բզձայն անձային բարբառոյն. զի մի
մասցուք արտաքս ըստ շիջման հինգ
կուսանացն:

*Ձաշու հեծի չորեք շաբաթու գձ
Լ՛գբէն խորհեցան 'իչարուէ՝ անձ
յաւիտենից. որ բանիչ զարարածս
խորհրդով հիմնեցուցեր: Լ՛գբեզ որ
արարիչդ ես մեծութե՝ արծաթոյ վա
ճառէին յանձն առեր զա՛մ համբէ՛
րելով վսրն մե՛ր: Լ՛գբեզ որ թագա
ւոր թագաւորաց 'իծառայէ դատա
պարտեալ. զի ըզմե՛զ փըրկեսցես 'ի
յանիծիցն ադամայ:

*Ձաշու հեծի 424 շաբաթու: գձ
Արկողդ ըզլոյս որպէ՛զ զօթոց այսօր
անձառ խոնարհութե՛ք՝ իվերնատունըն
խորհր՛րդոյ. ըզդեստ ծառայի ըզփա
ծանի՛լ յանձն առեր. օրհնե՛մք զե՛
կեալդ՝ իկամաւնոր չարչարանս: Որում

*Նալու-Տեճի շաբաթու-դձ

Որ բաշխօղդ ես բորութեց և պար
գեատու արարածոց քոց. այսօր հա
ճեցաւ խընդրիլ 'ի պարգևի մասին
'ի պիղծութե զի և մեզ շնորհեսցես ըզ
պարգևս ողորմութե քո: Որ զան
ճառ ըզլոյս փառաց իբրև զօթոց ըզ
քեւ արկար. այսօր անճառ խոնարհու
թք պատեցաւ 'ի յովսէփայ 'ի քերէզ
մանի տըքնեալ. զի ըզհընուի մեղաց
մերոց նորոգեսցես 'ի կեանս անմահ:
Որ յեութեդ ես ընդ հոյ անպարագ
րելի բանդ. այսօր մատանեալ քահա
նայեցըն պարագրել 'ի յանձն առեր
անկողոպտելի դանձ. զի ըզմեզ փըր
կեսցես 'ի յանցանաց մեղաց մերոց:

*Նալու-Յովհաննու-Տիգրէ: դկ

Այսօր ցընծայ եկեղեցի 'ի հոգեօր
հարսանիս. զոր պատրաստեաց ձայն բար

բառոյ հարսըն մաքուր փեսային:

Ըյսօր փեսաւէրն և բարեկամն ընդ
երկնաւոր փեսային՝ մեւաւորեաց զե
կեղեցի՝ փոխագրելով ի ներկինս:

Ըյսօր շնորհեցաւ մեզ դեղ կենաց
նշխարք սորին ոսկերաց. ի ձեռն նբլու
սաւորչի՝ հայաստանեայց օր:

*Ղաւ Գրիգորի լուսաւորէն: զկ
հովիւն քաջ բանաւոր հօտի տը նբ
գրիգոր. հաստատեցեր զհիմունս եկե
ղեցւոյ ի հայաստան երկրի՝ ի վր հի
ման նբ առաքելոցն: Հովիւն բարի
և առաջնորդ կենացն յաւիտենից տը
նբ գրիգոր. հաստատեա զանձինըս
մեր հաւատով ճշմարտութիւն ի վր
հիման նբ եկեղեցւոյ: Ըրդ աղաչեմք
ըզքեզ հայր վարդապետ և տը բարե
խօսեա՝ քնի այ մերոյ կեցուցանել
զանձինըս մեր:

*၁၇- ရှေးဦးစွာ- ပေးအပ်ပါ။

Ո՛ր հրաշիւրեցե՛ր զորդիս մօրդկօն
յորդէգրութի հօր քո՛յ որդի անտո՛ւ
ծոյ. և կոչեցեր արքայութե՛ք քոյ ժա
ռանդո՛ւնի՛ ի ձեռն ս՛բ հա՛րապետացն.
ազօթիւք սոցա՛ զժողովեալ: Ո՛ր լու
սաւորեցեր զեկեղեցիս հայաստանեայց
լուսով քո՛վ քս՛. և զարդարեալ նորա
ցուցե՛ր պայծա՛ռ ծանգմամբ շառա՛ւի
ղօք ս՛բ յն գրի՛գորի. աղօ: Արք զըն
թացս իւրեանց կատարեցին՝ ըստ հա
ճոյից կամօց քոց քս՛ նահատակեա
լք ճրպնութե՛ք ընդդէմ թը՛շնամ
ւոյն. և փոխեցան երկնից յարքայո՛ւ
թիւնդ. աղօ:

* Դ՝ Եւ - Եւրոպայի Սեփականութիւն: ԴԿ

Այսօր ցընծայ եկեղեցի ընդ անմար
մնոցըն գահսակցեալ տօնելո՞ւ ըզյի
չատակըս քո մ'ը նբ ներսէս որ 'իհո
83
դւոյն

ԳԼՈՅՆ ՍԲՅ ԿՂԱՆՆԱԿԵՐԱՅ ԻՋՄԱՄԲ ՎԿԱՅ
 ԵԿԱՐ ԲԱՐԵԼՍՈՍԵԱ՝ ԿՈՔՍ՝ ՎՍ ԿՆՃԱՆԵԿ
 ՄԵՐՈՅ : ՔԱ՛ՀԱՆԱՅԱՅԵԱ Ը՛ՆՈՐԵԱՂ
 ԿՐԺԱՆԱՅԵԱ ՉՆՈՐՀՕՔ ՀՈԳԼՈՅՆ ԲԱ՛Ղ
 ԽԵԿԵ՛Ր ԳԻՐՐԿԱԿԱ՛Ն ՄԱՐՄԻՆ ԵԳԱՐԻԼ
 ՆՐՆ ԿՆ. յՈՐՈԼՄ ՀՐԵԴԵ՛Ն ՍԻԼՆ՝Ի յԵՐԻ
 ՆԻԿ ԻՋԵԱԼ. ԲԱ: Լ.ՐԳ ԿՂԱՋԵՄՔ ԸԳ
 ՔԵԳ ԼՈԼՍԱՆՈՐԻՋ ՀՈԳԼՈՅ ՄԵՐՈՅ ՆՐ
 ՄԱՆԵԱ՛Լ ՄՈՍԵՍԻ ՆԱԽԱՄԱՐԳԱՐԵԻՆ
 ՄԵԾԻ. ԼՈԼՍԱՓԻԱՅԼԵԱ՛Լ ՊԻՄՈՔ ԿՃԱ՛
 ՀՐԱՂ ԿՆԵՍԼԵԱՄԲ. ԲԱ:

*Ն՝ԿՂԱՍ ՍԲՅ Հ՝ՈՒՖԻՆԵԱՆԵ: ՂԿ
 ՔՍ ԿՐ՛Ծ ԲԱԿԵՐ ԸԳԴՈԼՈՐՆ Հ՝ԱՆՈ
 ԿՈՅ ՍԲՅՆ Հ՝ԱԻՓԻՍԻՄԵԱՅ. ԽՈՍԱՌՎԱՆԻԼ
 ԳՄԾՈԼԻ՛ՐՊ ՔՈ ՄԱՐԱԽԻՐՈՍՈԼԹԷ՛ԻՄԵՂ
 ՀՅԱՍԿՆԵԱՅ: ՅԱ՛ԴԹՈՂ ԳՈՐՈ՛ԼԷ ԿԱՅ
 ԾԱՌԱԿԵԱԼ՝ԻԿԱՄԱՐՐԱ Լ՛ԼՍԵՂԵՆՈ ԸՆԴ
 ԱՆՄԱՐՈՄՆՈՅ ԲԱԳՄՈԼԻՍ ԽՈՍԱՌՎԱՆԵԼ՛Վ
 ԸԳՔՍ՝ ԹԱԳԱՆՈՐՆ: Ժ՛ՂՈՎԵԱՂՔՍ ՀԱ՛Յ
 ԳԵՄԲ

յեմք • բարեխօսուք նրց հռիփսիմեան
ցըն ընկալ և ը՛զմեզ փըրկի՛ջ յօրդե
դքուԹի ՚իդպրուԹե՛ն կենաց :

*Ձուլու Հոշակութի : 48

Լուսաւորեա՛ եկ մ զի հասեալ է լոյս
քո • զարդարեա զամուրը՛ս քո • և
փա՛ռք տա՛ն իսր քո ծաղեսցի : Օրհ
նեցուԹե՛ք սաղմոսիւք քեզ վայելէ
ա՛ծ օրհնուԹի ՚իսիօ՛նեկ : Լքե՛՛ր մա
տուցեն աղօթքք յեղէ՛մ : Գովեա
նդէ՛մ ըզտէր և օրհնեա՛ զաստըճա՛ծ
քո ընո՛ր ժողովուրդդ դշխո՛յ դուս
տըր սիօնի՛ :

*Ձուլու Վարդապետի : 44

Ո՛ւրախացի՛ր պը՛սակ կո՛ւսիճ՛ից
տե՛՛րա՛մայր աշօր որդի՛ն քո ըզ
հա՛յրեճ՛նի՛մն փա՛յլեաց զփառս
նը՛մա յա՛մմ՛էկ՛ժ յանձըն ա՛րա՛
զա՛ : Բ՛նձի՛նը՛ս մե՛ր : Նը՛մա՛ մօ՛սէս
և հե

Լ՝հեձ՝ ղի՛մի մս սպասեն յանո՛ւն նր՛
 ցը՛նծա՛ն Թա՛թօձ՛ր Լ՝հե՛րմօն. նր:
 Եսայիա՛ս Ը՛զքե՛զ Թե՛թևձ՛ւ ամ՛մս
 ե՛րմօն. Լ՛ըհայր յա՛՛մմմսոյն զքո
 զորդի՛ն Ի՛՛ւր դա՛մ՛ւաբ՛ի
 նեաց. նրմա մօ:

*Ձ՝ուշ- երբորդ առ-ըն: Բկ
 Ճառագայթ փառա՛ց հօր որդիդ
 փածին. որ Ը՛զլոյսդ անվայրափա՛կ
 մարմնով պարադրեալ. այսօր ՚ի Թա
 թօ՛ր փառօք փայլեցեր: Ո՛ր անտես
 սրօքէից անհա՛ս ՚ի վեր քան ըզբան.
 Ժառա՛յի կերպի՛ւ պարածածկեալ ըզ
 լոյսդ անըստո՛ւեր. այս: Ո՛ր հրեղի՛
 նոցն անմերձենալի՛ հո՛ւր անութեդ
 ՚ի հողէ՛ղէնս խոնարհեալ լոյսդ արփի
 ական. այսօր:

*Ձ՝ուշ- երբորդ առ-ըն: դկ
 Ո՛ր յանըսկիզբն եէ՛ն աներդապէս ծր
 նեալ

նեալ. Լսրօքէականըն ծածկէիր ԹԼ
 օք. այսօր ըզպարագրեալն մարմնով
 ցուցեր զանձունքոյ զփառս աշակեր
 տաց քոց տր. քո՛ւ ամենապայծառ
 ծագմամբդ. ողորմեաց մեզ անձ:
 Ա՛ր զըստէրական օրէնս մօսիսական
 տառիցն. ի սինէականն խօսէիր լերին.
 այսօր ըզմօսէս Լզհեղի՛ս ածեալ ի
 մեռելոց և կենդանեաց իտեսիլ փա
 ռա՛ց քոց. քո: Ա՛ր զօրինակ մեծի՛
 դալըստեան քոյ տր. ի Թափօրականն
 ծանուցեր լերին. քանզի տեսին
 դասք առաքելոցն՝ ըզնախահարսն ե
 կեալ փառօք խօսէին զելիցն յե՛մ
 զխորհուրդ. քո:

*Նաշու Եկեղեցոյ: ԴԶ

Ա՛ր հաստատեցէ՛ր բանիւ զեկեղեցի
 քո քի՛ն ի վր առաքելական վիմի. եր
 դել իսմա՛ր զերդրս հոգևորս:

Կանգնել իսմա սեղան՝ որ ըբուէ բաշ
 խէ զմարմին իւր և զարի՛ւն և տայ՝ ի
 սմանէ մեզ նորոգութի՛ն իթողութի՛ն մե
 ղաց մերոց։ Իջեալ՝ հոգւոյն սբյ ա
 ղաշնակերպ երևմա՛մք իվր՝ մարմնոյ
 և արեանըն փն. իբլթ շկութի՛ն՝ հո
 գւոց մերոց։

* Ղազա Էփեսոս ԸՃԺԷԷ։ ԴԿ
 Աճաժին ամպ լո՛ւսաճոր. որ ըզցո՛
 ղըն կենաց հեղեր յերկիր բանաճոր.
 և զնախամօրըն շիջուցեր պարտեացն
 ըզհուր. տնդադար ձայնի՛ւն զքեզ
 բարեբանեմք և հոգւոր երգով մե
 ծացուցանեմք։ Տե՛ղի՛ տնտանելի՛
 բանին. և երկիր վայրափա՛կ յորում
 լոյսն ազանիցի. և արևելք արե՛փա
 կանն արդարուէ. տն։ Չքե՛զ կատա
 ըմմն մօրդա՛րէից. կթւտկա՛ն քո
 ծնընդեամբ որով բնուէրս քակտեցան

օրէնք . հրաբուն սեռիցն փոխադ-
րեալ իլուսաճեմ խորանսն . ան :

* Ապու իսխան Լ. Ծածնի : դՃ

Ա՛ծածին գերագոյն երկնից ցուցար
խորան և անապատ . քանզի ծագել
լոյսն ի հօրե բնուեց եկց անտանելին
պարագրեցա՛ւ ի քո՛ւմ յորո՛վա՛յնի . հո
գեոր երգով ըզքեզ ը մի շտ մե՛ծա-
ցո՛ւցա՛նեմք : Իսկուն փակեալ զքեզ
եզեկիկ յառաջագոյն ծանոյց կոյս
անաբատ ընդ որ եմուն անտե՛սն
յեկց բանն անմարմի՛ն որ ի հօրե և
ել մարմնով անխախտելի մնալով կո՛ւ-
սո՛ւթեդ . հո : Ահրափոխեալ զքեզ
ի յերկնային խորանսն տշօր որդի՛ն
քո մի՛ածին . ո՛ւստի և դա՛սք անաքե՛
լոցն և իմաստո՛ւն նք կուսանայն միա
ճայնելով դուէի՛ն ըզքեզ մայր ան
հա՛րսնա՛ցեալ . հո :

*ՁԻՆ՝ Սառիստեոցն Խաչէն: Եւ
 Իխորանի քովմ օրբուԹե զոր ընտ
 րեցէր դալըստեամբըդ քո քն. Իսմա
 միաճայնեալ աղաչեմք ըզքեզ. լուր
 ճայնի՝ աղաչանաց մերոց ընկալ իկեցո
 զմեզ: Ըճային լուսով քով պայծառ
 քան զարեգակըն լուսաճորեցեր զքո
 նք զեկեղեցի. Իսմա: Ըյօօր և հրեշ
 տակք ուրախանան ընդ պայծառութե
 քոյ նք եկեղեցւոյ. Իսմա:

*ՁԻՆ՝ նք Խաչէն: դկ

Յաղթօղ և զնոր օրհնութի միշտ ի
 բարձունս երգեսցուք Թագա՛ւն
 րին. քի՛ հաւատացեալ Ժողովուրդք:
 Ո՛ր եկն իլուսաճորել զընտրեալ նք
 զեկեղեցի. և պը՛սակեաց նք Խաչի՛ն
 նրմա՛ ըզփառս երգեսցուք: Ըյօօր
 և մեք տօնեսցուք զնաճակատիս նք Խա
 չին և իր՛րկողին մատուցուք փառք
 և պատիւ յաւիտեան:

[illegible]

Ճշ. դժ: Գաւազան զօրութեւն ըզ
խաչ քո ետեւը մեզ քմ. ևսովան յադ
թեսպուք անօրէն թշնամւոյն: Սա է
զէն յադթութեւն սրեալ արեամբ որդ
ւոյն ան. ևսո: Սա է աթոռ անու
նեան և իսման է բազմեալ քմ որդին
ան. ևսո: Սա է սեղան սրբութեւ
և իսման է պատարագեալ քմ գանն
ան. ևսո: Սա է կարօտեալ յաւոյն
գալստեան փրկչին. և պրտակ պարծա
նաց հաւատացելոց. ևսո:

Ճշ: ԿՃ: Այսօր ուրախացել ցընծան
երկրնի՝ ց բաժմո՛ւիքն. ինաչ՝ Կատիս
ս՛բ եկեղեցւոյ. քանզի շնորհեցաւ
մեզ քահանայապետ յաճի՛տէնից. ի
լուսաւորելու զկաթուղիկէ՝ ս՛բ զեկե՛
ղեցի. փա՛մուր՛ք Կաթլըստէ՛ն. քոյ Ծ՛ր
Լ՛յսօր սիւն լուսոյ հովանի եղև ը
մե՛զ ի՛բարձանց. քանզի Թադաւո՛րն
Երկ

不不不不不不不不不不不不不不不不不不不不

Երկնաշոր եկաւորի 'իս'բ եկեղեցի
 և զօ'րք հրեշտակաց ծառայեալ տօ
 նե'ն ը'նդ մա'րդ կան. փա' : Այսօր
 քահանայապետ ճըշմարիտ ածայի'ն
 օրինօ'քը'ն պատուեալ. կանդնէ զքա
 ռանկի'ն սեղան խաջին. արժանա
 պէս պատարագեալ բաշխէ զմարմի'ն
 և զարի'նը'ն տն. մաքրապէս մերձե
 ցարուք՝ փը'րկեալք նո'ր ժո'ղո
 վուրդք. և հայցեցէք 'իքսե զե' շը
 նորհեսցէ զսա'րմե' զը'նդ երկայն
 աշո'ւրս :

Ճշ. դձ: Այսօր ցընծան դասք հրեշ
 տակաց ընդ հաստատիլ քո 'իյերկրի
 ո'վ լուսեղէն խորան երկնանքման ե
 կեղեցի'նք. ուրախ լեմ'ր վե'մ
 պատուական հովանի մե'ր և յոյս :
 Չէարձացի'ր հարսն անարատ ըղբօղ
 արկեալ վայելչապէս. զարդարեա
 92 հան

Հանդերձ փառօք և ել ընդ առաջ և ընկ
նաւոր փեսային. ուրախ լեմմա՞ր
ամուլ բազմածին՝ ահա՛ փեսայն գայ
առ քեզ: Աստանօր նորոգեցաւ մեզ
աւազան մըկրտուէ. յարգանդ մօ՛ր
հոգւոյն յըղացեալ. ծնանելով վե
րըստին զհաւանտացեալս՝ ի քն. ուրախ
լեմմա՞ր անմայր յառաջնումն ահա՛
որդին գայ առ քեզ:

Ճշգիւ: Ո՛վ քառաթեւ լուսածին գե
րապանծ նիշ կառուցող կենացն ամե՛
նից. միշտ բազկանաւորած առ քեզ էն:
Քառակուսի ազանց հովանի և պահա
պան՝ ի յեւս և ի մուտս. փրկութի՛ն՝ ի
յայսո՞ց և պարիսպ ամրութե՛ն:
Իրոշմ ըզգայո՛ւթե և կնի՛ք իդէմս
ամենից. դու և յա՛ծայինսն կատա
րեա՛ խորհո՛ւրդ յորմէ արեգակնայ
ին փայլին ճառագայթք:

Ճշ: ԴԿ: ՍԷ զխաջ քո շնորհեցե՛ր
 զէն եկեղեցւոյ քում սբայ ո՛րով դա
 տապարտեալ տարտեցա՛ւ Թշնամի՛ն:
 Սո՛վա՛ն պահպանեա՛ ըզժողովո՛ւրդս
 քո ք՛ս. ո՛րով երկրպագեմք քեզ ընդ
 հո՛ր և հոգւոյն: Ի՛՜քեզ ապաւինիմք
 ք՛ս. ո՛ր դաւո՛ցդ ես խաչիչ. ո՛պ զի
 յիրկեսցես զմե՛զ յայնմ թռնո՛ւր տհեղ
 ատենի՛ն:

*Նաչու վարաճայ սբ խաչի: ԴՃ
 Քեզ քսի կաթուղիկէ եկեղեցւոյ
 շնորհողի. զյաղթական ըզպատուա
 կան զած ընկալ սբ նըշանս. մատու
 ցանեմք զօրհնեցողութի մի՛շտ իբար
 ճո՛ւնա: Սա կամա՛նք քո ք՛ս և ԹԼօք
 ատենագօ՛ր սբ հոգւոյն. և դատօ՛ւք հը
 րեշտակաց Թռուցեալ ե՛կաւորի. ի՛
 լեառըն վարաճայ՝ բընակիլ ինմա՛:
 Ե՛կայք ժողովո՛ւրդք երկրպագես

ցուք անձային ս'բ նըշանիս. համբար
 ձէք միաբան ըզձեռս ձեր'ի սըրբու
 Թի և ըզբնակեալն 'իսմա միշտ փա
 ռաւորեսցո՛ւք:

* Պաշտօն 4-ի-ր խաչին: ԲՃ:

Այսօր խնդրի պատշաճա՛ն փայտ խո
 ջի՛ն աւանդեալն 'իգողգոթայ. 'ի
 ձեռն անձասէր դշխոյին՝ եկայք հա
 չատացեալք երկրպագեսցուք անձային
 ս'բ նըշանիս: Այսօր ընծայե՛ք գողգո
 թայ ըզծածկեալն 'իյերկրի մերաբե
 րեալ անուշահոտ խնկովք 'ի ձեռն ե
 րանելոյն յուգայի. եկայք: Այսօր
 'ի ձեռն փրկա՛կան ս'բ խաչին կենա
 գործի՛ պատանին մեռեալ. ևողբայ
 սատանայ զկործանո՛ւմն իւր. իսկ մեք
 քնի հաճատացեալք. երկրպա:

* Պաշտօն Մարգարէից: ան:

Որ ըզծածկեալ խորհուրդ կենաց

անօրէնութիւնք քոյ քս՝ ընդ հանուր
 ազգի մարդկան յայտնեցեր մօրդա
 րէիւք ըզծադո՛ւմըն լուսոյ արեգա
 կանդ արդա՛րութե՛։ Արք ուսուցի՛ն
 իէլի երկրպագել քուժա՛րութե՛դ .
 և յայտնի քարոզեցին ըզփը՛րկուի հե
 թանո՛սաց . եթէ դա՛յ մեսիա՛յ Թագա
 չոր իէ՛լի։ Արք տաճարի՛ նրմանո՛ւն
 ցուցին զարդա՛նդ սք կո՛ւսին . ուստի
 արչեալ էղև մեզ հա՛ց կենաց անմա
 հաւթե՛ . զոր օրհնե՛ն անդադա՛ր երկ
 նային՝ զինո՛ւնըութի՛ քն։

* Առաջին Մարգարէից։ ԾԺ

Ճառագայթ անճառ լուսոյ անքննե՛
 լի՛ թրուի . յառաջագոյն հրաշացու
 ցեր զտեսողուի մարդարէիցն . իջանե
 լո՛վ իսաորինս ԾԺային՝ անօրէնութե՛։
 Արք ըզտաճա՛ր հաճատոյ հիմնեցուցին
 շնորհօ՛ք սք հողւո՛յն . յոր եմուտ բանն

ԹԻՄԻՆ ԵՐԻՄԻԱՆ ԾԱՌԱԲԱՅԹԻԼՔ.
 ԻԶԱ: ԵՐԵՑԿԱՐ յԱՇԽԱՐՆԻ ԾԶԱՐԻՈ
 ՄԱՐԴԵՂՈՒԹՔ զՈՐ ՔԱՐՈՂԵՅԻՆ ՄԵՂ
 ՀՐԱՆԻՐՈՂՔԸՆ ՀԱՄԱԿՈՅ ՀՕՐ և ՀՈՂ
 ԼՈՅՆ. ԼՈՒՍԱՆՈՐԵԼՈՎ զՄԻԵՂԵՐՈ ՄԾԱՅ
 ԻՆ՝ ԱՆՈՐԵՆՈՒԹՔ:

* ԱՄԵՆ - ՄԵՐԷՐԵԼԵՅ: ԳԶ

ՈՐ ԱՆԵՍԱՆՈՐ ՔՈՒՄ ԳԵՂՍԱՆԵՐՈՂ. Ա
 ՆԱՔԵՅԵՐ յՈՂ ԸՂՍԻՔ ՄԱՐԳԱՐԵՍՆ. և
 ԿԵԿԱՂ ԽՈՆԱՐՀՈՒԹՔ ՆՈՐ ՕՐԻՆՈՔ ՂԹԵ
 ՐԻՆ ԼՐԵՑԵՐ ԻՂԵՐՈ ՕՐԻՆԱՅ ԼԱՄՐԳԱՎ
 ՐԵԼԵՅ. ԲԱՐԵԽՍՈՍՈՒԹՔ ԱՅ ՔՆՍ ՈՂՈՐ
 ՄԵՍ ՄԵՂ: ՈՐ ԿՈՇԵՑԵՐ ՄԱՐԳԱՐԵԼԼՔ
 յԱՌԱՅԱԳՈՅՆ ԸՂՀԵԹԱՆՈՍԱ ՔԵՂ ՆՈՐ
 ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ. և ԸՂԳՈՒՍԱՐՈՐ ՍԻՆԻ
 ՂԵԿԵՂԵՅԻ ՀԵԹԱՆՈՍԱՅ. ՀԱՐԱՐՆ ՍԻՐԵ
 ԼՐ՝ ԱՆՄԱՀ ՓԵՍԱՅԻՆ. ԲԱ: ՈՐ ԸՂՓԱՎ
 ՈՂՍ ՄԱՃԱՐԻՆ զՈՐ ՂԵՆԵՅԵՐ ՂԻՆՈՂԴ
 ԵԼԵՅ ԵԼԸՎԻՄԻ. ԲԱՐՃՐԱՎՈՅՆ ՔԱՆ
 91 Է ՂԱ

զանաջինն և գերազարդ վայելչութի
տեսանօղբն ծա նույնն իմաստիւք
հոգւոյն • բարե:

*Նաչաւ նբց թարգմանչացն: դձ

Որ ըզնորհս անային առ ի վերոստ
ի ջեալ յերկնից • պարգևեցեր հիւսի
սականացս ի ձեռնն նբ վարդապե
տին աղաչանօք նր որդորմեա մեզ ա
տրւած: Որ զանմարկն պարունա
կողբանի զգրաւորական զի մաստ հո
գւոյն • շնորհեցեր որդւոց թորգոմայ
յայտնեալ տեսեամբ ի ձեռնն նբ վար
դապետին • աղ: Որ զգիտութի քո
զերկնային և զհոգւոր զի մաստոճի •
անատապէս ծաւալեցեր յեկեղեցիս
հայաստանեայց ի ձեռնն սրբոց
թարգմանչաց • աղա:

*Նաչաւ նբն Յակօբայ ՄԺԲնայ հայ
բաղէտին: գկ

Ո՛ր յանապատէ կոչեցար յառաքելա
 կան աթո՞ռ բռնի՛չ նք յակօք բարձրա
 ցուցեր զեղջի՛ւր սիօնի ճշմարտութ՛
 մասամբ նոյեան՝ տապանին։ Ո՛ր ար
 դարբութե՛ք և լուսով քո փայլման նոր
 արեգական՝ պայծառ քան զարբին վա
 ռեալ զօրութե՛ք՝ յառնել ի հրաշս պա
 տանւոյն։ Ո՛ր միացար սրբութե՛ք իւր
 արն մաքո՛ւր իմ զանմարմին՝ զարմա
 ցուցեր ըզզօրըս վերինս հիացուցեր
 զարարածս։ Ը՛րդ աղաչեմք զքեզ
 հայրդդ դրժած և հովիւ բարի մաղ
 թանաք հայցեա առ ար վասն եկեղե
 ցւո՛յ միշտ անշարժ պահել յճա՛ն։

*Ղաւո- հանկանցն բեւեհեմի։ ԳՃ
 Այսօր տղայք ստընդեայք կոտորելք
 ի հերովդի՛այ եղէ՛ն ճշմարիտ վը
 կայք ծընընդեան քոյ ար բարեխօ
 սութե՛ք սոցա՝ իւրկի՛չ ողորմեա՛։

Լ՝յսօր կատարիւնք բան մարդարեւին
որ ամսէր. ձայն գուժեանց ի հռամայ
լալու մն ողբումն և աշխարումն. բա :
Ծաղկեցանք բեթլէհէմ հեղմամբ ա
րեւն սբ տըղայոցն. բերկրեցանք և հռա
քել անուշահոտ պատարագօք. բա :

* Առաջին սբ Զրեշտիսպետոյն Մե
հայեւի և Գաբրիէլէ, և ան երկնայնոց
զօրոց : գկ

Այսօր ուրախանցեալ սբ եկեղեցի
քո՛ւ. տօնէ խընդո՞ւք զտօն վերինն
եղէ՞մի՛ սըրբասաց ձայնի՛ն փառաւո
րելո՛ւ վըզքս : Լ՝յսօր համաձայնեալք
որդիք սիօնի՛ երկնայնո՛ւ տօնի՛ն զէար
ճանանն որդւոց անդրանկաց վերին
սիօնի՛. սըրբասաց : Լ՝յսօր դասք ան
մարմնոցն երգս առեալ պարեն ընդ
մարդկան. զերգըս հողւո՞րս անմահ
փեսային յառագատ. սըր :

*Ձու- նբց հայրապետոց: դՃ

Այսօր երկնայնոցն ընդ մեզ տօնա
խմբելով զյիշատակ նր հայրապետա
նոցն. որք լուսաւորեցին զհաւատոյ
մանկո՜ւհնս. և ընդ հրեշտակացն
դասս վերակարգեցան: Այսօր առա
քելոց և մարդա՛րեիցն դասք. տօնա
կեց գոլով գլխտեր վերին սիօնի՛հ. ի
յիշատակի նր վարդապետա՛նոցն. որք
խմոստից նոցի՛ն խորոց յայտնեցին ըզ
խորհո՛ւրդ: Այսօր քահանայք և պաշ
տօնեայք նր եկեղեցւոյ. վերապատ
ւեն զյիշատակ նր վարդապետա՛նոցն.
որովք զարդարեցան երկնային շնոր
հօ՛հն. երգեն ընդ նոսի՛ն զփառըս
յաւիտեան:

*Ձու- նբց Առնդեանց: դԷ

Արեգակն արդարօւե՛ իհայտատան
ծագեալ. պայծառացուցե՛ր նր զեկե
ղե

ղեցի՝ հեղմամբ արեան նբցն. մաղթու
 նօք նց՝ ի ընայեա՛ն՝ ի մե՛զ պա՛րդեա
 տու բարեաց. և՛ ողորմեա՛ն քո արա՛
 րա՛ծոց: Պանծալի՛ նբ զաշակօք հո՛
 վիւքըն զըւարթունք հրով հոգւոյն
 շիջուցին՝ ըզբոցն ըզկրակապաշտ
 պարսիցն. մաղ: Պարթևական տեսա
 նողին՝ յառաջագոյն ազդեցութիւնք. զհա
 շատոյ որդիս նբցն գրիգորի՛ պըսա
 կազարդ տեսեամբ. մաղ:

* Ճաշու Մարտիրոսաց. Ըստ է Յայնէց:
 ամ:

արծեսցին նբքըն փառօք.
 ևցընծասցե՛ն յաշխտենա
 կան ի վաստակս իւրեանց
 յաշուր դալըստեան փրկ
 ջին յորժամ գայ փառօք հօր փառա
 ճոր լինիլ իմէջ նբց իւրոց: Սերե
 ւոր զերկեւդածս իւր. ևպահէ՛ ըզնս՝
 ևբնակի ի հեզս և ի խոնարհս իդալըս
 տեան

տեան իւրոյ. յոր: Փոխանակ ճշգնու
թէ՛ համբերողաց մատուցանէ՛ իւրա
քանչիւր զանթառամ պսակն փայլի՛ն
ոպ զարեգակն. յոր:

Ճշմէ: Ի՛ տաճարի հանգստեան նբց
վր կայիցն. զաղաջանըս մե՛ր մի անտե՛ս
աններ որ կարդամք առքե՛ղ տր. նց
բարեխօսուէ՛ կէցո ըզմեզ: Ո՛րք վն
անոճանրդ քո հեղին ըզպատոճական
նբ զարիւնս իւրեանց արիաքար մար
տեան ընդդէմ թը՛շնամւոյն և զօրա
ցան՝ իպատե՛րապմի. նց: Պա՛րծես
ցին՝ նբւք քո տր՝ իհանգիստս իւ
րեանց. որք տանջանաց անօրինացըն
համբերեցին և անապական պլսականցն
արժանի եղեն. նց:

ՃշԷՃ: Ո՛ւրախանան հրեշմէք իյեր
կինս ընդ չարչարանըս ճրգնա՛նո՛րացն
և հրաշանան արարա՛ծք ընդ յաղ
Թու

Թուի ըստ Երեմիայի: Մեծապէս պատեց թող
մեալք առաքինուք ըզհանդէս. պըսա
կեցան իբրեւ ընդ վերին զընտր
Թուան: Յընծայ կաթուղիկէ զը
նաւ ճոնան հաւանացեալք աղաղակեն
ասելով Վ փառք քեզ արծ:

Ճշ: Բի: Հրաշափառ ճը դնուի պո
տերազմեալք ընդդէմ Թըշնամոյն
և արիաբար վառեալք զինու Երեմի
այն. յաղթեցիք անօրինացն. ո՛վ
Երեմիայք ըզձեզ ունիմք բարե
խօս ան Երեմի անձանց մեծոյ:

Ընտանեւի չարչարանացն եղէք Վ
կայք ճըշնամբուն Թե. և խաջակիցք
եղէք որդւոյն անտունձոյ. ըզբաժակ
մահու արբիք ուրախուիք. ո՛վ
Յաղթանակ համբերուի կատարե
ցիք զընթացըս ձեր. և փոխեցայք
յերկրայնոցս իյերկինս ընկալայք ի
քեւ ըզպըտակս տնայապահս. ո՛վ:

Ըրդ եկայք հաւատացելք՝ կատարես
ցուք ըզյիշատակ սբօց վեկայից. զի
իձեռնն սցբացցի մեզ դուռն՝ ողոր
մունե՝ ունելով միշտ բարեխօս ան:

Ճ: դՃ: Պայծառացիր եկեղեցի այ
ընդ Ճգնուի՝ սբօց վկայից. որք նա
հատակեցան ի յերկրի. և ի յերկի
նքս պըսակեցան: Ուրախ անան և հրեշ
տակք ի յերկինս ընդ Ճգնուի՝ սբօց:
Համաձայնեալ ընդ նոցին այսօր և
մեք տօնեմք ըզյիշատակ կ սբօց:

Ճ: դկ: Ճըդնաւորք ճըշմարիտք
և վրկայք քրիստոսի. որք զչարչարանս
և ըզմահ յանձն առիք վասն սն
ըզձեզ ունիմք բարեխօս առ քս վս
անձանց մերոց: Քանզի հեղմամբ
արեան ձերով պայծառացան սբ ե
կեղեցիք. և զըստոգերամած խաւար
կռապաշտութեցրն բա՛րձիք. ըզ:

Երկնային զօրքն իջեալ՝ ի պատիւ պա-
տարադի մահոճան ձերոյ. և ըզպը-
սակս անապականս առ բերելով ի հո-
րէ լուսոյ. ըզ:

Ճշ: դձ: Ճը գնութիւնք սբ ց քոյ
քս հաստատեցին ըզհիմունս սբ եկե-
ղեցւոյ՝ կանգնելով ի սմա՝ ըզնըշան
յաղթուէ: Եւ հեղմամբ սբ արեանն
իւրեանց՝ ազատեցին ըզտիեգերս՝ ի դի-
ցապաշտ մոլորութեց. և եղէն յաղ-
թօղք ի պատէրազմի: Ընդ որս և
մեք աղաչեմք քս ընկալ և ըզմեզ
յերկնային խորանս ի լուսեղէն առա-
դաստին. բարեխօսութեւ աղօթիւք
սբ ճրգնաւորացն:

Ճշ: դկ: Այսօր եկեղեցիք քսի պոյ
ծառանայ յիշատկաւ՝ սբցլկայեցն որք
բարեխօսէն առ տր մս մեք: Բայօր
ի հեղումն արեան սց՝ դա՛սք հրեշ-
տակաց խոնարհեալ միաբանութեւ տօ-
նեն

նէն ընդ մարդկան: Եկայք և մեք
քնի հաշտապեալք կատարեսցուք ըզ
յիշատակ նբց վկայեցն՝ որք բա:

Պատի շաբաթուոյ. Ճաշու ք շաբաթի. երեք
շաբաթի. Ե շաբաթի. զայս աստ: ԳՃ
Բն' ար' ծ. յիշեալ' զննջեցեալսն
'իսք անուկնդ քո: Ըզդինս արեան
քոյ ար յիշեալ' և հանգո ընդ նբքս
քո: Ե' Շ' իմիւսանգամ քոյ գալըս
տեանն զննջեցեալսն մեր. յի:

*Ճաշու պատի չորեք շաբաթի: ԴԿ
Փառաբանուի առաքեմք քեզ հայր
երկնաշոր. յիշեալ' զննջեցեալսն մեր
և հանգո ընդ նբքս քո: Ար եակեցդ
հօր և հոգւոյ՝ որդինդ միածին. յիշ:
Ար փառակեցդ ես հօր և որդւոյ՝ հո
գինդ Ճըշմարիտ. յիշ:

*Ճաշու պատի ուրբաթուոյ: ԴԿ
Ար անբակիղքն յեութե՝ եկեր յաշ
խարհ. մարմնացար իկուսէն յաղապս
մե

մերոյ պարտեաց . հանգո՞ւմ զնրն
 Զեցեալսն մե՛ր: Որ 'ի հօրե՛ լուսոյ՝
 լոյս ծաղեցա՛ր մեզ և՛ կեանք . միա
 ծի՛ն որդի հօր համաճոյակից . հան:
 Որ 'ի վերդ ես քան ըզմի՛տս և զխո՛ր
 հուրդս . և խաչի համբերեալ վերկե
 ցեր ը՛զտի՛եզերս . հան:

* հանգստեան ստեղծ:

Ո՛ր յանէ՛նց ստեղծօղ գո՛յնց ա
 ռարջանկնց հօր բանդ ա՛լծ . թո՛ղու
 թի շնորհեա՛նքն Զեցելոց քոց ծա՛
 ռանից . յորժամ գա՛ւս դա՛ւտել
 զոր անարատ ձեռօ՛ք ստեղծէր: Որ
 'ի հօրե՛ առաքե՛ցա՛ր և մարմնացա՛ր
 'ի սբ կո՛ւսէն . թո: Որ 'ի խաչի՛ն
 անշընչացար զմահու լո՛ւծեր զի՛շ
 խանո՛ւթի . թո: Որ պրօա՛կիչդ ես
 քոց սը՛րբոց . և անվտիճան բա՛
 րեաց բաշխօղ . թող:

սրկ: Օ՛րհնեա՛ն տ՛ր:

+4: Օրհնեալ Թադաւորու:

*Եւ տսի ժողովուրդս ըստ պատշաճին:

սրկ: Եւ ԼսադադուԹե:

Օ՛րհնեա՛ն տ՛ր:

+4: ԽադադուԹի ամցն:

Դ: Եւ ընդ հոգւոյդ քո՛ւմ:

սրկ: Եւ երկը՛րպադեսցուք:

Դ: Եւ աջի քո տ՛ր:

+4: ՏԻ ան մեր որոյ կարո:

Եւ տսի ի ին Լաւրախան ըստ պատշաճին:

սրկ: Օ՛րհնեա՛ն տ՛ր:

+4: Զի քո է կարողուԹի:

սրկ: Պա՛սխումէ՛:

Դ: ՍԻ ան սբ Լհգոր սբ:

սրկ: Եւ ԼսադադուԹե:

Դ: Տէր ողո՛րմեա՛:

սրկ: Վս ԽադադուԹե ան աշ:

Դ: Տէր ողո՛րմեա՛:

«ԲԻ: Վս ամս՝ ք: և ուղղա՛:

ԴՊ: Տէր ողորմեա՛:

«ԲԻ: Վս հայրապետին մերոյ:

ԴՊ: Տէր ողորմեա՛:

«ԲԻ: Վս բարեպա՛շտ Թադա:

ԴՊ: Տէր ողորմեա՛:

«ԲԻ: Վս հոգւո՛ցն հանգու:

ԴՊ: Յիշեա՛ Թր և ողորմեա՛:

«ԲԻ: Եւ և՛ ս միաբան վս:

ԴՊ: Տէր ողորմեա՛:

«ԲԻ: Զանձինս մեր և զմիմեանս:

ԴՊ: Քեզ Թնդ յանձն եղիցուք:

«ԲԻ: Ողորմեաց մեզ Թր Թ՛:

ԴՊ: Տր ողորմեա՛. Թր ողոր Թր ողոր:

«ԲԻ: Օ՛րհնեա՛ Թր:

ԴԳ: Զի ողորմած և մօրդա:

*Ի պէտ ասէն շէտին. և ընկեանուէն շէտ
ընկեանուէն, և երգէն շէտընուէն. և յետ
ասէն Գաւապատէ:

արի: Օ՛րհնեա՛ն ամբ:
 Կ: Իսկ մեք փառաւորես:
 արի: Եւ ևս խաղաղութե՛ն զամբ:
 Դ: Տէր ո՛ղորմեա՛ն:
 արի: Եւ ևս հաւատով աղա:
 Զի արժանի՛ ընդունես:
 Լ. Ղօթք մեր և խնդրու՛նաճք:
 Եւ նա տացէ մե՛զ միաբան:
 Զի զողորմութե՛ն զչնորհս:
 Դ: Կեցո՛ւ ամբ:
 արի: Զժամ սբ պատարագիս:
 Դ: Շնորհեա՛ն ամբ:
 արի: Զհրեշտակ խաղաղու:
 Դ: Շնորհեա՛ն ամբ:
 արի: Զքաւութի՛ւն և զթողու:
 Դ: Շնորհեա՛ն ամբ:
 արի: Զսրբոյ խաչին մե՛ծ:
 Դ: Շնորհեա՛ն ամբ:
 արի: Եւ ևս միաբան մն:
 Դ: Տէր ողորմեա՛ն:

«Եկ: Չանձինս մեր Լզմիմեանս:

Դպ: Քեզ անդ յանձն եղեցո՛ւք:

«Եկ: Ողորմեաց մեզ ար ամ:

Դպ: Տը ողորմեա ար ողոր:

«Եկ: Օրհնեա ար:

Դպ: Ո՞չ զի արժանաւորք:

Դպ: Եւ ընդ հոգւոյդ քունմ:

«Եկ: Լ՜յ երկրպագեացո՛ւք:

Դպ: Լաւ թո ար:

Դպ: Խաղաղութք քով քս:

«Եկ: Օրհնեա ար:

Դպ: Տը ամ օրհնեսցէ զամսնդ:

«Եկ: Մե՛ ռք յերեւոյնց մի:

Դպ: Մարմին արունական և՛ արի՛ւն

փրկչական . կայ առաջի երկնային

զօրութիւն յաներևոյթ երդեն և ա

սեն անհանգիստ բարբառով . սք

սք սք ար զօրութեց:

«Եկ: Սաղմոս ասացէք ար:

*Եւ Դիւրէն Էղան-իւն զսրբաւոյն-ըն
 Ըսք Խորհրդոյ աւս-ըն:

*Օննդ-ան: *Լ-եփեաց: *Լ. Տաճնի:

Ազնու Թիւք հրէշտակաց
 Լ-զօրաց երկնաւորաց Եւ
 Ջեօ՛ւ Ի՛յերկնից ընդ ըմբ
 ամին Թաղաւնօրին Որք երգէին
 Լ'անկին սա է յորդին անտօ՛ւծոյ .
 ամքն անսոցուք . ուրախ լերուք եր
 կինք Լցընծասցեն հիմո՛ւնք աշխար
 հի: Ջի արժըն յաւնիտե՛նական .
 Իյերկրի երեւցաւ Լընդ մարդկան
 շըրջեցաւ . զի կեցուցէ զանձի՛
 նը՛ս մեր:

*Եւ ծի հինգ շաբաթի:

Ո՛ր վը նը՛սաի՛ս Ի՛կանու հրա՛
 նիւթս . քանակեցաւնս: Լ'նձա՛
 ռե՛լի՛ բանըդ անտը՛ւնաւ:

Լ՝ յօր իջեալ ի յերկնայնոցն վնքն
 քո արարա՝ ծոցս • յանձն առեր բազ
 մի ընդ ահ շակերասն : Եւ սերօ
 բէքն և քերօքէքն հիացեալ զարմա
 նային և պետութիւնք վերին զօրացն
 ըսքանչացեալ աղաղակէին անսեփ լով
 սո՛՛ւրբ • սո՛՛ւրբ • սո՛՛ւրբ ամբ զօ
 լո՛՛ւթեց :

* Յեռնց :

Ո՛վ է ող տէր աստը՛ւած ըմբօր
 խաջեցա՛ն վասըն մեք թաղեցա՛ն •
 և յարեա՛ն հաւատարիմ եղև յաշխար
 հի • և համբարձա՛ն փառօք : Եկանք
 Ժողովուրդք • զօրհնութիս ընդ հրեշ
 տակս երգեսցուք նրմա՛ն անսեփ :
 Սո՛՛ւրբ • սո՛՛ւրբ • սո՛՛ւրբ ես
 ամբ ամբ ըմբօր :

* Կեռմիտ : * Եկեղեց-ոյ : Հրեշտակայ :
 Հրեշտակային կարգաւորութիւն :

Լըցեր անձ: Չքո՛ւմ օ՛ր զեկե՛
ղեմից: Հազարք հազարաց հրեշ
տակապետք կան անձի քո: Եւ
բիւրք բիւրոց • հրեշտակք պաշ
տեն ըզքեզ տր • և իմարդ կանե հաճե
ցար ընդ ունիլ զօրհնութի: Չանիւ
խորհրդակա՛ն աւ: Սո՛ւրբ օ՛ր
օ՛ր անձ զօրո՛ւմ Լեց:

* Մարտիրոսաց:

Սըրբութի օ՛րց • մեծ ես և անհո՛
ւմ: Եւ զինոճորութի՛նք հրեշ
տակա՛ց • օրհնեն ըզքեզ և անհո՛ւն:
Փա՛ւք իբարձո՛ւն անտո՛ւմ
և երկիր խաղա՛ղութի:

* Սահոց անձեցեց:

Վասն յիշատակի հանգո՛ւցեցն
ընկալ հայր օ՛ր մարդասէր ըզպա
տա՛րադս: Եւ համարեա՛ զհոգիս
նց • իթիւ անց քոց յարքայուէ դ
եմրկնից:

Մանանդի զի հանապաճախ մատու
 ցուք ըզպատարանդս հաշտեցի
 անսառնձուկիդ. և հանդուսցէ զհո
 գիւս նո՛ցաւ:

* Մարգարէից: * Լուսեւոց: * Հայրա
 պետոց, զայս աստ:

Ամենակալ ես ամբ զօրո՛ւնե՛հց որ Թա
 գաւորդ ես յաւիտե՛սնց: Արնըստիս
 յերկնից. 'ի յերկե՛հնս և լոյս ծաղե՛ս
 յարարանձը՛ս քո: Ո՛ր խոնարհուԹք
 եջեր 'ի յերկնից. քեզ պատարանդըս
 մատուցանե՛մք: Եւ սք զանո՛ւնըդ
 քո վառանձո՛րե՛մք. ամբ որ պըսա
 կե՛ջդ ես քոց սրբոց անա՛քելոցս: Աս
 զի սք են մեզ բարե՛խօ՛հս ամբ ամենա
 կալ 'ի բու՛մ յարքայո՛ւԹե՛դ:

* Եւ Թէ հանդիսաւոր օր լինի և զսք
 խորհուրդն վերաբերել կամեցիս այս
 և արարողուԹին:

Յորժամ քահանայն ասէ . ՏՐ ամ
օրհնեացէ զամսնդ :

Եկի Սաղմոն ասացէք մեզն ան :

*Ե- Դպիրքն երգեն զսրբասացո-
ւորն .
Ըստ խորհրդոյ տառն :

Եկի Մեծ քերեխայնից մի :

Դպի Մարմինն անբռնականն և :

Ե- Գան խնկարկելով իմե խորհու-
րդն :

Եկի Յորեմի և հար զխորան իւր և
ինքն ոտք փետայ . զի ելանէ յառաջատ
տե՛ր իւրմէ :

Դպի Եւթիմայ նա՛ն ոտք հսկայ . ընթա
նալ ըզճանապարհս իւր :

Եկի Ուրբ ըզքրո՛ւմ քրե՛կքն :

Դպի Խորհրդէ՛րդաբա՛ւմ ք . Կերպա՛
րանի՛մք :

*Ե- Գան յարեւելից կողմն :

Եկի Նանասարհ արարեք այնմիկ որ
նստի յերկնից յերկնում ընդ արեւելոյ :

Եւ կենդանի մարմինս ի
բոլորովն. զերեք օր քրեանն օրհ
նոյ թիւ մատուցւոյն. մէ:

*Եւ Գոն ի հարաւս կոչն:

Մի: Ա՛յ ի հարաւսն եկեացէ. Լսբն
ի խոռան լեռնէ:

Եւ: Չա՛մ ըզկենդանութեան իբաց
դնելով ըզդարձա:

*Եւ դան յատիճան խորանին Լբար
ձող ահաւոր խորհրդոյն ասացէ
հանդարտութի:

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր ի
վեր. համբարձցին դրունք յաշխտեանց
Լմացէ Թադաւոր փառաց:

*Եւ պարտաւորն ինկարէ Լհարցանէ:
Ալե սա Թադաւոր փառաց ար հզոր
զօրութի իւրով. ար կարող իպատե
րազի:

Եւ: Ո՛պ զի զԹադաւորն ամեն ըն
դոնիցիմէ:

Մի: Համբարձէք իշխանք ըզ:

44: Ով է սա Թադաւնոր փառաց և
տը զօրութեց:

Դ: Եւ ըզհրէշտակացն հանդիսա
պէս ընծայեալ բերեմք ըզկարդ:

Ե: Սա ինքն է Թադաւնոր փառաց:

*Ե- ասանէ պատարագօղն ասելով:
Օրհնեալ եկեալ տնունամբ տն:

Դ: Ընէնէն լուիախէն:

Ե: Եւ Խաղաղութե զտը աղ:

Դ: Տէր ողորմեա:

Ե: Եւ Խ հաւատով և սրբութե
կացցուք յաղօթս առաջի նք սեղա

նոյս այ ահիւ: Մի խրդճիւ և դայ
Թադաւնութե մի նենգութե խորաման

կութե մի պատրանօք և խաբէութե:

Մի երկմտութե և մի Թերահաւատու

թե. այլ ուղի զ վարուք. պարզ մրտօք
միա մի տ սրտիւ կատարել հաւատով:

Լըցեալ սիրով լի և առաւել ամ դոր
ծովք բարութե: Կացցուք յաղօթս
առաջի նք սեղանոյս այ. և դայուք
զողորմութե ըզլնորհս:

Յաշուր յայտնութե և իմբասանեամ
գալըստեան տն մերոյ և իրրկչին յսի
քսի. կեցուսցէ և ող:

Դդ: Կեցո տր և ողորմեա:

Երկ: Օրնեա տր:

+4: Հնորհօք և մարդասիրութի:
Խաղաղութի ամցն:

Դդ: Եւ ընդ հոգւոյդ քո ւմ:

Երկ: Ը. Երկր' ապագեացո՛ւք:

Դդ: Ը. աշի քո տր:

Երկ: Ողջոյն տուք միմեանց ի համբոյր
սրբութ. և որք ոչ էք կարողք հաղոր
դել անձային խորհրդոյս առ դրունա
ելէք և աղօթեցէք:

Դդ: Քն իմէ՛ջ մե՛ր յայտնեցաւ. որ
ենն անձ՝ աստ բազմեցաւ. Խաղաղու
թե ձայն հնչեցաւ նք ողջունի հրա
ման տըւաւ. Թշնամութի հեռացաւ
սէրն յընդհանուրս սրբութեցաւ. Ը. որ
պաշտօնեայք բարձեալ գձայն. տուք
զօրմութի իմի բերան:

Միասնական անութի յորում սրօ
բէքն են սրբաբան:

* Ոհնէ և զոյս ասէն ՚ի հանդիսի Գծնի:
Եկ: Ո՛րք հաշտտովք կայք յանդիման
սր սեղանոյս արքայական: Տեսէք բազ
մեալ զքն արքայն և շուրջ պատեալ
զօրքն վերնական:

Եւ: Աեր հաւերառնամք զաջս ունելով
և պաղատիմք զայս ասելով: Ըզմեղըս
մեր մի յիշեսցես այլ գթութիւնք քո քա
շեսցես: Ընդ հրեշտակայն օրհնեմք
զքեզ. և ընդ սբց տր փառքք քեզ:

Եկ: Ըհնէ կացցո՛ւք. երկև զի՛նէ կաց
ցո՛ւք. բարւո՛ք կացցո՛ւք. և նայեցա
րուք ըզդուշութիւն:

Եւ: Ըքեզ անձն:

Եկ: Պատարա՛դ քն մատչի դառն ան:

Եւ: Ո՛ղորմութի և խաղաղութի և պա
տարա՛դ օրհնութիւն:

Եկ: Օրհնեա՛ն տր:

* Ընորհք սեր և անձային սրբա:

Եւ ընդ հողւոյդ քովս:

«Էի: Ըզդ-րո՛ւնս ը՛զդ-րու՛նս • ամ խմտ
տու՛ք՝ Լզդ-ու՛շու՛ք • 'իւ՛ր ընծայեցու
ցե.ք զմիտս ձե՛ր ամայի՛ն երկիւղե՛ւ:

Գրք: Ունեմք առաքելոց ամենակալ:

«Է: Ե՛ւ գոհացարո՛ւք ըզմե՛նք բոլորով սրտի՛ւնք:

Ἐπεὶ δὲ ἡμεῖς ἐκ τῆς πόλεως ἐξελθόντες

မုန့် ( ) ပုံနှိပ်ထားပါ

44: Եւ ընդ սերօքեան և ընդ քե:

* Իսկ ' Եւ անդիւրեւն ան-տ-րոն ասունք զԼէւի
 անթանն Լաւրան-էն զուցա ասունն :

արի: Եւ զըստոյդ փրկուեալ որ միշտ
ընդ ամ տեղիս դռնուի մատուցանեմք
քեզ քս: Ո՛րով Լըզհրաշալի՛ զյա
րուեալիդ քո դովեն զօրութի՛ք:

Սարսի՛ն սե՛րօքէ՛քն • և դողա՛ն քե՛րօ
բէ՛քն • և իշխանութի՛ վերի՛ն պետու
թեցն պար առեալ ձայնի՛ն և զանակեն
և ասե՛ն։

Դ: Սբ, սբ, սբ տր զօրութե՛ց,
Լի՛ են երկինք և՛ երկիր փառօք քո՛
օրհնութի՛ն՝ իբարձո՛ւնս օ՛րհնեալ՝ Լոր
կիր և Կալոցդ ես անուամբ տն. ով
սաննա՛ն իբարձո՛ւնս:

Դ: () օրհնեալ տր:

Կ: Լռեք կերեք այս է մար:

Դ: Լմէ՛ն:

Դ: () օրհնեալ տր:

Կ: Լռեք իսմանէ ամբն այս:

Դ: Լմէ՛ն. հա՛յր ե՛րկնաւոր. օր
զորդիտ քո ետուն. ի՛մահ վասը՛ն
մե՛ր պա՛րտապա՛ն պարտեաց մե՛
րո՛ց. հեղմամբ արեան նը՛ ազա՛
նե՛մք ըզբե՛ն՝ զողորը՛մեա՛ն քո բա
նաւոր հօտի՛ս:

Դ: () օրհնեալ տր:

Կ: Եւ ըզբոյս իբոյոցս. քեզ:

Դ: Յամի՛ օրհնեալ ե՛ս տր օ՛րհ
նեմք

Օրհնեմք ըզքեզ. դուլեմք ըզքեզ.
Կոհանամք ըզքէն. անաշեմք ըզ
քեզ տր տըծ մեր:

Եկ: Օրհնեա տր:

ԺԿ: Խաղաղութի ամեն:

Եպ: Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Եկ: Լ. Երկրպագեսցուք:

Եպ: Լ. աջի քո տր: Որդի տի
որ պատարագեալ հօր ի հաշտութի
հա՞յ կենա՞յ բաշխի՞ս ի մե՞զ հեղ
մամբ արեան քո սրբ. անաշեմք
ըզքե՞զ ո՞ղոր՞մեա՞ն արեամբ քո
փրկեալ հօտի:

Եկ: ( ) Օրհնեա տր:

ԺԿ: Ուր զի եղեցի սա ամեն:

Եպ: Հողի տի որ զփառակցի քո
զխորհո՞ւրդ. իջեալ իցե՞րկնն ց կա
տարի՞ս ի ձեռքս մեր հեղմամբ արեն
սրբ. անաշեմք ըզքեզ հանդո՞զ հո
ղիս

դիս մէր նընջեցե՛լոցն:

Եւ: Օրհնեա՛ւ տր:

+4: Ընդ որս, ևմեզ այց արաս:

Եւ: Յիշեա՛ տր ևողորմեա՛ւ:

+4: Ըծածնին սբյ կուսին մարիա:

Եւ: Յիշեա՛ տր ևողորմեա՛ւ:

* Սաբկա՛ւսդն յաջակո՛ղմ սեղանո՛յն
ձեռնա՛մա՛ծ ա՛սասցէ՛:

Եւ: Ըռաքե՛լոց սբ՛ց մարդարե՛ից վար
դապետաց մարտիրոսաց. ևամ հայրա
պէ՛տաց սբ՛ց: Ըռաքե՛լադո՛րծ եպիս
կոպոսաց երկցանց ուղղափառ սա՛րկա
շադաց ևամ սբ՛ց: Եղեցի յիշատակ
իսբ պատարագս աղաչեմք:

Եւ: Յիշեա՛ տր ևողորմեա՛ւ:

Եւ: Օրհնեա՛լ դո՛վեա՛լ և փառաճո
րեա՛լ հրաշալի և անձազարդ յարուեն
քսի երկիրպատգանեմք:

Եւ: Փառք յարուեմք քո տր:

* Իսրայէլի սբօց զայս ասա :

Երկ : ՄԲ Լաւ ծախաւ ճոյ . մարդարեւին .
հայրապետին . առաքելոցն . մարտիրոսին .
(այս աշուհն) որոյ այսօր զյեշա
ուակըն կատարեցինք : Եղեցի յե :

Եղ : Յիշեա՛ւ Թր Լողորմեա :

Երկ : Լաւ ջնորդացն մերոց Լաւաջին
Լուսաւորչացն սրբոց : Թադէոսի և
Բարդուղիմէոսի առաքելոցն և Գրի
գորի լուսաւորչին, Լրիսառիսի,
Արթանիսի, Յուսկանըն, Գրիգ
որիսի Սերսէսի Սահակայ Դանիէլի
և Խաթայ Մեսրոպայ վարդապետին
և Գրիգորի նարեկացւոյն և Սերսիսի
կրկայեցւոյն : Յօհաննո՛ւ որոտնեցոյն
և Գրիգորի և Մովսիսի տաթևացեացն .
և սբօց Գրիգորիսեանց և Սերսիսեանց
հովուչաց և հովուչապետացն հայաս
տանեալց . եղեցի յե :

Եղ : Յիշեա՛ւ Թր Լողորմեա : 126

տով և սրբութիւնսն ննջեցելոցն. Եղ:

Դպ: Յիշեա՛ Թ՛ր և ողորմեա՛:

Երկ: ( ) Բ՛նեա՛ Թ՛ր:

ԺԳ: Եւս առաւել զեպիսկոպոս:

Սրկ: Գ ոհուծի և փառաբանուի մի

տուցանեմք քեզ Թ՛ր Թ՛ր մե՛ր. վսրն

ն՛բ և անմահ պմ տարադ իս որ իվն նբյ

սեղանոյս. զի սա՛ մեզ ի սրբութի կեն

դանութե պարգևեցե՛. սովմէ շնոր

հեա զսեր զհաստատութի և զըղձալի

զխա՛ղաղութի՛ Թ՛ր աշխարհի նբյ եկե

ղեցւոյ և ամուղղափառ եպիսկոպոսաց

Եպիսկոպոսապետին մեր՛յ և պատուա

կան հայրապետին հայոց Տեառն,

(այս անուն:) Եւ մերոյ արհի եպիսկո

պոսին և երջանիկ րաբունապետին,

(այս անուն,) և քահանայիս որ զպատա

րադս մատուցանե՛: Եւ վմսրն զօքու

թե և յողթուե թադաւորաց քրիստո

նեկոյ և իշխանացն բարեպաշտից:

Լ. զաջեսցուք և խնդրեսցուք ևս հո
 գանցն հանդուցելոց: Եւ առ
 ձեւ վասն հանդուցեալ ըստունասի
 ասն մերոց և շինողաց սբ եկեղեցւոյս
 և որք ընդ հովանեաւ սորին են հան
 դուցեալ: Լ. զաւուրի եղբարց մերոց
 դերելոց և շնորհ առաջակայ Ժողովր
 դեանս: Հանդիւստ հաւատով և սրբու
 թք ի քս կատարելոց. եղի:

Բար ամի՛ն և յաղագս ամեն:

Վ: Օրհնեա՛մ ք:

Բ: Եւ եղիցի ողորմութի մեծիս:

Բ: Եւ ընդ հովուոյդ քուս:

Բ: Եւ ևս խաղաղութե զմր:

Բ: Տ՛ր ողորմեա:

Բ: Լ. մենայն սբ վքս զորս յիշատակե
 ցինք ևս առաւելապէս. զմր աղ:

Բ: Տ՛ր ողորմեա:

Բ: Վս մատուցեալ սբ և անծային պա
 ասրապիս որ իւր սբ սեղանոյս. զմր:

ԴԱԿ: Տէ՛ր ողորմեա՛:

ՍՐԿ: Ո՞ւր զի ԾՐ ԾԾ մեր որ ընկալա՛ւ
զսա 'իսբ յերկնային և յիմանալի յիւր
մատուցարանն • և փոխանակն տուաքես
ցէ առ մեզ զշնորհս և զպարգևս հող
ւոյն նբյ • զԾՐ աղա:

ԴԱԿ: ՏՐ ողորմեա:

ՍՐԿ: Ընկալ կեցո և ողորմեա և պահեա
զմեզ քոյին շնորհիւ:

ԴԱԿ: Կեցո ԾՐ և ողորմեա:

ՍՐԿ: Զամենասրբուհի զածածինն ըղ
միշտ կոյսն մարիամ հանդերձ ամ սըր
բովք յիշելով • զԾՐ աղ:

ԴԱԿ: ՏՐ ողորմեա՛:

ՍՐԿ: Ե՛ւ ևս միաբան վն ճշմա:

ԴԱԿ: Տէ՛ր ողորմեա՛:

ՍՐԿ: Զանձինս մեր և զմիմեանս:

ԴԱԿ: Քեզ անդ յանձն եղիցո՛ւք:

ՍՐԿ: Ողորմեաց մեզ ԾՐ ԾԾ մեր:

Դպ: Տէր ողորմեա. մը ող. մը ող:

որկ: Օրհնեա՛մ տ'ր:

Կ: Եւ տուր մեզ համարձակա:

Դպ: Հա՛մ տ'ր մեր ո՞ր յերկինսդ ես սբ
եղեցի անո՛ւն քո եկեա:

որկ: Օրհնեա՛մ տ'ր:

Կ: Զի քո է արքայութի՛, և զօ:

Դպ: Եւ ընդ հոգւոյդ քո՛ւմ:

որկ: Եւ երկրպագեցուք:

Դպ: Եւ աջի քո տ'ր:

* Քահանայն խոնարհի՛ և ամ Ժո՛ղո
վուրդն խոնարհին՝ ի վայր:

* Եւ սարկա՛ւադն ձայնէ:

Օ՛րհնեա՛մ տ'ր:

Կ: Քնի՛, Յնի՛ տրամբ մերով:

որկ: Պա՛օսխո՛ւմէ՛:

Կ: Ի սրբութի՛ սրբոց:

Դպ: Միա՛յն սբ. միա՛յն տ'ր. յ'ս

քո՛ ի իսաա տ'ր հօր: Եւ մէ՛ն:

«Եկ: ( )՝ րհնեա՛ տ՛ր:

+4: ( )րհնեալ հայր սբ ան ճշմարիտ:

Դպ: Լ՝մէ՛ն:

«Եկ: ( )՝ րհնեա՛ տ՛ր:

+4: ( )րհնեալ որդիդ սբ ան ճշմարիտ:

Դպ: Լ՝մէ՛ն:

«Եկ: ( )՝ րհնեա՛ տ՛ր:

+4: ( )րհնեալ հոգիդ սբ ան ճշմարիտ

Դպ: Լ՝մէ՛ն:

«Եկ: ( )րհնեա՛ տ՛ր:

+4: ( )րհնու Թի Լփառք հօր Լորդ:

Դպ: Լ՝մէն հայր սբ, զորդիդ սբ.

հոգիդ սբ: ( )՝ րհնու Թի հօր Լորդւոյ

Լսբ՝յ հոգւոյն. աշխատ Լմիշտ Լյաւի

տեանս յաւիտենից. Լ՝մէ՛ն:

+4: 'Իսբ 'իսբ պատուական մարմ:

Եւ խաջականքէ քահանայն սկովբ Ելը

Ժողովրդեանն Լդառնայ 'իսբ սեղանն

Լքարշին զվարագոյրն. Լքարողէ սար

Լաւագն:

Ուրախութիւն երգես յօրի նեալ.
 զերեք սրբեանն անդ օրհնաբանեալ:
 Բ. Տ խաչեալ նք հրգօր թա ղեալ.
 նք և անմահ յարմարեալ: Բ. հա կեցո
 զմեզ Թր և արդարացի յայտմ նք կիւրա
 կէի յաւուրս Թողունի: Բ. ղաչեմք:

* Գառն Կամ Բարձրանն Գ. նի: Դ

Տեսեալ վերնոց զանմահիցն արքայ.
 և զարմացան ընդ տեսիլ նո րա:
 հիանալին ընդ գեղոյ նո րա:
 և սոսկային հարցանել ըզ նա:
 Տեսանէին կերպիւնն ադա մայ.
 ըզբանն ամ միացեալ ի նմա:
 Բ. սեն այս ով որ դիմեալ և դայ.
 զգեստըն կար լիւր իւր իբոսո րայ:
 Նընձան հարեալ է ի յեդով մայ.
 ճըմլեալ ի խաչն ըզմեղս ադա մայ:
 Բ. յօր հրգօր փառօք համբառնայ.
 տէր զօրութեց թագաւորըն գայ:
 Օրհնալ սէր քո ամայ ին.
 որ գլխացար յազգրս մարդկային:
 Բ. ղաչեմք:

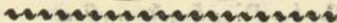
*Գառն Պէնդոկսարէին: Ե

Կենդանարար բրդխումն 'իհօ րէ.
 հոգին յառաջ էր 'խկրգբա նէ:
 Զփաբանեալ լեզուս բաժա նէ.
 զաշտարակին շինչածըն քա կէ:
 Լ.ռ մարիամ նբ կոյսն ողջու նէ.
 ըզմարդանալ բանին տնօրի նէ:
 'Ի յորդանան զփառակիցն յայտ նէ.
 աղաճնակերպ իջմամբ վըկայ է:
 Լ.յսօր զխոստումն եկեալ կատա րէ.
 զառաքելոցն 'իմն յիսու սի:
 Ընկալ ըզնէր բանիս մաղթա նաց.
 Էմաքրեա ըզմեզ 'իմեղաց: Լ.ղաջեմք:

*Գառն Լ.յլուկերդո-ւնեմն Տերոյ: Զ
 Իխորհուրդ խորին. բանիչ պետրո
 սին. հաճաաոյ վիսին: Զոր 'իթա
 փօրին. մինչ ընդ մն էին. 'իլեառն
 առանձին: Լ.սաց թէ շինին. բզտա
 ղաճարին. յանուն երեքին: Մին մն
 յսին. մին եղիային. Էմին մովսէսին:
 Ար դուշակէին. պահոց խորհրդին.
 երեք յիմնակին: Մեծս այս ընդ մար
 մին

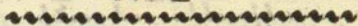
մին. ընդ հոգւոյ ամառնին. մըտաց
 ձմերայնին: Ձի չարն եբարին. Է
 թիւքս այս դործին. Լպահօք քաւին:
 Մարմնոյս յիսուսին. մըտաց մովսէսին.
 հոգւոյն եղիային: Լհա կեցո:

*Գառն Աւերախոն Լհա Գառնին: Է
 Բամից սբց դունդ աշակեր տեալ.
 զսփ ընկալ մարմինըն բար ձեալ:
 Գեցսամանի ձորն յայն դընա ցեալ.
 զսփային դանձըն ամփո փեալ:
 Սոփոնիա ոմըն յանդըգ նեալ.
 Լ'իդադաղ կուսին ձեռնար կեալ:
 Իսկ անարատ մարմինն երա նեալ.
 ամենագով կուսին սրբաւս նեալ:
 Չորեք նիւթեայ բնութ շաղկապեալ.
 ընդ բանական հոգւոյն միա ցեալ:
 Սրբոյ կուսին այսօր բաժա նեալ.
 ըստ հրամանաց արարչին ե դեալ:
 Ձհոգին յս որդին իւր ա ուեալ.
 Լ'իյերկինըս վերհամբար ձեալ:
 Որոյ վերինքըն համաձայ նեալ.
 զգերեզմանաւըն շրջապա տեալ:

Բարեխօսութիւնք սր ամած նին.
մեզ այց առնել յաշուրն ահա գին:
Լ. զաչեմք:

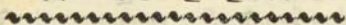

*Գանչ խաչ վերացին: Ը
Անճառելի փառաց տեսո ղին.
ներբողական բան վսրն խա ջին:
Յիմարութի է և ճառ խա ջին.
հրէից ազգին և հեթանոս սին:
Ար բարձրացաւ 'ի գողգոթայ ին.
'նախահօրն մեր տապա նին:
Տօնախրմբօղք յայս նաւակա տիս.
տեսէք զյս բաւմեալ 'ի խա ջին:
Եւ աղերսիւ գոչմամբ յատենիս. պա
ղատեսցուք առ ամրն ամենիս: Օրհ
նեալ ես փայտ փրկուեմ. նըշան յաղ
թուեմ: Լ. զաչեմք:

*Գանչ յարութիւն կե-րպիւն: Թ.
Բամիցս որ ընտրեալ. աստէն Ժողո
վեալ. ճիպաշտօն կանդնեալ: Զյա
րուցեալն օրհնեալ. յաշուրնս պատ
ճեալ. կիրակի եղեալ: Ար նա յարու
ցեալ

ցեալ. կանանցն երևեալ. Լամբիթա
 րեալ: Սոցա պատուհիրեալ. առ եղ
 բարսն երթեալ. զաւետիսըն տալ:
 Իսկ յայս կիրակիս. տէրունի օրիս.
 միաշաբաթիս: Յարուցեալ պատուիս.
 Լափառաւորիս. անդ ամենիս: Հրեշ
 տակաց օրհնիս. մարդկանէ դովիս.
 Լեերկըրպագիս: Ըզմերս ընկալցիս.
 պաղատանք սրբոյիս. յայսմ կիրակեիս:
 Ըհա կեցո զմեզ ամր:

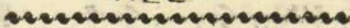

* Գանձ կաթողիկէ Եկեղեցւոյ Էջմ
 տճնէ ԼՏապանակի: Ժ

Տաճարդ երկնային. դու քնային.
 տեղի անմահին: Բուստըր սիօնին.
 շրջխոյդ փեսային. հարսն անային:
 Հաստատեալ վիսին. առաքելային.
 Լամարգարէին. Վկողէ փրօլչին. շի
 նեալ յարկ նորին. զօրէն Լային:
 Թաւրդման խորհրդին. փեսայ քնին.
 հարսն առադաստին: Տն ոտնատեղին
 ակն աղիւսակին. գոյն շափիւղային:
 Սըրբոյ խորանին. նք տապանակին.

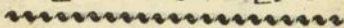
ոսկի սափորին: Պահեա՛ զմեզ շնոր
հիշ քոյին. տաճարդ երկնային:

Լ. Ղաջեմք:

* Գանձ Ծառաշարէ: ԺԼ.

Էդ Թժ փառաց. եղեր հաց կենաց.
Եջուր ծարաւէց: Ժողով գումարաց.
սաստիկ ամբոխաց. ազգաց Լազանց.
Գան քեզ նախընթաց. տոն փառքս
փառաց. գովեստ գրդւանաց: Ծերքն
ոստ ձիթենեաց. տղայքն արմաւէ
նեաց. հանդերձ տարածած: Գան
բարձեալ բազկաց. զճեղսրն տերեաց.
քեզ յաղթանակաց: Չայնս ուխտանայ
եաց. Լ. փառս իբարձանց. քեզ ար
քայդ փառաց: Օրջնեն սրբասաց.
քեզ Թրրդ Թրանց. զարքայդ հրեղի
նաց: Դաւթեան սաղմոսաց. եկիր
Թր դբթած. Լ. փառս ողորմած:

* Գանձ Երկոգաստն Լ. Թառքէլոց: ԺԲ
Չորեք կերպեան աթոռոյն կիզիչք.
Դուք օրինակ բանիւ բորբո քէչք:

Սոր սիօնի աւետարաւ նիչք.
 բանին կենաց եղէք քարո զիչք:
 Ծարաւ բնութեա զովացու ցիչք.
 սբ աղ կենաց հոգւոյ համե միչք:
 Լսրթան մըտաց մարդկան զարթու
 ցիչք. յերկրէ յերկինքս վերաբերիչք:
 Բարեխօսութե՞ սոցին ըղձա կան.
 արժանացո ըզմեզ քաւու Թե:
 Լղաչեմք:

Բարդուղիմոս Եւթաքեալ մա րաց.
 Լթադէոսըն հայաստա նեայց:
 Փիլիպպոս ՚ի հապաշ վրկայ եաց.
 սբըն Թումուս հընդկաց վաճա ռաժ:
 Եւ մատթէոս քարոզըն կե նաց.
 յակօք ալիեանըն միջադե տաց:
 Եւ շըմաւոն եղբայրըն փա ռաց.
 որ յարդարոյն յովսեփայ ծը նաժ:
 Մատաթիա ընդ մետասա նաց.
 պօղոս քարոզըն հեթանոսաց: Լղա:

*Գանչ սբյն Սթեփաննոսի: ԺԳ
 Կենդանարար անմահ ողկու զին.
 որ ճըմլեցար արեամբ ՚ի խա չին:
 Դու

Գու վազահատս պըտուղըդ նը մին.
 Եք ստեփաննոս պըսակ առա ջին:
 Որ յանձն առեր զչարչարանս նորին.
 Ճըմէալ արեամբ յատեան հընձանին:
 Խառնեալ զարիւնդ ընդ արեան փըրկ
 ջին. պըսակեցար փառօքն երկնային:
 Որ արժանի եղեր վերըս տին.
 դալ 'իմնէ յառաքելու Թի:
 Բարեխօսեա առ ամրն ամե նի.
 զմերս ընկալցի պատարագ բա նի:

Լ. Ղաչեմք:

~~~~~ ԺԴ

*Գանչ նբյն Գրեգորի Լուսաորէն:
 Բաբուն բարի եերանե լի.
 Եր Եք գրիգոր հրեշտակ 'իմօրմ նի:
 Չարչարանօք քօ անտանե լի.
 որ քաջայար դէմ բելիա ըի:
 Զոր եմբտեալ 'իսիրոտ արքայ ին.
 տըրդատ անուն մեծ Թադաճո ըին:
 'Իկատարումն երկուց ամե նին.
 չարչարանաց երկոտասա նին:
 Յետոյ յիշեալ զչարիս անա կին.
 ետ արկանել 'իսոր վերս պլն:

Երեք տասն ամօք վըշա գին.
Կաղեւոյ ոնդէն 'ի քարբեց մի ջին:

() Տեսաք այսօր ըզքեզ զարդարել.
ձծային շնորհօքն լը ցեալ:

Թէ Լմարմնով էիր սևա ցեալ.

բայց լոյս պայծառ հայոցըս ծաղեալ:

'Ի ժահահոա վիրապէն է լեալ.

զարքայն վարազ բանիւ բըժըշկեալ:

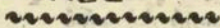
հովոճապէտին զքաջ հովիւն ընտ

րեալ. լուսաւորիչ հայոց առաքեալ:

Բարեխօսութիւն մբն գրիգորի.

զմերս ընկալցիս պատարագ բանի.

Լղաչեմք:

* Գահէ Յակօբայ Մծբնայ հայրապէ
տին: ԺԵ

Բաբուն բարի երեցս երա նեալ.

մըմբ Յակօբ շնորհօք զարդարեալ:

Ար 'ի հոգւոյն մբ զօրա ցեալ.

հայր և հովիւ ազգաց դաւա նեալ:

'Ի սքանչելիս ամլ յայտ նեալ.

Լմարմուդէ ճըգնաւորն ընտ րեալ:

Տէր մբ յակօբ հայրապետ ընտրեալ.

խարազնազգեց կարդն իսկ ոչ իօխեց:
 Մեծ տանին տեսեանն ըղձա յեալ.
 աշխատութի՛ն իլեառն դի մեալ:
 Զի հրեշտակաց քեզ սպասաւորեալ.
 սր սր Յակօբ շնորհօք զարդարեալ:
 Լ. Ղաջեմք:

*Գանչ Կահրէն Մարգարէից: ԺԶ
 Հոգի նախ ընարեալ. հրաշիրմամբ
 կոչեալ. հրաշիւք լըցուցեալ: Յոբ
 նահատակեալ. գեղեօն յաղթեալ.
 բարակ զայն գործեալ: Եղիւ ելեալ.
 եղիսէ մնացեալ. եսայի սղոցեալ: Ով
 սէ սերմանեալ. ամովս քարոզեալ.
 միքիւս պատմեալ: Մաշուհ նորոգել.
 ամբակում ճաշեալ. սոխօնէս գո
 չեալ: Երեմէս ընտրեալ. իգութն
 ընկեցեալ. իտապնաս մեռեալ: Դա
 նիւլ տըքնեալ. մանկունքն ոչ այ
 րեալ. կառատես գրեալ: Լ. նդէաս
 շարժեալ. զաքարէ տեսեալ. մաղա
 քէ ընտրեալ: Մաքրեա՛ ըզմեզ իմե
 ղաց. բարեխօսութի՛ն սր տեսանողաց:
 Լ. Ղաջեմք:

*ԳԽՆՅ ԿՈՏՈՔԷՆ ՄԵՐՓԻՐՈՍԱՅ: ԺԻ

Ոմանք չաղջարեալ. և զարիւնս հեղեալ. և պսակաւորեալ: 'Ի խայտե կախեալ. զմորթին տիկ հանեալ. զմարմինն յօշտեալ: 'Ի բանտ արգելեալ. անօթի թողեալ. անսըշաղ պահեալ: Շանթիւք այրեցեալ. խեցիչ հարձածեալ. աղիւն մորմոքեալ:

Վառեալ այրեցան. վերօք խոցեցան. և չարչարեցան: 'Պրծողք ծակեցան. չճանով կախեցան. դերջօք քերթեցան: Գանիւն տանջեցան. մահու մատնեցան. և գլխատեցան: Ը. Մք որք ընտրեցան. ողջախոհեցան. կուսութիւն տաւցան: Ճ' ըգնութիւն սրբոցս' իմարմնի. զմերս ընկալցի պատարագ բանի Ը. Ղաջեմք:

~~~~~~

*ԳԽՆՅ ՀՐԵՂՊԱՌԿԱՊԵՊՈՅ: ԺԸ

Կազմեալ կառոյց զհակա ամենայն. նախ ճառաջին զգօրքն հրանիւթեան: Ըզբազմաջեայ հոյլք քրօքեա կան. և զվեց թեւեան. գունդ ըն սրբաբան:

Որք ըզսբ սբ երդեն միա բան.
 Հորն սբանեն զան քաղցրա ճայն:
 Հրեշտակապետք դասիւք պետական
 դասք հրեշտակաց սպասաւորա կան:
 Մեծ գաբորիւ պետլն վերնա կան.
 Լմիքայել նորին համա նման:
 Ձորս և եդեր մարդկան պահապան.
 յայսրմ հետէ մէնչև յաւի տեան:
 Բարեխօսութի՞ դասուն վերնական.
 պահեա զմեզ յաւի ժ անսա սան:
 Բղաջեմք:

* Երեւ շաբաթի:

Լոյս ճշմարիտ և ճատագայթ հօր
 ծագումն և կնիք բան և ծրնո՛ւնդ
 որ կանգնեցեր յեթեա՛նց սեանց.
 զեկեղեցի՛ սբ անծեա՛լ իսրայանդ զե
 զն պարարակ. շնորհեա՛մ մեզ,
 կերակրի՛ յիմաստութե քո՛ւմ սեղա՛
 նոյն. ո՛ղորդմեա՛:

* Երեւ շաբաթի:

Հա՛յ կենաց և անմահուե ճաշակ

Եւ անձառ սոսկալի խորհուրդ
 որ ի ներկեց իջէր կենդանի և կեն
 դանաւոր: պարգևեալ քաղցրե
 լոցս ըզքաղցրուէ քովմ ճաշակումն.
 ողորմեա:

* Զրէ+ շաբաթի:

Դուն երկնից և ճանապարհ աւր
 քայլուծե. ար երկնի յերկնայնոցն
 օրհնեալ զասուց որ ըզմարմին քո
 և զարիւնդ անապական. բաշխե
 ցիր առաքելոցն. մաքրեալ ըզմեզ
 հաղորդիլ սրբութե քովմ խորհրդ
 դոյ. ողորմեա:

* Նի+ շաբաթի:

Բա՛ն հօր և քահանայապետ Եւ
 յանմարմնոցն գովեալ ի բարձունս
 որ ի վերայ խաչին պատարագեալ
 մարմնով. հեղեք զարիւնդ ի փրկու
 թի՛ սրբեալ զմեղձ մե՛ր. կենա

րա՛ր և փըրկական քա՛նքից քո ա՛րեամ
բըդ • ո՛ղորմեա՛

* Ուրբաթի :

Վե՛՛յ հոգեւո՛ր և դը՛ւխ անկեան •
ծեա՛լ բա՛րեբա՛նեալ 'ի հրե՛շտակաց •
ո՛ր 'ի խաչի՛ն բացե՛ր ըզկո՛ղահո՛ս
ա՛բերդ • և մե՛զ ծա՛րա՛նեացս ըզբա
ժա՛կ քո փըրկու թե՛ • ո՛ղորմեա՛

* Շաբաթի :

Գա՛՛ն աս զեկեա՛լ միշտ և կենդեանի
անմե՛ղ եկեալ 'ի պա՛տարա՛դս • ո՛ր
'ի հաշտու՛ի հօր պատարադեա՛լ բառ
նա՛ս ը զմե՛ղս աշխարհի • յանմահի՛ց
զօրաց փա՛ռա՛նորեա՛լ և մե՛զ և զհո՛
գի՛ս • հաճատո՛վ 'ի քեզ նընջեցելոց
մերոց • ո՛ղորմեա՛

* Եւ տառչէն զՄարտիրոս յէփսս :
Երկեղին և հաճատով յառ :

* Ժողովո՛ւրդե՛ն ասե՛ն հայնի՛ն :

Ը մեր և Թր մեր երևեցաւ մեզ օրհ
նեալ եկեալ անուամբ Թն:

Կ: Կեցո զԺողովուրդս քո և օր:

* Դարձեալ Ժողովն զԼուսինայն. և Կոն
Ժն երգեն:

Լըցաք 'իբարաւթնց քոց Թր ճա
շակելով ըզմարմնն քո և զանիւն.
Փա՛ռք 'իբարձունքս Կերակրողիդ
ըզմե՛զ: Որ և հանապա՛զ Կերակրե՛ս
ըզմեզ առաքեա՛ իմեզ ըզհոգևո՛ր քո
զօրհնո՛ւթի. Փա՛ռք 'իբարձունքս
Կերակրողիդ ըզմե՛զ:

* Եւ սարկաւ Ժողովն:

Եւ և խաղաղութե՛ն զԹր աղա:

Եւ և հաշատով ընկալեալք յաճոյ
ին. սբ յերկնային յանմահ յանարատ
և յանապական խորհրդոյս զԹնէ Գ
հացարուք:

Կ: Գոհանամք ըզքէն Թր ո՛ր
Կ

Կերակրեցեր ը զմեզ յանմահական
 սեղանո՛յ քո՛ Բաշխելով ըզմարմինդ
 Եզարիւնդ՝ իփրկութի աշխարհի և
 Կեանք անձանց մերոց։

* Իսկ տաղանօր զպէրէն Եղանակէն Գաղա
 խորհրդաւորս. Տէնչեւ Ժողովարան Կաթա
 րեացե զկորէ Կոթից։ Եւ յորժամ հա
 շարէն Կործանաւորէն զպէրէն Երգեն
 զԳաղա զայս։

Մայր հաւանոյ ս' Բ հարսնաբան.
 Եւ Դաւիթ Գեորգրոս Կան.
 Դո՛ւ փեփայլիդ անմահա՛ն Կան.
 որ զարդարեաց զքեզ անվա՛ղ Ճան։
 Երկրորդ երկինք դու հրաշա Կան.
 փառաց իփառքս բարձրա Կան.
 որ զմեզ ծնանիս լուսոյ նը ման.
 աշագանձն որդիա Կան։
 Բաշխես ըզհացըն մաքրա Կան.
 զարիւնդ ըմպել տառ սոսկա Կան.
 հանես իվեր դեր աստի Ճան.
 իմանալեացն անջոկա Կան։

Եկալք որդիք նոր սիօ	նի.
մատիք առ տր մեր սրբառ	Թք.
Ճաշակեցէք և տե	սէք.
զի քաղցր է տր մեր զօրու	Թք.
Սս բաժանեաց ըզյորդա	նան.
դու զծով մեղաց աշխարհա	կան.
նրման յեսու մեծ զօրա	կան.
զքեզ տր յն հօր էա	կան.
Հինն օրինակ քեզ և նը	ման.
դու խորանին գերադրա	կան.
նա խորտակեաց զդրունս անդամանդ.	
դու դըժոխոց ըզդրունսն 'ի հիմանց:	
Հացս այս մարմին է քրիստո	սի.
բաժակս արիւն նորոյ ուխ	տի.
ծածկեալ խորհուրդ ըն մեծ յայտնի.	
ած 'իսմա մեզ տեսա	նի:
Սա է քն բանն ան. որ ընդաջմէ հօ	
րըն բազմի. և աստ 'իմեզ պատարա	
դի. բառնայ ըզմեղըս աշխար	հի:
Ընն որ օրնեալ է յաշի	տեան.
հարբ և հողւովն միա	բան.
այժմ և յաշէտ և յապա	դայն.
և անըսպառ միշտ յաշի	տեան:

Եւ ի վերջ տաղին ասէ սարկաւադն:

(Օրհնեալ մըր:

+4: Որ օրհնես զայնոսիկ:

ԴԴ: Եղիցի անուն Թն օրհնեալ յայ
սրմ հետե մինչև յաւիտեան: • Գ ան
դամ տառ:

+4: Կատարումն օրինաց և մարգա:

ԴԴ: (Օրհնեցից զմըր յամ ժամ յամ
ժամ. օրհնութի նր իբերան իմ:

+4: (Օրհնեալք եղերուք իշնոր:

*Ե- ի Բաշխելն զնշխարս տա ժողովուր
դն երգելն սաղմոս:

Ի մըր պարծեսցի անձն իմ լէիցեն
հեղք՝ և ուրախ եղիցին:

Մեծ արարէք զմըր ինև. և բարձր ա-
րասցուք զանուն նր իմիասին:

Խնդրեցի իմնե և լուռաւ ինձ. յամ
նեղութի իմմէ փրկեաց զիս:

Մատիք առ մըր և առէք ըզլոյս. և ե-
րեսք ձեր մի ամաչեսցեն:

Ըյս աղքատ կարգաց առ մըր և տէր
լուռաւ սմա յամ նեղութի սորա փրկ-
կեաց զսա:

Բանակք հրեշտակաց ան շուրջ են
զերկիւղածովք իւրովք և պահեն զնս:

Ղաշակեցէք և տեսէք զի քաղցրէ ամր
երանեալ է այր որ յուսայ 'ինս:

Երկերուք 'իմնէ ամսքք նր. զի ոչ
ինչ է պակասութի երկիւղածաց նր:

Մեծամեծք աղքատացան և քաղցեան
բայց ոչք խնդրեն զամր. մի պակասեո
ցի 'ինցնէ ամբարութի:

Եկոյք որդեակք իմ և լճարուք ինձ.
և ես զերկիւղ ան ուսուցից ձեզ:

Ով է մարդ որ կամի զկեանս սի է զա
շուրս իւր տեսանել 'իբարութե:

Լռեցո՛ զլեզու քո 'իջարութէ. և շըր
թունք քո մի խօսեսցի զնեղութի:

Խոտորեա՛ 'ի չարէ և արա զբարի.
խնդրեա զխաղաղութի և երթ զհետ
նորա:

Ըջք ան իվր արդարոց. և ականջք
նր իվր աղօթից նց:

Երեսք ան իվր չարագործաց սատա
կել յերկրէ զյիշատակրս նց:

Կարդացին արդարքն առ ամր և ամր

լըւաւ նց. ամ նեղութիւնց փրկեաց
ըզնոսա:

Ի երձ է ար առ այնոսիկ որք մաշէլք
են սքտիւք. երզխոնարհս հողւով կե
ցուցանէ:

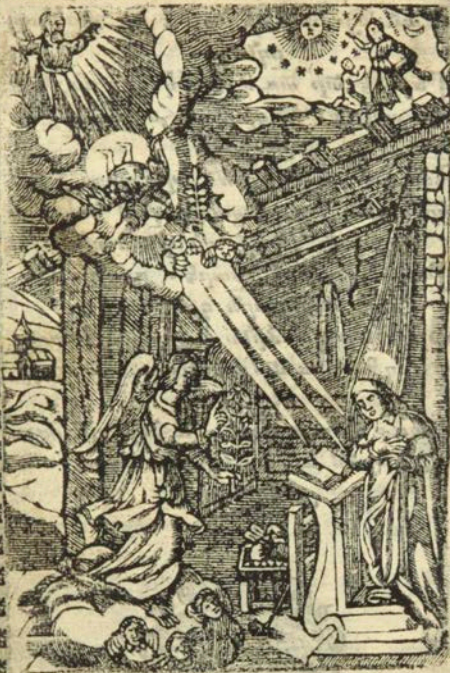
Բազում նեղութիւք են արդարոց յամէ
փրկէ զնս ար և պահէ զամ ոսկերըս
նց և մի 'ի նոյնէ մի փշթեցի:

Իսկ մեղաւորին չարէ. բայց որ ա
տէ զարդարն զըղջասցի:

Փրկէ ար զանձինս ծառայից իւրոց.
մի զըղջասցին ամբն որք յուսացեալք
են 'ինա:

Փառք հօր և որդւոյ և հողւոյն սբյ.
այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից.
Ըմէն:

Ի՞նչ աշխարհքն հրեշտա
բնակի յարդանդ նբյ կուսին:

Կին.

156

* Տոչ տեղեոց: Ը.

ԻԵՏԻՍ ՔԵԶ ՄԼՐԻ

ամ, զոր դաբրիել սկզբնաչո
րեաց անհետիւն աչեոիս.
աչեոիս քեզ մարիամ ա
չեոիս անհետիւն:

Բանաչոր տաճար եղեր դու երկնաչոր
Թագաւորին, ուրախ լեր, ուրախ լեր,
ուրախ լեր կոյս մարիամ ուրախ լեր:
Գեղեցիկ գեղ գովելի գեղեցկաշէն
տաճար մաքուր, աննրման:

Դուռն եղեր դրախտին կենաց գուս
տըր իմաստուն մօրն եայի, մայր լու
սոյ մայր լուսոյ մայր լուսոյ կոյս մա
րիամ մայր լուսոյ:

Երկնային հարսն անարատ դու կոչե
ցար երրորդութե. աչե:

Ջարդարեալ կոյս սրբութեզ քեզ երա
նեն ազդեալինք. ուրախ:

Երանի քեզ մարիամ՝ զի դու ծնար
զամ որդին. աննրման:

Ըստ հողւոյդ միաւորեալ ընդ զօրու
թիրս քարձրելոյն. մայր:

Թափանցիկ լուսով պճնեալ ծաղեւ
լցեր զտիեզերս. աչե:

Ժամանեմք քեզ ընդ առաջ քան ըզ
ծաղեւն արեւական. ուրախ:

Ղյերից մինն առաքեալ եկեալ՝ ի քեզ
բնակեցաւ. աննրման:

Լուսափայլ ծաղեւր՝ ի էն այն արե
գակն արդարութե. մայր:

Խորհուրդ ծածկեալ՝ ի յաւիտեանց և
՝ ի յազգաց հողեղինաց. աչե:

Ծաղկեցար ծառ կենաց մեզ բերելով
զանմահ պրտուղն. ուրախ:

Կոյս կուսից պարծանք եղեր և ըզկա
նայս ազատեցեր. աննրման:

Հոտաբեր շուշան վայրի ծիրնափայլ

ստ արձակեալ. մայր:

Չայնեցեր և զգեցուցեր ըզթադու
ցեալսն առ թղենեաւն. աւել:

Ղևտացոյն առեալ բաժին 'ի յերկնայ
ին ժառանգութեն. ուրախ:

Ղուղ եղեր ծառոյն կենաց մեզ բե
րելով զանմահ պրտուղն. աննրման:

Մայր եղեր մանուէլին Գն 'ի քէն
դայ ծնանի. մայր:

Յարևելս զմեզ դարձուցեր երկիրպա
դուս երրորդութեն. աւել:

Նոր երկինք և նոր երկիր 'ի ծննդեանն
քո միածնի. ուրախ:

Հողն երկնից 'ի քեզ ծագեաց և արե
դակն արդարութե. աննրման:

Ով կարէ բանիչ պատմել զկուսութիւնդ
մեծարել. մայր:

Չէ պատեհ քեզ զարմանալ որ մայր
եղեր մանուէլին. աւել:

Պատմեցաւ մեզ 'ինախնութիւնն ըստ եսոյ
եայ մարդարեւին. ուրախ:

Զահ վառել ետես զքեզ մեծ մարդա
րէն զաքարիաս. աննրման:

Հարուան: ԴԶ

Ուրախ լեր մարիամ նբ անածին զի
'իտաճարիդ մաքրեցելոյ յանկարծա
կի եկըն ար. ք զքեզ օրհնութի մե
ծացուցանեմք:

* Տու աւետեաց: Բ

Նեղին տաճար բանին
բարեբար, գերագոյն դո
վեալ տիրամայր, դու յա
մէն լեզուէ. Է Է Է տիրամայր ո՛ր
զանձ ծընար:

Երդեաց գաբրիէլ. զանմեղ մանուէլ
մարմնացաւ 'իքէն տիրամայր. 'իյամ
բիծ կուսէ. Է Է Է:

Ուադաւորին մայր. Ժառանգորդ ե
ղեր. 'իքո միածնէն հայցեա տիրա
մայր. լոյս 'իքեզ ծաղէ. Է Է Է:
Խնամօք խնամէ. ծածկութիւն ծած
կէ. կեցո 'իջարէ տիրամայր հովանա
ւորէ. Է Է Է:

Ձայնիւրդ ձայնէ. զամպարամբ փայ
լէ

Լէ Ճգնութի պահէ. տիրամայր մեզ
առաջնորդէ. Է Է Է:

Յորժամ գայ յերկնից. նստեալ դատ
առնէ. շնորհօք զմեզ քաճէ. տիրա
մայր իմ վայելէ. Է Է Է:

Ջջարն իմէնջ մերժէ. պատուեալ
պսակէ. զջահ լուսոյ վառէ. տիրամայր
առնն որ յերկինս է. Է Է Է:

Սոսկալի սրովբէ. վեհ քան զբրովբէ.
աօնողացս օդնէ. տիրամայր առաջ
ակնարկէ. Է Է Է:

Ջցառն իմէջ հերքէ. հիւծեալ պը
օակէ. փրկեա՛ իջարէ. տիրամայր քեզ
փառք ի յերկրէ. Է Է Է:

Հարաւան: դկ

Ա՛ճ ուծին խորն լուսոյ անվայրափակ
արիւն յն կենաց. որ եղե՛ր արեւելք
արեւ. Էական արդարութեան և նրսան
լոյս իխաճարի լոյս ծագեցեր. վասն
որ ամենեքեան ըզքեզ միշտ մեծա
ցուցանեմք:

*Տաշ Լ. Ծայայտնու-լե: Գ
յսօր տօն է ծննդեան. աւել
տիս. ամն մերոյ և յայտնու
թե աւելտիս:

Լ. յսօր արևն արդարուե. ա.
երևեցաւ իմէջ մարդկան. աւել:
Լ. յսօր սբ կոյսն անապական. աւել.
ծրնաւ եբեր զանմահ արքայն. աւել:
Լ. յսօր հրեշտակք յերկնից իջան. ա.
րնդ մեզ օրհնեն զանմահ արքայն. ա:
Լ. յսօր դժոխքն սարսեցան. աւելտ.
գունդքն դիւաց յոյժ տրտմեցան. ա:
Լ. յսօր չարքն կարկեցան. աւելտիս.
և ադամայնք ուրախացան. աւել:
Լ. սող մի պայծառ և պատուհակս. ա.
երևեցաւ իհրնդստան. աւել:
Մեծ Թագաւորք ժողովեցան. աւել.
յոլով դպիրք և շատ իշխանք. աւել:
Զաստղն տեսին և զարմացան. աւել.
շատ քննեցին և չիմացան. աւել.
Մովսէս արի տես ըզսինայ. աւելտ
և զմորենին որ անկէզ կայ.
Յնծայ ցնծայ դաւիթ ար.

Հրնչեա զքնարն քօ Լխայտեա. աւ:

Որ ասացեր նախադուշակ. աւետ.

Թէ արարչին բերին ընծայ. աւ:

Սաբայ Լարաբայ. աւե. նբ պատա
րադ բերցեն նմա. աւ:

Ըհա երեք արքայ եկին. աւ. որ ե
րեքեանքն անոճանին. աւե:

Միլքոն Գասպոր և Պաղտոսար. ա.

իսաբայ Լարաբայ. աւե:

Սկի կընդրուկ զըմուռ նրմա. աւե.

ունին երեք ազնիւ ընծայ. աւ:

Սկի պատիւն արքայական. աւ. և

կնդլուկն զարդ ամուլթե. աւե:

Մուռն որ էր անապական. աւետ.

նշան Թաղման Լյարուլթե. աւ:

ըկուտսան հազար էին. աւ. յեէմ

քաղաք մտին. աւետ:

Սէջ աստղին զկոյսըն տեսին. աւ.

ուներ ըզմեր արն իգրկին. աւ:

Յեէմ գլըրդեցաւ. աւ. յերբ զորո

տումքն լսեցին. աւե:

Յորմէ կալեալ հերովդէին. աւ. մը

խեաց զչար ձեռքն ինոցին. աւ:

Մինչև խախտել սիւն դարպասի
արար բազում վրնաս նոցին .

Լպա սիրով արձակեցան . աչե
'իբեթդէ հէմ ելեալ գնացին . ա
լսաղային և խընդային . աչեաիս .
Հադարանարն հնչէին . աչե :

Տեսին Յովսէփ և Մարիամ .
ահէ նց փախուստ առին .

Էջ հրեշտակն անձային . աչե
պատճառն գալոյ նոցին .

Մի երկնչիւր տաճար բանին .
երկրպագել դան միսճնին .

Լպա դարձան այրին եկին .
ուր էր ծնեալ ան որդին .

Լյսոր հովիւէքն անբան հօռ
ընդ հրեշտակաց ան օրհնեցր

Անէր զդառն երկնային . աչ
մահ գառին ընծայ բերին .

Լյսոր զան արարածոց . աչ
բանից մսուր եդին . աչե :

Լյսոր փարթամն անի . աչե .
ձարուրն փաթուծի . աչ

Հրեշտակ : ԴԿ

Խորհուրդ մե՛ծ և սքանչելի՝ որ յայժմ
 աւո՛ւր յայտնեցաւ. հո՛վիւքն երգեն ը
 հրեշտակս տանն ա՛նետիս աշխարհի։

*Տաշ Ծնդէն։ Դ
 աղիկ պայծառ ծովային.
 և մարդարիտ մեծագին.
 ծընար զորդ ին միածին.
 որ զբնուիրս մարդկային.
 նորաստեղծեալ վերստին. նորաստեղ
 ծեալ վերստին։

Մեծ Թադաւորքն սաբայ. պարս 'ի
 հնդկաց չարաբայ. ոսկի կնդրուկ և
 հալո՛ւնէս. եկեալ բերին քեզ ընծայ.
 եկեալ բերին քեզ ընծայ։

Երկրպագեալ սբ կուսիդ. ամէնօրհ
 նեալ ծնողիդ. որ ծնար անգին մար
 դարիտ. մարմնով զա՛մ ճշմարիտ. երկ
 նաւորաց բաղձալիդ. երկ։

Սախ մարգարէն եսայի. զքեզ կոյս ծա
 նոյց աշխարհի. զա՛մ ետես քեզ որդի.
 և զքեզ ծընող ստեղծողի. կաթնամա
 տոյց արարչի. կաթնամատոյց արար
 չի։

Բն որդին միածին. մարմնով 'եգերկս
կուսին. ջամբեցեր զկաթ ծնողին. որ
ամ հողածին. Թր Լարքայ երկնային.
Թր Լարքայ երկնային:

Մեր նախահօրըն խնդեր. խոնարհե
ցար և եկիր. երեսս անկեալ քեզ մո
խիք. Ճանապարհիդ որ եկիր. երկինք
յայտնեալ 'եյերկիր:

Հարստն: դձ

Չանձառելի լուսոյ մայր Լզընակա
րան անըսկզբնակից որդւոյն. օրհնու
թք՝ մեծացուցանեմք:

*Տաղ Ծննդեան: Ե

ըրճչիմք այսօր մեք հոգեպէս
տօնիչս մաքուր սբ կուսական.
զի ծնաչ փրկիչ մեր Թր քն.
որդի դաւթի աբրահամու:

Ընեախս քեզ հայր մեր աղամ:

Ընեախս քեզ մայր մեր Լայ:

Ընեախս դուստր Լայի կոյս մարիամ:

Եդեմ դրախտին դուռն բացաւ. ծա
ռըն կենաց նոր տնկեցաւ. քն մանուկ

տղայ ծնաւ. աւետիս քեզ արքայ դա
ւիթ. աւետիս ծնող կուսին մայր նբ
աննայ:

Խնդան հողւով նբ նախահարք. և զը
ւարձանան նբ նահպետք. զոր ասացին
կատարեցաւ. ան յերկնից երևեցաւ.
աւետիս ձեզ մեծ նահպետք. աւետիս
հեղ մեծ մարդարեք. աւետիս քեզ
երջանիկ մայրդ սառայ:

Ըստղն 'ի յերկնից փայլակելով. մողքն
ընդ հովիւն երգակցելով. զի զոր տե
սին վկայեցին. անքն բան հառ մարմին
աւետիս ձեզ մողք և հովիւք. աւետիս
ձեզ յայր և մոռ. աւետիս կոյսդ որ
ծնար զքն 'ի յայրի:

Տր ձեր յերկնից խոնրհեցաւ, 'ի յայրն
աղքատաց իջեալ ծընաւ. անբան ան
ձինքս իմաստնացաք. զհացն 'իմսրոյ
ճաշակեցաք. աւետիս ձեզ հաւատա
ցելք. աւետիս դստերք վերինն սիօնի:
Ըյսոր բերկրին մարմնով երկրի. որք
թագաւորեն յաշխարհի. և քահանայք
պարեն խնջոյս. մաքուր ակամբ եկե

դեցւոյս • աւետիս ձեզ մեզ մեծ թաղա
ւորք • աւետիս ձեզ նա քահանայք • ա
ւետիս արքայածին մօր նա կուսին:

Երեւան: ԳՃ

ՍԷ զա՛ծածինն օրհնութիւն մեծա
ցուցանեմք:

* Տաշ Ծննդեան: Ձ

Տունկ անմահութե բողբոջեցար
նա կոյս • ծաղկաբար ծնար զան
մահ պտուղն յն:

Եղեմ շնչական կենաց պտուղ նա կոյս •
իքէն ծաղեցաւ նոր արեգակն յն:

Բամից արքային մայր և ծնող նա կոյս •
դու ծնար մարմնով զանճառն ան յն:

Ընթառամ ծաղիկ նոր յայտնեցար նա
կոյս • զհայրածին ծաղիկ բողբոջե
ցար յն:

Բամիկ մայրն և այ քե ցնծացաւ նա
կոյս • զի ծնար ցնծութիւն արարածոց յն:

Ընեղին սառնոր և առաքաւստ նա կոյս •
հինաւուրցն իքէն նոր մարմնացաւ յն:

Քե կատարեցաւ կամք արարչին նա
կոյս • զընութիւն ազատեաց քե արար

չին յն:

Երկնից արքային մայր և ծնող նբ կոյս
մանուէլն ան քե մարմնացաւ յն:

Ըսողն լուսափայլ ցուցար մոգուց
նբ կոյս. և իգիրկս քոյս բազմեալ մա
նուէն յն:

Լեառն զմուսեայ անուշահոտ նբ կոյս.
բլուր կնդրկի իքէն ծնաւ յն:

Սբ հարսն անեղին դու կոչեցար նբ
կոյս. զիւր նբ միածին մարմնով ծը
նար զյն:

Հաւան: դկ:

Մենապովելի և քան զերկինս բարձ
րաւոյն. որ զանհա՛սանելի զմ'րն
յորովայնի քում կրեցեր. և ցնծութի
աշխարհի ծընար. մն որոյ ամքն ըզ
քեզ միշտ մեծացուցանեմք:

*Տաշ Ծննդեան: Ե

այր կոյսն իյայրին. երկար ա
ղօթին. կամէր ծնանիլ. զկեա
նրս ազգի մարդկան:

Հոյսն ծնանէր. զկեանս ազդի մարդ
կան. զէակիցն հօր զեկեալ. կենօս
տու փրկչին :

Կայծակնատեսիլ. կարմրացայտ տմ
պոյն . կացեալ սիւն լուսոյ . կանգ
նեալ 'ի յերկնուստ :

Կարեւոր խմբիցն. կանչեն 'ի յերկնից.
կենարար ծնաւ. կեցուցիչ մարդկան :

Կերպ մի 'ի գնդէն. կարգ մի 'ի թէն.
կանչեն առ հովիւն. կարեւոր գոչմամբ :

Կանգնել առ նս. կաթական մտօք. կա
րեւոր կերպիւ. կանխեսաց 'ի բարձանց :

Կոչէր խորհրդով. կարապետին մայր.
կաքաւէր կքով. կարեւոր պառաւն այն :

Կորուսեալ ևայ. կողոպտեալ կենօք.
կանգնեցաւ 'ի վեր. կայր մտօք առկոյսն :

Կոշկոճել ոտիւք. կորափիտ անձամբ.
կանգնեցաւ 'ի վեր. կուսին խոնարհել :

Կարմրացայտ այտիւք. կապուտակ
շրթամբք. կոծոպեալ հերով. կայ

թեր արտասոճօք :

Կողկողեալ կերպիւ. կարկառեալ զբա
զուկ. կրրձտէր զատամուկնս. կոծէր

յոյժ զկուրծս :

Լ.որ՝ օրհնեալ է հայր • որդին միա
ծին • հոգին Ճշմարիտ • փառք յաւի
տեանս ամէն :

Եւրպիան : Էկ

Մին լուսոյ եամայ հովանի մ'ք հոյս •
որ ցողեցեր 'իմէ՛զ ըզցողն երկնային
զքեզ բարեբանեմք անձին կոյս :

*Տաշ Զբօհեաց : Ը
'վ զարմանալի խորհուրդ
այս մեծ յայտնեալ • արա
րեչն անձ 'ի յորդանան
եկեալ :

Կամէր մըկրտիլ 'ի ծառայէն իւրմէ •
չառնոյր կարապետն ըզմըկրտիլն 'ի
յանձն :

Յորդանան լեալ փախստական դառ
նայր • վտակ առ վտակ պատդամաւոր
լինէր :

Դետ մի զարհուրիր քո արարիչնեմ'ես
եկեալ մըկրտիմ' ելոճանամ ըզմեղս :

Յս յառաջեաց անութքն 'ի ջուրն •
հանդերձ յովհաննու յս 'ի դետն ե
մուտ :

Երկինք պատառեալ ձայն 'ի վերոստ
իջեալ. ձայն հօր 'ի բարձանց որ վկայ
եաց որդւոյ:

Դա է իմ որդի ընդ որ հաճեցայ ա-
սէ. դմա լռարուք որդիք մարդկան
ձայնէր:

Այ հոգին իջեալ աղաճնակերպ տես
լեամք. յայտնեալ ցուցանէր զփառա-
կեց հօր զորդի:

Ըրդ օրհնեալ է հայր. և համադոյ որ
դին. հոգւոյն ճշմարիտ. փառք յո
ւիտեանս ամէն:

Հարկան: ամ:

Անրսկիզբն ամ բանդ որ 'ի հօրե
առաքեցար ընդ ժամանակաւ ինի
հաճեցար և մարմնացար 'ի սբ կո-
սէն. վասն մե'րո՛յ վըրկո'ւթե' այ
սօր մըլըտի' և 'ի յորդանան 'ի յովհան
նէ. բառնալով ըզյանցա՛նս առա
ջի'ն նախաստեղծ մարդոյն:

*Տ՝Ղ Զբօհնեաց: Թ.

յսօր ճայնն հայրկան. յերկ
նից իջեալ հաճոյաւան. սի
րեցելոյ որդոյ վլայ. այ յոր
դորէ դեա յորդորէ դետ յոր
դանան. աճեաւաճոր ճայնիչ

երդէր մեծ կարապետն յովհաննէս :

Լ. յսօր սբ հոգին իջել աղաճնակերպ
անիւթեղէն հրեղէն լեզուօք. յայտ
նեալ 'ի քեզ սբ յորդանան. այ յոր:

Լ. յսօր ցնծալաւ զաքարիաս քահա
նայիւք. և զոչարձացան եկեղեցիք հե
թանոսաց. այ յոր:

Լ. յսօր կարապետն յովհաննէս խայ
տայր ցնծայր տեսանելով. զանձ որդին
իջմամբ 'ի ջուրն. այ յոր

Երախան: դձ

Մ կրտի քս և սրբին անմարաբաժք
և տայ մեզ թողուծի մեղաց. ջրով և
հոգւով վերասրբելով ըզմեզ:

Տաշ ան ընդառաջին: Ժ
յսօր ցնծայ եէմ. և զոչարձա
ցեալ պայծառանայ. ընդ դա
լուստ ան որդոյն. քառաս
նօրեայ 'ի առձաբին: (173)

Սիմէօն նք ծերունին. հոգւոջն եկել
իտաճարին. անդ սպասէր մաքուր կու
սին. և նորածին Թադաճորին:

Քառասնօրէյ մանուկ եմուտ. փառօք
լցաւ տուն հայրենին. դըղըդեցաճ
եէմ. ջահ ընկալեալ ել ընդառաջ:
( ) օրինադիրն իէլի. 'իկատարումն եկն
օրինաց. և անկարօտն մաքրութե. մա
քուր ընծայս մատուցանէ:

Ը. և ընկալեալ բառնայր' իդիրկս. զան
պարագիրն յարարածոց. և աղաչէր և
պաղատէր. կողկողադին աղերսանօք:
Տը արձակեա զքո ծերունին. 'իկապա
նաց մեզաց իմոց. որ զկայ առին հետև
եսցին. ըստ հրամանաց հոգւոյն նք:
'Ի վաղնջուց ժամանակէ. ակն ունէի
քո գալստեանդ. և արդ տեսի աչօք
իմովք. ըզբաղձալիդ հոգւոյ իմոյ:

Տը արձակեա զքո ծերունիդ. 'իկենցա
ղոյս իմ ծերունե. զի ես գնամ առ նհա
պետսն. տամ զաճեալիս քո ծննդեանդ:
Որ արձակիչդ ես կապելոց. և ճշմարիտ
ակն ունողոց. արձակեա դու զմեզ 'ի
կապից. 'ի փառս քո մարդեղութեդ:

Հարախոն: ամ

Մարմնացեալդ՝ ի կուսէն նախաշառի
տեան բանդ. աշօր՝ խտաճարն եկիր
կատարել զօրէնս. վսրն փըրկուեմ
հեթանոսաց:

Տաշ ամն ընդառնէն: ԺԼ

ն փառաց թագաւորն. այ
սօր եկեալ յընծայումն. կա
տարելով նա զօրէնս. քա
ռասնօրեայ դալստեամբն:

Զոր մարդարէն եսայի. յառաջագոյն
դուշակեաց. յեմ քաղաքի. սիմէօնի
ծերունւոյն:

Ընծային հրամանաւն. կայր ծերացել
խտաճարն. ոչ տեսանէր նա ըզմահ.
մինչև տեսցէ նա զօծեալ:

Բարբառ եղև դալստեան. և ահագին
որոտման. տաճարապետն քն. որ յըն
ծայումն էր եկեալ:

Տարփողելով հրեշտակին. ճայնէր ի
մէջ գիշերին. զարթիր զարթիր դու
զարթիր. եմ դու զարթիր:

Ուրախութիւն յնծուք. զմտնկունս քո
դու զտրութիւն մեծապայծառ յնծութիւն
փրկչին ելէք ընդառաջ:

Յիշիրկս առեալ ծերունին. զձեռն որ
դին և ասէր. մեծ աշխտիք են այսօր.
տիեզերացն ամենից:

Մեծ աշխտիք են այսօր. հայրապետա
ցըն ամենից. մեծ աշխտիք են այսօր.
քահանայիցն ամենից:

Մեծ աշխտիք են այսօր. սարկաւադա
ցըն ամենից. մեծ աշխտիք են այսօր.
Թագաւորացն ամենից:

Մեծ աշխտիք են այսօր. Ժողովրդոցն
ամենից. մեծ աշխտիք են այսօր. քրիս
տոնէիցն ամենից:

Հարուստ: դի

Անըսկիզբն բանն յանըսկզբնական
'ի հօրէ. և ըսկզբնաւորեալ 'ի կուսէն
մարմնո՞ զդեցմամբ բովանդակելո՞վ
յորովայնի և ընդ հօր գո՞լով. և սահ
մանեալ ժամանակաւ ծնեալ լինի՞
ա՞րծ և մարդ:

*Տաշ Ծաշ Կաշաւի: ԺԲ

սօր ցնծան արա րաժք.

կրախճանապէս օրհնութք.

երկինք երկիր պարառեալ.

ծափս ծափի հարկա ներս:

հոյլք ամ կենդանեց. վերնակառիցն

բնութեց. նոյն և մարդկան պետուեց.

հանդերձ ստորայնոց դասուց:

Գարնանաշարժ յարութք. որոտ ընդ

ոստ արթնութք. հովիտ ալեօքն ցնծայր

կարկաջահոտ վտահօք:

Լ. յսօր իլեառն սիօն. նարդոսն զհողն

իւր բուրեաց. վարդ վառ ի վառ երկն

իքուն. յորդան կարմիր մանուշակ:

Լեառն ցնծայ ձիթենեաց. ծառք և

ծաղկունք և շուշանք. զմեսիայն օրհ

նէին. փոքրիկ հօտն պետրոսին:

Ծնծայ հրճէի բուրասաան. յեհմքա

ղաքի. ելեալք ընդդէմ օրհնէին. այն

որ փրկեաց զնախահայրն:

Փողոյ հնչմամբ օրհնութք. ոսկիաձոյլ

բաղձանօք. արծաթա այլ նք սրտիչ.

զմեր կենսրարն օրհնեսցուք:

( ) րհնեալ որ դաս Թաղաւոր . որդի
 դաւթի հօր մերոյ . խաղաղութի՛ն իյեր
 կինս . փառք իբարձունս ան :

Երեւան : դկ

Անրակիգըն բանըն հօր ո՛ր իվժ քե
 րօքէնցըն հանգչի . այսօր իվժ յաւա
 նակի նորոյ նըստեալ Օրհնեալ արքայ
 եկեալ անյաղթե՛լի Թաղաւորն :

* Տաղ յարութե : ԺԳ
 ասքըն հրէական . էին
 պահապան . նք գերեզման
 նին որ եդաւ . մարմինն
 աննրման :

Բահանայքըն չար . եդին զմատն ե
 հար . եթէ անհնար որ չկայր . գողա
 նալոյ ճար :

Իւղաբերքն եկին . զխուճկս անուշ
 բերին . ողբալով լային պար առեալ .
 շուրջ զգերեզմանին :

Տեսեալ ահագին . զհրեշտակն իվժ
 սին . որ ձայնէր նց զի խնդրէք . զմ
 աեալ կենդանին :

Դարձան Լեկին. Կանայք սիրելին.
աշեփս տային պետրոսին. ընկերաց
նորին:

Ձեզ մեծ աշեփս. յարեաւ Կենդա
նին. յս միածինն որ անմեղ. վերաճո
րեցին:

Յարուցեալ վիմին. սիմօն պետրոսին.
յօհանն սիրելին փութապէս. անդ հե
տևեցին:

Մտեալ պետրոսին. ՚իդերեզմանին.
տեսեալ զարմանայր զվարչամակն. ա
ռանց մեռելին:

Ըշակերտն յօհան. որդին որոտման.
տեսեալ զվարչամակն Լզկտաւն. ՚ի
մարմնոյն ունայն:

Դարձան Լգնացին. անդ ուստի ե
կին. բայց մարիամու անդ կայեալ.
լայր ողորմագին:

Չայն բարձեալ նորին. մագդաղեմա
ցին. տեսեալ զմիածինն կայեալ. ՚ի
մէջ պարտիզին:

Ով պարտիզապան. ասա ուր տարան.
զյս Կենդանին որ կարծեմ. Թէ դու
ես նման:

Մի լայր ուղ գու կին . ես եմ մի
ծինն . եկ և տես զտեղին զոր խոցեաց
ազգն իլին :

Մի լայր ցաւագին . յարեաւ կենդա
նին . մեռեալն 'իխաչին զոր աստէն .
գերեզման եդին :

Դարձիր և ասա . պետրոսին որ դայ .
զմեր արն տեսաք որ գնաց . 'իդ լիլիայ :

Հորտէն : ան

Օթագաւորն փառաց ք'ս որ վասըն
մեր մարմնացաւ 'իսբյ կուսէն և խաչի
համբերելով միաբանութե երգով բա
րեբանեսցուք :

*Տաշ յարուիւ : ԺԴ
իաշաբաթ օր հանգստեն
կանայքն եկին 'իգերեզ
ման . ևողբային արտաս
ւական . խընդրել զյն ա
նապական :

Չայնեաց հրեշտակն ուրախա կան .
զայն որ եդին 'իգերեզ ման .
ձեզ աւետիս յարեաւ փե ապն .
դրունք դըժոխոց խորտակե ցան :

Լ'նմահ իւղ Թափեալ տնուն զիւղս
անուշ բերին • կրնդրուկ և զըմուռ
հալվէ կենսատու փրկչին:

Թաղեալն մարմնով յերկրի զմահ մե-
ռուցանէ • անմահըն մեռաւ վս մեր
զի զմեզ յարուսցէ:

Ուստի և զոչարթունք իջեալ լուսա-
փայլ ծագմամբ • խնդութք տային
մարդկան զաշխոսիս կենաց:

Համբար լուսափայլ վառեալ իվր վի-
մին • մեռօրէն պակեան յահէն դասք
պահապանոց:

Ղբաց մերկացեալ զերկիւղ խնկաբեր
կանանց • աշխտեաց քարոզք եղեն նք
աշակերտաց:

Կարօտ անձկալի սիրով պետրոս յա-
րուցեալ • սիրեցեալն յօհաննէս արագ-
ընթացեալ:

Ունայն 'իմարմնոյն տեսին զնք դերեզ
ման • հիացեալ անդրէն դարձան առ
նք մեռսսանն:

Սրտիւ անձկալեաւ վառեալք 'իսէր
սիրելոյ • ըղձալին աջօք տեսեալ և ոչ
ճանաչեալ:

Հարակն: ԲԶ

Թագաւորին յաւիտեանից մատու
ցուք զօրհնեցողութիւնդ ի կողմէն մարմնա
յաւ. հաստատեց զձս'ի հաւանութեանս անսա
տանելի. փառք նմա՛ որչա՛մ եյաւիտեն

*Տաշ յարութե: ԺԶ

Կեալ մարիամ. մեղդաղե
նացին. այն առաւօտին.
միաշաբաթին:

Մտեալ Լտեօսին. զտերու
նեան տեղին. զի ոչ էր մօրմինն. 'ի
դերեզմանին:

Ըրտաստւօք լային. հառաջմամբ սրբ
տին. ունայն 'իմարմնոյն. յնի փրկչին:

Տեսեալ զրաբունին. 'իմէջ պարտիզին
Եկարծիս տրին. այն պարտիզպանին:

Հարցեալ մարիամն. այն պարտիզպա
նին. եթէ դու բարձեր. ասա ուր

եղիր զնա:

Տեսել ըաբունին. զարտասուս նորին.
ձայնեաց զմարիամ. զի լաս կենդանին:

Յայնժամ մարիամ. ծանեաւ կենդա
նին. Եղիմեաց 'ի յոսո. փափաքմամբ

սրտին:

Հարախան: 42
ԶԹաղաւորն քս օրհնութի երդով
բարեբանեցէք նամ երկիր:

*Տաղ յարութի: ԺԻ
անանցն կանխեալ. եկին 'ի
գերեզմանն. զիւղս անուշ
բերին. 'ի յօծանել ըզտրն:
Ողբալով նստեալ. շուրջ ըզ
գերեզմանաւն. լային արտասուօք
զկենդանին յս:

Սլացեալ սիրովբէն. օտճառեացել նրս
տէր. իվր վիմին ոսկիափայլ թեօք:
Տրոհեալ անձկալին. խանդաղատէր
սիրով. ձեզ մեծ աշետիս այսօր յա
րեաւ քս:

Ըստ տեղին ուր կայր. գնացէք աշա
կերտեալք. և աշետեցէք զյարութի
րն ամն:

Նախ պետրոս գնացեալ. և յօհաննէս
զկնի. գլտին զվարչամակն. և հաւա
տացին բանին:

Դարձան խնդութի. յոյժ խնկաբեր
կանայքն. ետուն աշետիս ցրէալ ս
շակերտացն:

Հարանն: ԲԿ
Օրհնութի՛ն բարձունս տընօրինեցե
 ւոյն՝ իկուսէն՝ Թագաւորին մերոյ.
 ալէլուիա ալէլուիա:

* Տաշյաբութե: ԺԸ

ոչէր հրեշտակն առ վիմին
 վս յարութե յսին. կանայք
 դուք զի զարհուրիք. լալով
 խնդրէք զկենդանին:

Բաբուն յաթոռ հօր բազմեալ. նա՛ի
 խաչին բարձրացեալ. ոպ ըզմարդ ծա
 րաւեալ. դառն գինեաւ ըզմայլեալ:
 իտապանի տքնեցաւ. արթուն բնու
 Թի ըստացաւ. ամ ծամարդ ծանուցաւ.
 մեզ փրկութի յայտնեցաւ:

Գովեալ գնդին պետրոսեան. տալ ա
 լեախօ յարութե. գալիլիայ սահման.
 անդէր եդեալ ամ պայման:

Որ շար այսօրն սաստեաց. զի շխան մա
 հուն հալածեաց. զգերեալ հոգիսն ա
 զատեաց. աւանդ բարեց պարգևեաց:

Բաբունք բանին հաւատով. փութացա
 րուք մեծ յուսով. ըզտրն տեսէք անդ
 սիրով. մըխիթարէ զմեզ հոգւով: (186

Հարկուն: ԳԿ

Լճսով անուէ՛ք քո քս. լուսաշորե
ցեր սք զեկեղեցի՛. պահեա՛ զսա ան
շարժ յաշխտեան:

* Տաշ յարու-մէ: ԺԹ
այնժամ սիրով տիրական. լը
ցեալ կանանց խնդուք. դան
առ պետրոս յունանեան. և
սիրեցեալըն յօհան:

Պատմեն զտեսիլն ահագին. ըզլուսա
փայլ հրեշտակին. որք աշխտեօք դո
չէին. եթէ յարեա՛շ կենդանին:

Ղեպեալ յընթացըս վիմին. 'իդերեզ
մանն անմահին. և յառաջեալ սիրելին.
խանդաղատէր 'իվիսին:

Ընդ 'իտեսի խոնարհեալ. դերեզմա
նին լուսընկալ. թափուր զկտաճարն
տեսեալ. զվարչամակսըն ծալեալ:

Ընեղ անմահ հօր բանին. մահչամբ
զմահ լուծողին. ընդ լուսափայլ հրեշ
տակին. փառքս տացուք անմահին:

Հարկուն: 72

Չյարութի ամ որդւոյն հրեշտակա
պետն անսօր աշխտէր կանանցն ասե
լով. յարուցել է ամրն՝ իգերեզմանէն:

* Տաշ յարութի: Ի

արեաւ յաւուր երրորդին.
դռէր հրեշտակն իմիմն.
դասք զինուորաց զարհու
րին. իբր ըզմեռեալ լինէ
ին. իբր ըզմեռեալ լինէին:

Ըռ քահանայս երթային. գտեսին ա
հեղ պատմէին. քն յարեաւ կենդանին.
փրկեաց զգերեալսն իբանտին. փր:
Ըյն նք կանայքն որք եկին. իգե
րեզմանն անմահին. զանուշահոտ
խունկ բերին. յօծել զմեռեալ կեն
դանին. յօծել:

Թափուր տեսին ըզտեղին. ուր կայր
մարմինն յսին. ծալել էր վարչամակին.
կնքեալ կոյս գերեզմանին. կնք:

Յօհան ընդդէմ հաւատին. մըտեալ ի
գերեզմանին. տեսին և հաւատացին.
զքն ամ կենդանին. զքն ամ:

Հարկուն: ԴՃ

Թաղաւոր քս կակից հօր և հո
գւոյն. որ վաւորն մեր մարմնացոր
իսբ կուսէն. Թաղաւոր փառաց
քս քեզ փառք:

*Տաշ Երուսէ: ԻԼ

լից պըսակ զարմանա լի.
Թաղ ոսկէ հուռ և հրաշալի
ընդէր պընդեցար ի փայտի.
աղիք ծնողիս յոյժ գալարի

Լ. Եւմ լոյս համասփիւռ որդի. ի հօ
րէ ծաղեցար երկրի. փուշ պսակացդ
արիւն հեղի. սիրտ իմ առջորի և
տապի:

Լուաւ սբ հրեշտակն սբ կուսին. ա
ղաղակէր խնդրէր զորդին. առէ մի
լայր կոյս տիրածին. յարեաւ չէ աստ
քո միածին:

Որ դու խօսիս պարտիզպանին. զի
նա է հաւն յո որդին. ըզքո տաա
րակն և զաղաւնին. մի լայր սբ կոյս
տաճար բանին:

Ի իացումն է հրէից ազգին. ոչ գտին
զմարմինն յսին. պահապանաց որ անդ
եղին. պակուցեալ յոյժ մեռանէին :

Աբ առաքեալքն են տխրալի. անմըխի
Թար լան ողբալի. աւետեաց մագդա
ղենացի. տեսի ասէ ես կենդանի :

Տիրամայր նբ կոյս մարիամ. զւարճա
ցաւ միշտ յարածամ. յորժամ լուան
ձայն յարութե. բարձաւ անէծքն
տրումական :

Ինոյն ժամու մեռելք յարեան. եւմ
բաղաք լցան. ուրախացան և զուար
ճացան. յարեաւ քն անքն բան :

Է՞ օրինակ միւսանգամ. ի գալստեան
ան յատեան. և ի փողոյ գաբրիէլեան.
մեռեալք յառնեն կենդանեան :

Շարական : ԹՃ

Այսօր յարեաւ ի մեռելոց փեսայն
անմահ և երկնաւոր. քեզ աւետիք
խընդով թե՛ հարսն ի յերկրէ եկե
ղեցի. օրհնեա ի ձայն ցընծով թե՛
զանձ քո սիրոն :

* Տաշ յարուրէ: Ի Բ

անխեալ իւղաբեր կանայքն 'ի
միասին. շուրջ զգերեզմանաւ
փարեալ ճեպէին. գլտեալ ըզ
պարտիզպանին զսրն հարցանէին. վս
որոյ լայր դուռայր գոչէր մարիամ
կոյս. բարեխօսեա ան որդւոյդ տիրա
մայր կոյս:

Ըղերսելով ողբայ խընդրէ զեւր զոր
դին. ասէ վա՛յ ինձ քաղցրիկ որդեակ
միածին. բւեռեցար վս աղամայ 'ի
փայտին. վս որոյ:

Յորժամ զինչորքն պահէին զսբ մար
մին. յանկարծօրէն յարեաւ միածին
որդին. մարիամեանք հարցանէին հը
րեշտակին. վս որոյ:

Ծարաւելոց ջուր քաղցրահամ մայր
բանին. յոյս ախոյեան քրիստոնէից ե
րամին. որ վսրն մեր բւեռեցաւ քո
որդին. վս որոյ:

Ըրեզակն ելուսին տարերք ողբային.
վս յնի չարջարանացն փրկչին. ասէ մի
լայր քաղցրիկ մայր անածին. վս:

Լյամաւ հոռ զչարչարանս մարդկայ
 ին. վս բնութեա ատրածեցաւ իիս
 չին. յարեաւ Լազարոսեաց զմեզ զամե
 նեսին. ազատեա զքո գալուստիկդ նա
 մարիամ կոյս. բարեխօսեա ամ որդ
 ւոյդ տիրամայր կոյս:

Երախան: դ:

Փառանակից հօր որդի. որ վասըն
 մե՛ր խաչեցա՛ր զդժոխս աշերեալ
 յարեար յաշուր երրորդի՛ վա՛ռք
 յարութե քո ամր:

*Տաշ նոց Կեօկէ: Իգ
 յսօր նոր արե հարեալ. ի
 նորահրաշ արեգակնէ. ի
 նորահրաշ արեգակնէ:
 Լ. յսօր նոր շուշան ծաղ
 կեալ. ինքնուենկ բուրաստանէն. ի:
 Լ. յսօր նոր վարդ վառեցաւ. լոյսն ի
 վերինն եկմ. լոյսն ի:
 Լ. յսօր նոր մեզ յարութի. ինորո
 գումն յաշխտենից. ինորո:
 Լ. յսօր նոր մեզ առաւօտ. մեծի աշու
 րըն նորոգման. մե: 192 ԺԲ

Եւ յօր նոր երգով գոչեր. հրեշտակապետն դաբրիել. հրեշ:

Զարդարեցաւ եկեղեցի. Լզուադճացաւ քաղաք դաւթի. Լզու:

Զի թէ կտաւքնն խօսեին. Լվարշամակն տղաղակեր. Լվարշա:

Տը յարեաւ ամ յարեաւ. քն յարեաւ իմեռելոց. քն յար:

Ուրախացիր եկեղեցի. ընդ յարութիւն քնի. ընդ յարու:

հօրն փառք որդւոյն պատիւ. Էմք հոգւոյն այժմ յաւիտեան:

Եւ իսորանիդ արեգակն արդարութեւնոր օրնութիւն տացուք Լան դադար բարեբանեցողք:

* Տաղ համբարձման. Ի Դ յօր անդրանիկ հօր միածին որդին. յերկինս սրլանայ աղամային կերպիւ:

Եւ եւալ իբարձունս գերեաց զգերութիւն. առեալ զաւար բաշխեաց պարգևս մարդկան:

193 ԺԳ ԶԵ

Ձերամս արդարոց • ընտրեցելոց պա-
րուց • ածեալ 'ի յերկինս 'ի յօթևանս
հօր :

Սքանչացեալ վերնոց հողեղինաց զը-
նարթնոց • ասէին ցմխեանս ով է ար-
քայդ փառաց :

Գոչեալ ստորայնոց առ բարապանս
դրանց • համբարձէք իշխանք ըզդը-
րունս ձեր 'ի վեր :

Սա ինքն է հզօր ար թագաւոր փա-
ռաց • հզօր զօրութի կարօղ 'ի պատե-
րազի :

Ելեալ յեգոմայ գայ մըտանէ 'ի
փառս • հարեալ զհընձան ներկեալ
զծիրանին :

Սատի ընդաջմէ աս հօր իւրոյ • գօլով
էակից և համագոյ նըսին :

Հարուան : ամ

Համբարձաւ արն մե'ր յերկինս • ա-
սելով աշակերտա'ցն • նըստարուք 'ի
քաղաքիդ եէ'ւ'մ • մինչև զգենո'ւ
ցուք զզօրութի 'ի բարձանոց :

Տաշ հոգոյ Գալստեան: Ի
եր հիւսնացուք զքաղցր ե
ղանակ: վախճա հիւսերից
անձանց. ծընողին և ծնեցե
լոյն. և բոխեցելոյ սրբոյ
հոգւոյն:

Երեց դիմաց միոյ բնութե հօր և որ
դւոյ և սբ հոգւոյն. որոյ աթոռքն են
քերովբէք. և վեց թւեան գովեն
սրովբէք:

Հիւսեն զերիս մի Ծրութի. յորոց ծա
նեաւ եկեղեցի. յոր հաստատեալ երկր
պագէ. և ձայնակ ցեալ փառաբանէ:

Տր և ած զհայր քարոզեմք. զորդի
ընդ հօր փառաւորեմք. զհոգին նո
ցին բղխումն ասեմք. անհաս գոլով
իմէնջ պատուեմք:

Ղօղեալ խորհուրդ երրորդութե. ի
յերկրայնոցս անքննական. լիցին հա
ւատք մեզ բաւական. ի իրկուի մեր
հոգեկան: Մանկունք վերինն սիօնի
առէք քընար և առանաղի. սրբազանի
ցըն միաձայն. առեք օրհնութի քրով
բէական:

Հարկան: ԴՃ

Անմահարար բաժանկ հեղեան լյերկ
նից սբ հոգի. զոր արբին իվերնա
տունն դախք սբ անաքեւ լոյն. օրհ
նեալ ես սբ հոգիդ ճըշմարիտ:

Տաշ հոգոյ Գալստեան: ԼԶ
յսօր սբ հոգին ան եկեալ
յաշխարհս. յաշխարհս հըն
չեաց ըզ ձայն որոտման
մեծի:

Մեծի աշխտեաց հընչեաց բարբառ
յերկնից. երկնի և երկրի զնոր նորո
գումն ազդէր:

Ըզդէր յառաքեալսն լոյսն. իհրեդէն
լեզուս. լեզուս բաժանեալ հուր կեն
դանի արբին:

Ըրբին զբաժակն անմահական յայդ
ւոյն. յայդւոյն եական ուր իխաչին
ճմլեալ:

Ճմլեալ յառաքեալսն ուրախութե
զմայլումն. զմայլումն երկնային մա
տուցանէր հոգին:

նճառին խորան. բանին բնա
կարան. գովեալ մարիամ
սըրբուհի. դու վարդ ան
Թառամ:

Ես իսկ չեմ արժան. զքեզ
առնուլ բերան. երանի է քեզ տիրա
ծին. ընտիր մարիամ:

Թառուհի մեծին. Ժառանգող վերին.
'իքեզ պաղատիմ առիթայ. լոյս տուր
իմ աչին:

Խորիսի հաստատուն. Ժառ անմահ
պաղոյն. կոյս անծածին մարիամ. հան
զիս 'ի գըրոյն:

Ձըրի բարեխօս. զամպար պայծառ
լոյս. ճշմարիտ սբ կոյս դու վասն իմ.
մողթեա առ յս:

Յոյսդ անցն. նարդոս և քրքբում.
շնորհօք սբ հոգւոյն զարդարեալ. ով
կոյս գերազոյն:

Ձընորդւոյս դու յոյս. պատուհան
սբ կոյս. Զահ լուսով 'իլի մարիամ.
առհ և պայծառ լոյս:

Սբ կոյս առիթայ. վս իմ աղերսեա.

տառապեալ հողւոյս փրկութի . քո
բունւոյդ հայցեալ :

Յաւեցաւ ակն իմ . շիւսմամբն չա
րին . փարատեա զցաւն իմ մարիամ .
քաղցր անձաժին :

Հարախոն : բձ

Քեզ հայր յառաջ քան ըզյաւի
տեանս բարեբաննն դասք անմարմնոց
հրեշտակաց ճայնիւ երգով գոչեն և
աղաղակեն . անձ անձց և անք անքանց
փրկիւ զսոխ :

*Տաղ սբ անձաժին : ԼԻ
սկուհի անձաժին . կոյս ամ
բիծ կոյս . սրբաւհի մայր
տիրածին . երանելի մայր ամեն
օրհնեալ մայր :

Ընտրուա հարսն երկնային . կոյս ամ
մարմնարան եղեր բանին . երա :

Սրբասնեալ մաքուր տաճար . կոյս . երկ
նային շնորհօք լցեալ . երա :

Բանաւոր տախտակ դատար . կոյս . նո
րոյս տառ ճշմարտաւար . երա :

Ունիս առ քե ըզդեցեալ . կոյս . զա
րե

ռեգակն տրիտփայլ. երա:

Ը զուսին ոտիւք առեալ. կոյս. աստ
ղանիչ Թագիչ կապեալ. երա:

Ի իւծելոց մեղաւորացս. կոյս. մաքրա
պէս ուղղեաց զընթացս. երա:

Ի համայն մարմնոյ Գնացս. կոյս. արա
իշտ խորհուրդ ազգեաց. երա:

Ք երօքե ես հողէլէն. կոյս. Լաթոռ
անծեղէն. երանելի մայր:

Սերովքե ես մարմնեղէն. կոյս. Լվա
րուք զայ հրեղէն. երա:

Ի քեզ եմք ապուշինեալ. կոյս. Լյա
ղօթս քո յուսացեալ. երա:

Յօգնութի իքեզ գտեալ. կոյս. փշր
կութե լիցուք արժան. երա:

Ս զսչեմ զի լոճիցես. կոյս. օր մահուն
մեզ սպնեացես. երա:

Զեւս հոգւոցն մեր դիւրեացես. կոյս.
զչար դւրն կապեացես. երա:

Սոսկալի դատաստանին. կոյս. բարե
խօս ըզքեզ ունիմ. երա:

Մի տար զիս ճախակողմին. կոյս. այլ
խառնել յաջակողմին. երա:

Եին մայր և բնակարան. կոյս. մարի
ամ մայր կուսուլթէ. երա:

Օրհնութի քեզ գոհութի. կոյս. երգես
ցուք միշտ յաւիտեան. երա:

Հարկան: ԴՃ

Դրախտ անուանին և արեւելք իմանա
լի. այսօր մարի ամ հրաշագեղ ծնել
ի յաննայե իմայրութի քո հրաշիրեալ
քս՝ որդի ան՝ անգաղար երգով ըզ
քեզ ը միշտ մեծացունեմք:

* ԼՆ ԳԹԶ ՆԲ անուանին. ասացեալ իմ
բապէս Կարէ: ԼԵ

մէն օրհնեալ սրբուհի. դուս
տոր դաւթի արքայի. զքեզ
խոստացան հարսն երկնի.
մայր և ծնող յնի:

Բարբառեցան քաղցրաձայն. մարդա
րէք ամքն. ի պրտողոյ արդարութե.
բուսանի ծառ աննման:

Գեղամ ծածկոյթ սրբութե. ի կալն
գեղեցնեան. ցողոյն դու ընդունարան
յերկնից որ ի քեզ իջան:

Դասք երկնից զարհուրեցան. 'ի ճայնէ
գաբրիէլեան. յորժամ գոչեաց քաղց
րաճայն. Թէ ուրախ լեր մօրիւսմ:
Երկինք երկիր ցնծայան. 'ի ճայնէ նո
րոգեցան. խայտան մեռեալքն 'ի սա
պան. զի մահուն ազատեցան:

Ջքեզ նախ ադամ վկայեաց. յորժամ
կնջ կեանս ասաց. Թէ Լայի դստերաց
կոյս ծնանի լոյս աղգեաց:

Էն եմ ասաց մովսէսի. ամ բոլոր հա
մայնի. զինչ մանանայն սափօրի. Եւ
նում յարդանդըն կուսի:

Ընդ նախահօրն ադամայ. խօսեցաւ
կինն այն Լայ. պտուղս տուաւ ես կե
րայ. Թէ ամ լինիմ Եգեղայ:

Թէպէտ Եինձ պատշաճ չէ. ամ լինիլ
այլ առնէ. Եքեզ լինիլ հընար է. զի
վնըն քո գրեալ է:

Ժամանակաց անցանի. վեց դարն դայ
կատարի. կոյս մի դստերցն Լայի. կու
սաց մարմնով ծնանի:

'Ի քեզ յուսամք մեք հոգով. հայցեմք
աղերսելով. գըթայ 'իմեզ դու սիրով.

դու հարսն երկնիցն գոյով:
Լուսաւորել մայր ևկոյս. խաւարելոց
ես դու լոյս. մեղաւորաց դարձ ևկոյս
օրհնեալ պառլդ դու ևկոյս:

Խանդաղատիմք բերկրալի. օրհնեմք
զծնունդ քո յերկրի. ծնար դու դուս
տըր ևայի. եղեր երկնից Թագուհի:
Ծնունդ աղամայ տոհմի. խայտան
տան ծափըս ծափի. պարեն 'իմէջ օի
օնի. 'իծոց քո առաքատի:

Կանանչ արմատոյ բուսեալ. զոր ևմով
սէսի տեսեալ. մորենին անկէզ վառել.
զծնունդ քո նըշանակեալ:

Չայնն որ յերկնից վկայեաց. որ'իյոր
դանան կոչեաց. զքո միածինն դաւա
նեաց. դա է իմ որդի ւլծ:

Ղամբարափայլ ջահս 'իվառ. աթոռ
հրեղէն բարձրակառ. ամածին դու
պայծառ. զմեզ լսեցո՛ զքոյդ բարբառ.
Ղեմես դու վերին խորան. ամուռ
տեսարան. լուսափայլ քոյդ տեսուռ.
ըզմեզ արասցես արժան:

Մարգարէիցն հանդէս. գուշակ զա

նազանապէս. կոյս ծնանի տիրապէս.
ածրն բան իսկապէս:

Հարպան: դկ

Իսկապէս բանն ամ միացաւ իմարմնի
անփոփոխ գոլով յէօւթե. որում ե
ղէն ականատես որդիքն որո՞տման. և
ընդ հանուր քարոզեցին. զբա՛նըն
մարմին եղեալ:

* Տաշ սբ ամօճէի: ԼԶ
րև լուսատու. բաժակ կեն
սատու. գերապանծ լու
սով. դու մայր այ:

Երևելի լոյս. զարմանալի
բոյս. հրանելի կոյս. ընկղմելոյս յոյս:
Թաղ ես պարծանաց. ժառանգող կե
նաց. իմանալի հաց. լուսատու մըտաց:
Խընկահոտ զըմուռ. ծաղիկ համոտ
փիւռ. կարկեհան ևնուռ. հարսն երկ
նից ևդուռ:

Չև քո սոսկալի. զամպար լուսալի.
Ճիւղ վարդով իլի. մայրըդ հրաշալի:
Կարապետ ծառայ. լինիմ քեզ սբ կոյս
օգնեա՛ եղիւլելոյս. ապաշէն իմ յոյս:

Հարկան: ԴՃ

Առ քեզ ապառնինիմք տմենատը՛րբ
հի. գեթոյն և հրաշարի՛ և բաշխող
բարութեց անդիւր ես ծարաւեաց և
հանգիստ աշխատելոց . և եղեր վեր
ընկալ անձային բանին:

* Տալ նա անձային: ԼԵ

ոյս անաթո մաքուր տաճար բնա
կողին. մայր և ծնող համայնգա
մայն ստեղծողին. առ քեզ դո
չեմք և պաղատիմք լաւագին. բարեխո
սեա առ քո որդիդ միածին:

Ընձառելի արեգակտ ու լի լուսով .
լուսաւ րես զառ քեզ դիմեալսըն յու
սով . տիրածին կոյս զքեզ աղաչեմք
ողբալով. պայծառացո և ըզմեզ քոյին
լուսով:

Րենական լուսոյն բնակարան մայր և
կոյս. բարձող բանին բացող դրախտին
և մեզ յոյս. ծաղիկ պայծառ և ծառ կե
նաց յերկրէ բոյս. ծագեա առ մեզ զի
մաստուլեք քո ըզլոյս:

Ըրեղակնափայլ ճառագայթ հրաշա
լի

լի. սիւն լուսեղէն օարսափելի սոսկա
 լի. ես առ քեզ ողբամ դու որդիդ
 դովելի. տալ ինձ զշնորհս լեզուաւ
 անթարգմանելի:

Պարգեւեցես և զթողուի յանցանաց.
 Եղկելի կարապետ որ զբանս տասց.
 Տալիթայ սբ կոյս և թաղուհի փա
 ռաց. Իսկուհի սրբուհի պարծանք
 կուսանաց:

Հարակոն: զկ

Որ կուսական ծնընդեամբ 'ի փրկուի
 յայտնեալ. և առաքեցեր զերիվարըս
 քո քարո՞ղս. աշխարանել ըզկէն
 օաբեր յօրութիդ:

* Տաղ սբ անժաճնի: ԼԸ

առ կենաց ծաղիկ անթառա
 մելի. լուսեղէն խորան սա
 ճար գովելի. հաճեցաւ 'ի քեզ փրկն
 բոլորի. սբ կոյս մօրիամ մայր մա
 նուելի:

Չսբըն գաբրիէլ զպետըն հրեղինաց.
 հայրն ամենակալ առ քեզ առաքեաց.
 զմարմնանալ բանին կուսիդ աշխտեաց.

ուրիս լեր բերկրել թագուհի փառաց:

Գեղեցկայարմար բարձրաշէն շին
Հած. յայնժամ զքեզ մաքրեաց սբ հո
գին ան. փառակցւոյն իւրոյ տեղի
պատրաստեաց. իսկոյն եկեալ բանն 'ի
քեզ բընտկեաց:

Ըրփիափայլ տիպ և գեղեցկագեղ.
մայր անհարսնացեալ մաքուր և անմեղ
հօր բանին եղեր բնակութի և տեղ.
և ծնար մարմնով զէութին անեղ:

Քաղցր համ պտուղ ճշմարիտ արմատ.
ամբիծ և մաքուր կոյս և անարատ.
մաղթեա՛ մն մեր զորդիտ հարազատ.
զի արբուսցէ մեզ տղբերէտ առատ:

Ըրդ ես պաղատիմ լալագին դիմօք.
կարապետ ծառայս զառաժեւս մեղօք.
յորժամ դայ միածինդ փառօք. մաղ
թեա՛ և մն իմ քաղցրագին դիմօք:

Երուան: դկ

Բարեխօսեա տու միածինն յարու
ցեալ 'իմե՛ռեւոյ. մայր անփշր
կել զանձինըս մե՛ր 'ի յաճիտենից 'ի
հրոյն տղաչեմք ըզքեզ:

Տաղ խալէլո-էն Դի: լի
ածին կոյսըն մարիամ.
կայր առ խաչին իւրոյ
միածնին. հեղոյր արատ
սըր կըսկծմամբ սրտին.
Լզայս ասէր ձայնս ողորմելի. այ ոհ
այ ոհ ըզքեզ իխաչ տեսողիս հազար
եղուկ մօրդ այրած սրտիս:

Որդեակ որդեակ յս իմ որդեակ. ա
չացս լոյս մօրրս քո կուսի. իմ միածին
դառն անպարտական. ընդ որ մեղաց
կաս այժմ իխաչին. այ ոհ:

Չտեսի չտեսի զբանքն հրեշտակին.
չտեսի զորդեակս յաթոռն դաւթի.
այլ կաս իխաչ փոխանակ փառաց. կա
թիլ մի ջրոյ ես դ ու կարօտած. այ:
Տեսանել արքայ մայրս յուսայի. Լթաղ
իդլուխ պըճնեալ պանծալի. Լարդ
փշօք ես դ ու պրօական. քո լոյս է
բեսդ տպտակով հարած. այ:

Թաղաւոր յաւիտեան ես ըզքեզ ծը
նայ. Լ իմօդուցն ընծայս ընկալայ. օր
ըստօրէ այնլմ յուսայի. իմդ յի տիրել
աշխարհի. այ:

Հրեշտակն 'իծնունդ քո բարձին աղա
ղակ • փառք 'իբարձունս ան տային • և
արդ խռովեալ զմորդ իմ հարին • Թքով
զերեսդ անպարտ լցուցին • այ:

Ըհա հհաս բան քո սիմէօն • ահա օր
րով սիրտս խոցոտի • զիմ միածին ան
պարտ տանջեցին • կառակածօք հեթա
նոսք հարին • այ ոհ:

ԿուսուԹք ծընայ Հանբիծ սընուցի •
անմեղ կաթամբ ըզքեզ կերակրեցի •
ևարդ 'դու մերկ կաս ծարաշի • քօցախ
ընդ լեղւոյ տան քեզ ըմպելի • այ:

Ջինչ մեղար որդեակ կամ զինչ գոր
ծեցեր • զՋուրն 'իգինին նց փոխեցեր •
որ քեզ լեղի այժմ արբուցանեն • և 'ի
նայիլ մայրդ խորովի • այ:

Ո՛վ քահանայք առ ձեզ զինչ մեղաք
որ փոխարէն զայս հատուցանէք • իմ
միածինն որ զձեզ կերակրեաց • 'իպիղծ
ձեռաց ընդէր տանջեցիք • այ:

Յս որդեակ հեզուք խրատած • իմաս
տուԹք դատտիարակած • այժմ էր կառ
մերկ 'իխաչ բւեռած • անմեղ մարմ
նովդ

նովդ արեամբ բոսորած . այ :

Յանդամսլոյծն հաստատեցեր . և
արդ 'իսաջ ելեալ բարձրացար . զկար
կամեալ ձեռքն ողջացուցեր . ձեռք
քո և ոտք 'իսաջ բեեռած . այ :

Իմ միածին կեանքդ մեռելոց . թքով
ըզլոյս կուրաց դու տըճող . հրեայքն
չար վն եր ըզքեզ հարին . և յանիծից
մահըն մատնեցին . այ :

Ով զիս մըխիթարէ 'իկէնս աշխարհիս
կամ ով սգոյս լինի փառտիչ . միածինդ
առին յինէն խլեցին . հանդէպ աջաց
խմոց խաջեցին . այ :

Թող խաւարի ինձ լոյսն արեւուն . թող
շիջանին ինձ պարք աստեղներուն . երբ
զքեզ 'իսաջ տեսի բեեռած . զգլուխդ
խոնարհած զհոգիդ աւանդած . այ :

Ոհ թէ թողուր ոք զիս մերձ խաջիդ .
ոհ թէ լինէր ինձ 'իքեզ մօտիլ . զարար
չադործ ձեռսրդ համբուրել . և զար
տասուս ընդ արեանդ խառնել . այ :

Ընողորմ զինուորք ինձ ողորմեցէք .
մինդ է միայն յինէն մի խլէք . տուք
զմար

րզմարմին որդւոյս զոր սպաննիք. մօրս
 փոխան որ խիստ լացուցիք. այ:
 Եկ յօհաննէս եկ որդեալ. և դու իմ
 միածնին սիրուն աշակերտ. առցուք
 զմարմինն ողջագործեսցուք. և արտաս
 չօք զնա թաղեսցուք. այ:

Հորական: ԿԶ

Եկեալդ ի փրկուի՜ն՝ ազգի՜ մարդկան
 ի ծառայէ՜ յանձն առնու մատնիլ ի
 դատաստան. համբերելով մի ըզմե՜զ
 կեցուցանել:

*Տաղ մերացեալ խաչին: Խ
 ս ձայն զառիւծուն ասեմ.
 Խնէ. որ գոչէր ի քառա
 թեին: Ի քառաթեին գո
 չէր. ձայն առնէր իսան
 դարամետն:

Եւ սանդարամետրն այն. և սան. ի
 դողման ելեալ սոսանէր:
 Բ. հեղ ձայնս որ ես լուայ. ահեղ. նա
 քակէ զամուրս որ ունիմ:
 Զամուրս իմ քակել կամի. զամ. դե
 րելոց առնել դերեդարձ:

Գերեացն երանի ասեմ. դերեա. որ
եղեն 'ի յառն առիւծուն:

'ի յառն առիւծուն եղեն. 'ի յա. այլ
չունին ակրն տանջանաց:

Լին տանջելոյ չունին. ակն. ակն ու
ունին անանց պրտակին:

Պրտակ բոլորեալ առնուն. պտակ. յա
ռիւծէն անմահ արքայէն:

Փառս փրկողին տացուք. փառս. որ
փրկեաց զգերեալս 'ի բանտէն:

Շարափուն: դկ

Յաղթող և զնոր օրհնութի միշտ 'ի
բարձունս երպեսցուք. Թագաւորին
քնի հաւատացեալ ժողովուրդք:

* Տառն Եւրե: ԼՍԼ:

արաւեցաւ ամրն 'ի խաչին օղ
զմարդ. այն որ արար զովկի
անրս ծով գեղեցիկ:

Սամարացւոյն ջուր խնդրելով աղբիւ
րն ամր. այն որ արբոյց աիեզերաց
զանմահութի:

Լեղի խառնեալ ընդ քացախի զինա
ւորին. արբույցաներ անմահ և սբ Թա
գաւորին:

Բարձրագոյ ճայնիչ գոչէր տէրն 'ի
խաչին զէլի էլին . և աշտնդէր առ

հայր զհոգին :

Երբեք : գկ

Ով քառաթե լուսածին գերապոնճ
նիչ կառուցող կենացն ամենից .
միշտ բազկատարած առ քեզ էն :

Վ* Տաշ վարձայ նի խաչէ : Խի
այելչագեղ փառօք զչորճանայ
աժահրաշ լեռն վարադայ :
Լ'նոճանակից լերինն սի
նեայ . աժամերճ լեռն վարադայ :

Բամեալ միով կոչմամբ գալիլեայ . Ժո
ղովարան լեռն վարադայ :

Լ'ճագործ դրախտին ադինեայ . տեղ
ենրման լեռն վարադայ :

Գովեալ համայն լերին Թաիօրայ . լու
սապայծառ լեռն վարադայ :

Լ'յլ և լերինն այն սարարադայ . հոգոյ
փրկիչ լեռն վարադայ :

Յիմանալի զօրաց գերակայ . պարու
նակեալ լեռն վարադայ :

Խորհրդաւոր տեղին դողգոթայ . խա

ճիշտ պատճենով լեառն վարադայ։
Չորեք կերպեսն ամթողոյն ուր կայ։

Ամ հանդոյց լեառն վարադայ։

Իմաստուն անմահից արքայ։ պայծա
ռացոյց լեառն վարադայ։

Կոր դու պարծանք որդւոց արամայ։
անուշահոտ լեառն վարադայ։

Հարաւան։ դձ

Ս' կամա՛ւ քո քն' և թեօք ամենա
զօր սք հոգւոյն. և դասո՛ւք հրեշտա
կաց թռուցեալ եկաւորի. 'ի լեառն
վարադայ բընակիլ 'ինմա։

*Տաշ Գլ-դ սք խաւին։ Խոբ
յսօր եղև դալ դշխոյին. մօրն
արքային ինքնակալին. այնհե
ղինէ մեծ թագուհին. մօրն
կոստանդիանոսին։

Եկն 'ի քաղաքն հրէաստան. յէմն պան
ծալին. խնդիր արար սք խաչին. այն
կենսատու կենաց փայտին։

Եւ խոշտանկեաց զազգն հրէին. այն
տիրասպան նենգաւորին. 'իցուցանել
զիայտ խաչին. զբարձօղն մեք կենարա
րին։

Սոքա միաբան մատուցին. զյուզա որ
դի մօր աննային. զեղբօր որդի ստե
փաննոսին. նախավկայ սարկաշապին:
Եւ նա եգիտ ըզփայտ խաչին. որ էր
Թաղեալ ներքոյ աղբին. 'իմէջ ու
հան և շուշանին. որ բուսեալ կայր
բոլոր խաչին:

'Ի գտանել խաչափայտին. բուրեաց
անուշ հոտըն խընկին. ելից ըզքիմ
ամցն. եհմ'նք քաղաքին:

Եւ ձայն բարձեալ այն յուզային. օրհ
նաբանէր զժր կենդանին. երկրպագէր
նրայ խաչին. փառաբանէր զձծ որդին:
Բերկրեալ յողի մեծ դշխոյին. ուրա
խանայր մայր արքային. ընդ գտանել
խաչափայտին. որ է պարծանք քրիս
տոնէին:

Տարակուսեալ մեծ Թադուհին. ընդ
գտանել երեք խաչին. ոչ գիտելով ըզ
քսին. զի էր երկուսն աւագակին:

Յայնժամ մեռեալ մի տունէին. առ'ի
Թաղել ըզնր դին. հրաման եղև մեծ
դշխոյին. բերել անդրէն զդի մեռե
լին:

Զ դադաղն 'ի վայր եղեալ նորին. և
 կանգնեցին զփայտ խաչին պատհեցաւ
 անգղակին. ճախակողմանն դեմասին:
 Ըպա առեալ միւս խաչին. յաջակող
 մանն կենսատուն. որով բացաւ աչք
 մեռելին. շառժումն եղև աջոյ ոտին:
 Յե ո այնորիկ երբ կանգնեցին. զխաչա
 խաչի մն յմին. կենդանացաւ այն մե
 ռեալ դին. յարեալ եկաց ի վր ոտին:
 Յայնժամ եղև ուրախութի. բազմամ
 բոխի ընդ դշխոյին. որք օրնէին զմր
 կենդանին. փառս տային նբյ խաչին:
 Ընդ որս և մեք հօտ քմին. այսօր տօ
 նեմք ըղդիւա խաչին. երկրպագեմք
 մեք կենսատուն. փառաւորեմք զհայր
 և զորդին և զսբ հոգին:

Հարկան: քճ

Այսօր խընդրի պատուական փայտ
 խաչի ն անանդեալն 'ի գողգոթայ. 'ի
 ձեռն անձապեր դշխոյին. եկայք հա
 շատացեալք երկրպագեցուք անձայ
 ին նբ նշանիս:

Տաշ էրև հանք խաչին: Խաչ
աչն՝ ինտխնուամն երևեցաւ
ծաղկեալ՝ ի գրախտն ամ
ատուենկ. մելխիթարից եղև
սեթայ. նոխագուշակ հօրն
աղամայ. մեք՝ ի յայն փայտն եմք յու
տոցեալ. յոր ամր յն բևեռեցաւ. և խո
նարհեալ երկրպագեմք ամ ընկալ սբ
նշանին:

Մի յերրորդ ուամն երևեցաւ. խաչն նոյ
եայ նահապետին. առեալ հրաման
կազմեալ տապան. օրինակաւ սբ խա
չին. մեք՝ ի յայն:

Մի չորրորդ ուամն երևեցաւ. աբրահա
մու հօրն հաւատոյ. որ փոխանակ ի
սահակայ. խոյն կախեցաւ ի սաբեկայ
մեք՝ ի յայն:

Մի հինգ երրորդն երևեցաւ. խաչն յա
կօբայ իէլին. սանդուխտ կանդնեալ
էր լուսեղէն. որ հասանէր յերկինս
վերին. մեք՝ ի յայն:

Մի վեց դարուն երևեցաւ. ցուպն ի ձե
ռինքն մովսէսի. հերձանելով զծովըն
կար

Կարմիր • առաջնորդ էր ինչին • մեք :
 'Ի յեթներորդն երևեցաւ • ամբսկու
 մայ մարդարեին • իմէջ երկուց աւազա
 կաց • կայր 'իխաչին անմաճն ան • մեք :
 'Ի յուեթ երորդն երևեցաւ • սբ դրիգո
 րի լուսաւորչին • կամար կապել էր ամ
 պեղէն • խաչն իվր էր լուսեղէն • մեք :
 Ինն երորդ ումն երևեցաւ • խաչն 'իւե
 րինըն ճիւթենեաց • ապա ծառ փայլեալ 'ի
 դողդոթայ • իսբ քաղաքն եէմ • մեք :
 Տասն երորդ ումն երևի • խաչըն լու
 սովըն հրաշալի • քրիստոնէից պար
 ծանք յայտնի • ուրացողաց կոծող լի
 նի • մեք 'ի յայն :

Եթնասպայծառ լուսով փայլի • ե
 կեալ 'ի դողդոթայ կանգնի • յամենե
 ցունց երկրպագի • յարաձգական յա
 ճիտենի • մեք 'ի յայն :

Շարական գձ

Գաւազան զօրութե՛ն ը՛զխա՛ջ քո ե
 տուր մեզ քն • ևս զ՛վա՛ճ յաղթեսցուք
 անօրէն թը՛շնամուցն :

Տաշ ԳՕԿԱՆՆՈՒ ՖԵՐԻԷ: ԽԻ
Օհաննէս մեծ մարդա րէ.
Երկրպագող յարգան դէ.
որ դուկեցար 'իմն է.
Թէ նրման նմա ոչ ոք է:

Լ. դամ ձեռաց ասեղծեալ է. մն այ
պատուեր է. յողին դրախտին եղեալ
է. բայց քեզ նման նման ոչ ոք է:

Լ. քէ, արդար հաճոյ է. սէթ ադամայ
շնորհեալ է. ենովս յուսով ընտրեալ
է. բայց քեզ նման:

Էնովք պահօք սրբեալ է. յոնմահու
Թէ փոխեալ է. նոյ տապանին շինող
է. բայց քեզ:

Լ. բրահամ հայր ազգայ է. և 'խասհակ
փփեալ է. մեյ քիսեղեկ օծեալ է. բա:
Յակօբ սիրած 'իմնէ. և ինչ կոչեալ
է. յովսէփ մեղաց յողթեալ է. բայց:

Յոբ համբերող ևսք է. մովսէս ան
խօս է. ևահարօն ընտրեալ է. բայց:

Սամուէլ ընտիր մարդարէ. ազատ ևսք
'իջարէ. Թագաւորաց օծող է. բայց:
Դաւիթ անահայր է. տողմոս ասաց

✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠

Մարդարէ • ԼաՀարօն ընտիր է • բայ:

Մովսէս Համովս մարդարէ. յովիէլ քա

որդ Լնուէի. ետայեաւսն վեհ է. բայց:

Իհետն զյուսման կլանէ. դարձեալ յեր

կիր թ քանէ. նա՛ ինիւնէ քարոզէ. բա:

Եղիա մեծ մարգարէ. Կառօք յերկինս

Ելեալ է. եղիսէ առաջնորդ է. բայ:

Սոփոնիաս Լաբդէ. զաքարիաս Լան

դէ. ամբակում մարդարէ Է. բայց:

Մաղաքիս մարգարէ • որոյ հրէշտակն
 Ի Լէւն Լ Զ Եւրոպայէ Էր

Իդիլիկ ասէ. բառն հըրեշտակն Երկ

Ի զի մասն զմեզ եւս: Եւս առնեցին մարտ

Երեւոյն լուսինի է : գլխաւորէն մտ-
քայտ : ապառք քանկն հարողով է : աս :

Դասնիկէ մէկ մատուցած: որ իղեղէն

1040. ալէ. ազարիան զուգեալ է. բա:

Իգեկիէ, մարդարէ • որ գգրօքէն տե

սանէ • բազում խորհուրդ ցուցանէ • բ :

Չ ալս ամբողջ ասէ. ար մեր յս վկայէ.

Թէ մարդ ծնեալ իկնոջէ. բայց:

Հարկաւ: 74

Ե արգարէից գեղադոյն և և յ ի ծր

նո՛ւնդ ըս կանանց • որ զտնօրէնու թի

ամ օրդւոյն 'ի յարդանդ 'ի ծանեար հո
 ւազեաւ Գաղազեայ զաւրժ, վասն ման
 կանց եկեղեցւոյ :

Որք վարն քո զարիւնս հեղին . կա
մաշն իւրեանց զմահ յանձն առին .
խնայեա՛ իմեզ հայցմամբ նոցին . ար
ժանացո՛ շնորհի քոցին :

Իրաւոր բանախաբ արդեւանին. լուսաւորեալ զիւաւարս անձին. և կուրաց մամբ աջաց նոցին. յաչս լուսոյ ծագեալ գարփին:

Հատմամբ ունկանց լաւրանին. զիմըս
տը բաց քոյոյ ճայնին. Հատմամբ լեզ
ւի նր յինասին. զիմս նորոգեալ բա
նիչ քոյին:

Բարձմամբ ոտից կոճին թաթին. քաջ
նահապակ սր մինասին. զիմս արուդ եւ
առ իրարին. աղաչանք սր մինասին:

Քաղցրաբարբառ բանիչ նորին. արա
գահաս նբ մինասին. տուր ինձ օրհնել
նոր ընդ նմին. զքեզ յն հօր միածին:
Երմոգինեայ և գրաբոսին. քաջ ընկե
րաց նբ մինասին. որք իհանդէս մըր
ցականին. կատարեցան իմիասին:

Ընդ բազմաճնար տանջման նոցին.
տանջանք հոգւոյս փարատեսցին. և
ընդ հատեալ նբ անդամին. ցաւք յօդ
շածոյս իմ ողջեսցին:

Հերձմամբ մաքուր որովայնին. հերձ
առ յինէն զխորհուրդ ջարին. և կա
րեցմամբ ոտից նոցին. ոտք իմ գո
թոտք հաստատեսցին:

Քերթմամբ մորթեաց նբյն անձին.
բորբք մեղաց իմ ջնջեսցին. և մորմո
քեալ հարմամբ աղին. հեշտախտուիք
իմ մաքրեսցին:

Հայցմամբ սրբոյ նահատակին. կորոս
տադիտ նբ մինասին. եպիսկոպոս երմո
գինին. և գրաբոսի դպրապետին:

Մեզ ողորմեա՛ հօր միածին. յն քն որ
դի կուսին. քոյոց նբյրս տօնողին. և
զյիշատակս պատշճողին:

Հորովան: ԲԿ
Ը՛ղյի շատակ վկային նբ՛յն մեծին մի
նասայ. երմո՞գինեայ գրաբոսի յո՛ւ
սո՛վ եկայք տօնեսցո՛ւք:

Վ *Տաշ նբյն ՍաբԿսի: Խե
ըկայից հանդիսից հրաշալի. նե
ղութեց հաղորդեալ քնի.
քաջապէն ՚իմրոցմունքս մար
տի. և բարձօղ յուս ըզխաջն յնի:

Ո՛վ մանկունք սրբասէրք սիօնի. քաղց
րութք ննչեցէք զտասն աղի. յիշեց
մամբ արդարօցըս տօնի. գովեցէք ըզ
պատճառըն բարի:

Ո՛րք ՚իյելս արևու են հասեալք. և
առ ոտս նբց են բնակեալք. զօքանչե
լիս վկայիցն տեսեալք. զգերիս միշտ
անթիւն ազատեալք:

Գաջ վկայն և զինոճորն գովելի. նբ
սարգիս հրճոճանօք մեծարի. հարա
զատ մարտիրոս իւր որդի. արդ ընդ
հօր ՚իտօնիս պատուէեցի:

Յորդորեալք ՚ի տօնիս վկայի. որք
փրկեալք են արեամբն յնի. այլասեռք

ընծայեն ըստ ուխտի. զաղօթս նբս և
զնոճերս ըստ կարի:

Պաղատիմք 'ի նեղչաց ազատել. 'ի ճե
ռաց թշնամեաց զմեզ փրկել. տարա
ժամ մահոճանէ պարփակել. զգերիսն
'ի բանտից ազատել:

Որք նբց սպասաւորք են արի. զդամ
բարանս նց սքանչելի. հաւատով միշտ
պատուեն 'ի բարի. 'ի տնէ յաւիտեան
օրհնեսցի:

Ըրդ տօնողք միշտ զհայր օրհնեսցէք.
և զորդին ընդ հոգւոյն դովեսցէք. զնբ
սարգիսն աղաչել հայցեսցէք. զթողու
թի մեր մեղաց խնդրեսցէք:

Հաւան: ան

Ստեփանոս բերրորդութեն ընտրեալ
ծառայ և հաւատարիմ. յաղթօղ սպա
ռազէն և քաջ նահատակ երաւա
հաս նբրդ սարգիս շնորհաց օթե
վան. բարեխօս լեր առ քն վասն ան
ճանց մերոց:

Տաշ Ե՛բն. Կրի Կրի լոստոսորէն: Իւ
յելս արևու արև. 'ի յելս արևու արև. ծաղեցաւ մեզ
յարևմտից:

Ջամայն արեգական ծածկոյթ.
ղամ. պետրոսեան հօտէն հալածեալաց:

(Օրիորդ մաքուր հարթին. օրիորդ.
աւետիս տայր փեսաւերին:

Ջարթիր զոչարթուն անուն. զար.
և զարթո՞ զթմրեալս 'ի մեղաց:

Լ.րի որ ննջեաղ 'ի գբի. արի. լուսա
տու լիցի քեզ քն:

Լ.րեամբդ ոռոգեա՛ զերկիր. արեամ.
սերմանեա՛ մշակդ հողևոր:

Ելեալ 'ի բանտէն կապեալ. ելեալ.
արձակէր զկապօղն 'ի կապից:

Ջարքայն յանբանից բնութի. զար.
բանաւոր դարձեալ նորոգէր:

Ջ ժողով բազմութե՛ ռամկին. զժո.
դիւարաղիս սաստից ազատէր:

Նըման մետասան Կնդին. նըման. ըզ
կենաց հացըն քարոզէր:

Ջ դասապետն երկնից զօրօք. զդա.

Թի. հաշատա:

Իհսեալ պըսակ երեւի. մարտիրոսացն դընդի. մասն եբաթին մեզ լիցի. հաշատա:

Մք պատարագ մատուցաւ. ած ընդ մեզ հաշտեցաւ. յերկնից յերկիր խոնարհեցաւ. հաշա:

Տացից Գոհութիւն այսօր. սատանայ եղև անգոր. ցնծացէք հոգևով մարմնով. հաշատա:

Շարական: դձ

Իջեալ հոգւոյն օբջ անշահակերպ երեւա՞մք. իսկ մարմնոյ և արեանն տեա՞մն. իբթ շկութի՞ւն հոգւոց մերոց:

* Տաշ լճարճան պտգարագիւն: ԼԻ

Նճն իմ յամժամ իտր պարծեսցի. լոճեալ դասքն հեզոց յոյժ ուրախացի:

Մեծ արարէք ընդիս ըզտորն ամենի. ևսք անուն նր միշտ բարձր եղեցի:

Մերձեցարուք 'իտէր 'իլոյսն բարի.
երեսք ձեր յաւիտեան մի յամօթ լիցի:
Լյս աղքատիկս որ միշտ օռ ան կար
դաց. Լնա փրկեաց զնա յամ վշտաց:
Ձի շուրջ զերկիւղածովք բանակք
հրեշտակաց. պահել 'իփորձութեց և
յայտոց չարաց:

Ճաշակեցէք զի քաղցր է Ծրն ամենի
և որք յուսան 'ինա են երանելի:
Իսկ որ զերկիւղն ան ունի 'իսրրոի.
պակասութի բարեաց նա մի ունիցի:
Ձի մեծութի բնչիցն ունայն Լսող է.
փութով աղքատանայ սովն զնա լլկէ:
Բայց որ սրտի մտօք զան միշտ խնդրէ
պակասութի բարեաց նա ոչ տեսանէ:
Եկայք առիս որդեակք և ինձ լոճա
րուք. զահ և զերկիւղն ան յինէն ու
սարուք:

Երիտասարդք և ծերք և ան ոք. մի
րէք զաւուրս ձեր տեսանել բարութի:
Ձլեզուս ձեր լուեցուցէք 'իչարութի.
Հրթուք ձեր զգուշացին 'իննեգութի:
Փախիր դու 'իչարէն զբարին կամրէ.

Գնայ զհետ սիրոյ որ միշտ խաղաղէ:

Տը ի վր նբց քաղցրահայեաց է. և աշ
ղօթից նց վաղվաղեալ լսէ:

Երեսք ամն ի վր չարագործաց է. զյի
շատակ նց ջնջել 'ի յերկրէ:

Կարդացին արդարքն առ ամր և լճաճ նց
փրկեաց 'ի զանազան փորձանաց զնս:

Որք են մաշեալ սրտիւք ամր մերձէ նց
և ըզխոնարհն հոգւով կեցուցանէ նա:

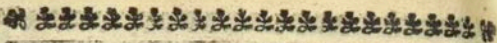
Սեղուիքն արդարոցն յոյժ բազում է.
այլ ամր ինքնին փրկէ 'ի յամէ:

Եւ զամ ոսկերս անարատ պահէ. զի
մի 'ի նցնէ ոչ ոք կորիցէ:

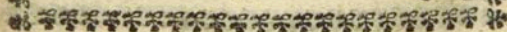
Մահն մեղաւորին դառն և յոյժ չար է.
արդարն ատէ աւարտն զեղջ է:

Զանձինս ծառայից իւրոց ամր փրկէ.
և որ յուսայ 'ինա անզեղջ մնացէ:

Ե օթնարիւնդէն շնորհօք հողւոյն լը
ցեալ. մայրն յնի նք կոյսն երանեցէ:
264 Տաղ

Տաշ սբ ածածնի ոգեւոյ ի 4րէ 4րբ Բա
նախնդրակէ: ԿԴ

նաբաւա տաճար. բարձրելոյն
անճառ. դանձ անապական
գըտար մարիամ. դրախտ
ծաղկօք լցեալ:

Երկին լուսեղէն. զարդարեալ փրկի
չէն. հական բանին օթարան. ընտ
րեալդ իբիւրէն:

Թափ արքայական. ժառանգորդ բնա
կան. իսկապէս ծընար մարիամ. լոյս
էիցս համայն:

Խորան խրնդալի. ծաղիկ զճարճալի.
կրնդրուկ և հալոճէ մարիամ. հարսն
և թադուհի:

Չեւին հօր ծընող. դամբարին բար
ձող. ճըշմարիտ որդւոյն մարիամ.
մայր եղեր սնուցող:

Յոյս և ապաւնէն. նեղելոցս յախտէն.
շնչեա զհողմըն քո մարիամ. ողջա
ցո աստէն:

Չըքնաղ օրիորդ. պըսակ մաքրա
ղարդ. ջուր զովացուցիչ մարիամ. ու
տին քաղցրածոր:

Սերամարգ բարի. վարտի մարգարտա
լի. տատրակ տենչալի մարիամ. րաս
դոն դեղ վերի:

Յողըն երկնային. ւիւսեաց զքո հո
գին: փառք քեզ վայելէ մարիամ.
քաղցրագոյն ծնողիդ:

Ի յախտից Գերեալ. Բուպո Իխորո
Գըլեալ. Ուրախացուցիչ մարիամ.
Է դու զիս ընկալ:

* Տաշ տաւ նք իոյսն մարիամ: ԼԵ

րանեալ կոյս նք տալիթայ
մարիամ. ըրուհիփաք վե
ուրուքեր իսուլթան. փրկ
ջին մերոյ տուն և տեղի բնա
կուլթե. պէնիմ արզըմ սա
նայ սունտում մէրիէմ:

Րաբունըն բան որ իծոց հօր յառաջ
մէ. նուրիտի հէմ նուրտան օտղմուշ
օլ կիւհէր. նա հաճեցաւ մարմին առ
նուլ իքէնէ. ճեպրոյիլի սալտը սա
նայ մուճտէ է:

Էկեալ հրեշտակ տայր զաճեալիս ող
ջունի. սանայ մուճտէ շաղ օլ դըլար

սու թանի. 'ի քեզ լիցէ ամենազօր սբ
հոգի. դու վէդ ուլլահ իւտիւնէ սէյ
վան կիպի:

Մաքուր հոգեւոյդ մաքուր հոգին ի-
ջանի. նուրի թահքիք սանայ էնիպ
հէլ օլտի. անմայր ծընեալ անթամա
նակ հօր ծոցի. պոյիւն կէլիպ սէնտէն
աթասըզ տօղտի:

Իսկուհի կոյս ծնունդ քո սբ Լսիւրա
լի. արի դզսէն թանկըմն վալիտէսի.
ծառ կենաց դու ծաղիկ անթառամե-
լի. պիքրու արի տօղտուն մնէհ ուլ
լահի:

Ը'րդ սրբուհի զքեզ որ լեզու դրճա
տէ. փունդար օլտուն զուտի ապուհէ
աթէ. զդեղեցկաշէն տօճար լուսոյ
ով դովէ. հիւմրուգիքէն տօղուրտուն
լալի կեօհէրի:

Յարկ դերարբին ան ընկալ դու խո
րան. միւսպարէք իսմին սէնին մէրի
էմ. մափօր ոսկի լըյեալ առ քեզ մա
նանայ. պէյթուլլահսն նուրտան մէ-
րապ մէրիէմ:

Ի քեզ նայիմ ծնող անեղին մայր սբ
 կոյս. միւրվեթ քեանի ճիւմլէմիդէ սէն
 ումուզ . բարեխօսեալ առ քո որդին
 տր յս. զի քրիմ դապուղ էյլէ նիեազ
 հէր ըրուզ:

* Տաշ ընճամբ սրբէ - ուսմբ անճամբն:
 ԿԶ

ուսանաց ես պարծանք վալիտէ
 սուլթան. էնտի կեօկտէն սանայ
 օլ հիւդ մի քելամ. աւետեց դար
 րիէլ ողջոյն մարիամ. էզամ էյ
 լէ պէնի վալիտէ սուլթան:

Լ. նեղ որդին ծընար եակիցըն բան .
 դապզ էթտին կեօկտէքի օլ հեօդ մի
 րի քելամ. ըստ յեսայեայ տեսանողին
 դուշակմամբ. էզատ:

Յորժամ դաս փառօք հօր դատել
 զամ. իւզճիւէզիմ դարէ օլ միշէմ մէ
 ման. ոչ կարեմ բարբառել կամ սուլ
 պատուսիան. էզատ:

Ծարաւել տոջորիմ երկնջիմ սոսկամ
 ճիհէննէմ աթէշինտէն փէք գորպա
 րամ. հիանամ զարմանամ զարհուրիմ
 դողամ. էզատ:

Լ շխարհիս պարտեցայ հաւաքեմ և
լամ. դապղ էթտի ճանրմը շօլ մէլուն
չէթան. բարկացուցի մեզօք 'իւլե
րուստ արքայն. էզատ:

կապեցայ շխթայիւք անլուծանելի.
ջօղ պէնի ըռահմ էյլէ ուլ մայր յի. դա
լուստ վարդապետիկս անկեալ 'իտղմի.
էր բարեխօս առ քո միածին որդի:

Տաղ աս նք անթափն: Կի
արատանայ սէն վալիտէ. տի
պրդ լուսով յօրինեալ է.
խատիշահ տօղուրտուն ալէ
մէ. նէ կիւզէլսին մէյրեմ
անէ. պիղիմ իջին տիլէկ էյլէ:

(Ը) Լ աթէնին իզնի իլէ. էջ նք հոդին
'իքեզ յերկնէ. ճեպրայիլ կէլտի միւճ
տէյէ. նէ կիւ:

Վէ տօղուրտուղուն շահատէ. Թա
դաւորայ Թադաւոր է. կիւնէշտիր
ճիւմլէ ալէմէ. նէ կիւ:

Ըք գըրմըզը կիւլսիւն լալէ. հոտ
անուշ 'իքէն բուրեալ է. սանայ քօն
տու ըրուհինէ. նէ կիւ:

դէպեայրմ կիւմէեհիմ . կեօզիւմ
աշըն սիւմէեհիմ . սանայ մալիմ էյ
լէեհիմ . ամածին :

կեօզիւմտէն դանլը եաշ աքար . ճիւմ
լէ ալէմ սանայ պաքար . սէն տիլէր
սէն պիզէ եէթէր . ամ :

կուրպանն օլայրմ պէն սանայ . նազար
էյլէ պաք դուլունայ . տիլէ փատի
շահ օղլունայ . ամա :

* Տաշ յովհաննէսի առաքեալ ի վերայ քմի
հարպէշուքէն : Կիմ .

իմսէ պէնի պիւմէզ իտի .
կէլտիմքի կէլտիմքի պէեռն
էյլէեմ . պէն էզէլի կեօկ
տէիտիմ . էնտիմքի էնտիմ
քի . ֆիրդան էյլէեմ :

Պէն նուրիտիմ նուրտան աօղտում .
պէնի փէզամպէրլէր պիլմիշ . պանայ
իքրար վէրէնլէրէ . ուշմաղ ըրաւան
էյլէեմ :

Պէնիմ իջին փէզամպէլէր . եազմիշ
քիթապ ու մուսափլէր . պէն օլ քի
թապլին էքսիկինի . էնտիմքի թէմամ
էյլէեմ :

Մէյրեմ պէնիմ կուտոյեթիմտէն. պէն
Թէն ալտրմ մէրիեմտէն. պէն Թէնի
մի կեթիրմիշէմ քի. հալքա կուրպան
էյլէեմ:

Ճիւղէ ճիհան հաստաիտի. կերչէք
հէքիմ իստեր իտի. հասրեթինի տիլէ
ենլերէ. կելտիմքի տերման էյլէեմ:

Պէն սաղըրի սաղ էյլէտիմ. զիմիլէ
րի պէն եարադարմ. շօլ անստան կեօզ
սիւզ տօղանը. կելտիմքի պէն նուրի
նի Թէմամ էյլէեմ:

Ջընտան իջի տօլու ճանլար. դարան
լըքտա եասըր աղլար. պէն օլ զընտա
նըն դափուսուն. էնտիմքի վէրան
էյլէեմ:

Ես յովհաննէս Թուլկուրանցին. զոյս
բանս ասաց իվը փրկչին. եկն կամաւ
ինքն 'իխաջին. ազատեա ազատեա.
զհօդիքն 'իբանտին 'իբանտին:

Հարաւան: Բկ: Տաճկերէն ԲարգհանԷԼ
'իսարգիսէ հ

Սրաւփիլի օրոտմամբ. և ահա
զին զօրուբ. դալոց է փրկիչն

յաշխարհս յարուցանել ըզմեռեալս :
Սոյեթէրի ջալարլար . միքայիլ ճեպ
րայիլէր . կեօկտէն եերէ էներլէր է-
սա օկունէ կիտերլէր :

Ըհեղ ևմեծ բարբառով . հրեշտակա
պետըն գոչէ . արիք ասէ մինընջէք .
ահա էհաս ձեզ փրկիչ :

Ըզրայիլ ջալար սուրի . կիտեր իւզիւն
ըռենկի . պիր կեօմլէկի թիքերլէր
նէ եաքա վար նէ յենկի :

Բոտմամբ սրտիւք յարուցեալ . ևընթա
նամբ առաջի . ևտեսանեմք ըզփրկիչն
եկեալ փառօք 'իյաշխարհս :

Բապպի ալէմէ էնտի . ճիւմլէ ալէմ
իրդտի . տիւան օլտու գուռուտի .
կիւնահքեարլար պէնա օլտի :

Դաղտնի գործոցն ծածուկք . յայտնին
'իմեծ հրապարակն . ևդողալով ընթա
նան . 'իյանվախճան 'իտանջանա :

Դեօթիւրտիւլէր պիր տամայ . նէ գա
բու վար նէ պաճայ . քեօբրիւ վար գըլ
տան ինճէ . ինսան թիթրէր կեօրինճէ :

'Իյօթեանա հօրն իւրոյ . կոչէ զդասս

արդարոցն • և յանպատում 'իբարիս •
զոր խոստացեալ է նց :

Իսա օթուրտի դահսայ • օնիքի իմամ
ելէն • եթմիշ իքի միլէթի • կելիր տի
Հան կեօրմէղէ :

Սիրոյ անմահ փեսային • եղեր դու
մայր մարիամ • բարեխօսեա վնըն մե
'ի յայնմ աւուր ահեղին :

Սէնսին ղըզլարին պաշի • մէյրէմ անա
պաշ թաճի • ճանլար սանայ տուվաճի •
դուլուն էթմէ զարընճի :

*Տ՝շ 4ուլադէան որդւոյն նայ 'իբարիս
դան : ՏԼ

ահոյք փայլեալ երևին
այս հանդէս • անարժեատ
զարմանամ ըսքանչապէս • և
իվր բոցատեսիլ նստեալ տիրա
պէս • վասն որոյ սարսափիմ և դողամ
սոսկամ ես :

Լ'րեդակն խաւարի 'իլուսոյն հանդէս
և աստեղք թօթափին 'իբարձրուէս •
տոջորեալ կիղեսցեն զմեղսասերս • վն
Լուսեղէնք Լուսազդեստ զթէս տարա
ծա

նին . նօնօֆար ծաղիկ գոյն ըռեհա
նին . գինով եմ :

Համաս իիւռ ծաղիկ ես բուրաստո
նին . բրաբիոն պայծառ 'իյադին դը
րախտին . զօհալ մուշթարի աստղ ա
ռաւօտին . զօհրա լուսնաբեր զամբար
Լուսին . գինով :

Համա և արեգակն երկնային գնդին .
դու 'իյամպի նման ցօղ ես անձրեւին .
ծառ կանանչ տերեւ դու պտղով իլին .
բողբոջեալ ծաղիկ ոստ արմաւենին .
գինով եմ գի :

Կընդրուկ և զըմուռ խունկ ընդ հալ
նէին . քաղցր և ախորժակ համով շա
քարին . 'իյամէն դիհսց բրդխէ քեզ
բարին . և քեզ հովանի նըշան սբ խա
ջին . գինով :

Պահապան լիցի աջըն հայրենին . և
իրկէ զքեզ 'իջար վռանգին . գի :

* Տող շշման : Ղ

ուռաս անկեալ կենարարիդ
Թախանձանօք աղաչեմ . նե
րել իմում Թշնառութե ար
ոասւնդին աղերսեմ . (305) | 1)

ունայն պըտեալ զիս 'ի յարդեանց ըզ
 քոյդ օգնուի միշտ հայցեմ. զի փլե
 կիչ ևսփոփիչ հոգւոյ իմոյ ճանաչեմ:
 Բռանց քոյոյ նպաստուե յամի տկար
 եմ. առ երկնային և հոգեկանս զիս
 ուղղելոյ անկարեմ. հաստեա խնդրեմ
 զիս եղկելիս քանզի գիտես անճար
 եմ. զի նազեկւոյդ իմ յսի ծառայ միշտ
 անյարմար եմ:

Ձմկրտուէն սբ խորհուրդ դեղ կե
 նաց ինձ շնորհեցեր. զապաշխարանս
 ինձ յօժանդակ խոհեմաբար կարպե
 ցեր. զանձն քո սբ պատարապեալ հօր
 'իկառչին ընծայեցեր. և զգերիս ախտից
 մեղաց ընդ նմին հաշտեցուցեր:

Բորդ 'իմեծի քուամ ատենի յորժամ
 զաշխարհ դատիցես. դու սրբուի դա
 յով սբյ զիս ընդ օդեաց դատիցես. 'ի
 կիզմանէ հրոյն բոցոյ շնորհիւ քով
 ազատիցես. և ընդ օրհնեալս 'ի յօժե
 անս հօր քոյ զիս հրաճիրեսցես:

*Տառապանք երկու շաբաթի վն տրամոյ:

ՂԼ.

306

Բ. Դա

դամայ ստեղծողն եկես
իւր պատկերն 'իտես. սո
մայ ճայն տէեալ ադամ
ուրես. Թր զքո ճայնդ
չայ սասանեցայ ես. քս
մերկ եմ ամօթով փախել Թագեայ
Բ. Շող զքեզ ադամ դու եր խաբ
զպատելիքանն չպահեցեր պողոյն
կերար. արի ել 'իդրախտեդ մե
դու մեռար. այդ չէ տեղ մեռ
այտի դու անկար:

Բ. դամայ զալատ խօսիլն ու լացն է
զիս. զպատճառն յեայ հանեալ ափ
ու վայ զիս. կինս այս որ ետուր ինձ.
խաբեաց զիս. յանմահական փառ
դրախտէն առ կողոպտեաց զիս:
Ողորմելի կինն այն դերի յօձէն խաբ
ցաւ. եմեղաց Թիւնքն մահու յեա
վայթեցաւ. այ պատկերն ադամ իւրդ
ճաց ու կերաւ. իւր ամէն բոլոր ծնր
դօքն մահու մեռաւ:

Ընդ ադամայ դարձեալ ասաց ադա
դու հողէիք. զպատելիքանն չպահեցի

հող դու դարձիր. ջկեցար փառօք՝ ի
 սախտն յաշխարհ դու անցիր. քրտամ
 և վաստակօք գործէ դու զերկիր:
 փանակ տնկոցս անմահ փուշ բուսա
 քեզ. իլուսեղէն դրախտիս տեղի
 լար տիրէ քեզ. անհող չանցանէ
 հողօք մաշէ զքեզ. մինչև դայ
 օրն մահու գերեզմանէ զքեզ:

* Տող ի վր Գեղեցիոյն: ՂԲ

Իւզէլ մի ես երէկ տեսայ ի քա
 ղաքն՝ ի յանդուրիայ. Թագաւոր
 մի խնդիր ելաւ մոսկոֆայ՝ ի փոր
 Թոգալայ:

րես տեսանելիք ետուր զսէլանիկ և
 հարէնէ. ծով աջերուն գին ետուր
 զիւսկիւտարն և զխալաթիայ:

շլաւու խալաթ քաշեց շամ քաղաքն
 ի հետ մօրայ. քաղցրիկ զրուցին հա
 ւար շահրազուլ պաղտատ ու պասրայ:
 Իւզէլն այլ իխօսք ելաւ զայն ասաց
 նչ իւր պիտենայ. Թագաւոր քո գալն
 լքարին քայլափոխտ իմ գլխուս վր:
 Իէլանիկ իշուրջ առնու հարէնէ իւր

հին երեւոյ • քակի իւսկիւտարու լեռ
ներն խաւածիա թող տեղն մնայ •
կամիս ինձ փեշկէշ լայեխ շամ քաղ • ք
իհետ մըրոյ • կուտաս զըստամպօլ
տուր ինձ վենետիկ կամ ըսպանիայ •
Հատ սբց մարմինք կայ նա Լամայր ան
յակօբայ • կամ տուր զեզրն անգամին
որ շինած է յալիկուռնայ •

Լոջիկ դու ինա քաղաքէն որ կոչեն
զանուռն պօլիայ • մեծ կոստանդ իանոս
ասեն մէջ նր թագաւոր կու կենայ •
Մէկ ծայրն իհալապ նստի մէկն հա
միթ մէկն ամասիայ • մըրք քեզ ճիհէզ
տված ու պուռստ քեֆէ իվր •

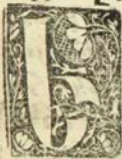
Թախատ քայլափոխուդ դին երզրում
կենճէն իվր • այդ անուշ ծիծաղելիդ
խորասան հիւմրիւզըն աժէ նա •
Գեզի նմանակ մոսկոֆ մեծ հռօմ փա
փըն կու կենայ • չկայ նմանակ քեզի
մէկ նայելուդ դինն է նք •

Սարկաւադ ասօղ բանիս յինքինէս
խիստ առատացայ • զայս քաղաքներս
ամէն կիւղելի մի տալի ճապայ •

Երբ որ սերն գայ մարդուն ոչ մանուկ
ասէ ոչ տղայ. ոչ աշխարհական կասէ
ոչ երէց և ոչ հաբեղայ:

Մանկունք մի մեղադրէք սերն արաճ
զիս տիվանէ. զայսչափ քաղաքներս
ամէն կիւզէլի մի ճորտ և ծառայ:

Բժէ զինչ որ տվաք եղբայրք կիւզէլին
իսկի գին չկայ. նա կիւզէլն որ զքեզ
սիրէ զհոգիդ տուր զաչերտ ի վր:

* Տաղ Կոճեղոր: ՂԳ

ս եմ կորուսեալ ոչխար մո
լորեալ 'իսբ քո հօտէն. հո
վեճ քաջ 'իւլայր հայեաց բա
րեխօս քեզ երկիր ամէն:

Չգիւտ կորստեան իմոյ տեսանել ցան
կամ տր'իքէն. զի մի արտաքոյ մնացից
'ի յարկացդ քոյ լուսեղէն:

Չքո անձային հրամանդ զոր լռէայ 'ի
սբ դրքերէն. Թէ դառնամ 'ի միւստն
գամ և խառնիմ 'իդատս լուսեղէն:

Բռիս կատարէյ զհրամանդ զի ծնունդ
եմ աւագանին. տուր ինձ փրկուե՛ն Նշան
վարդապոյն արեամբդ որ 'իքէն:

Տուր ինձ բնութի բարի կակղացոյ ըզ
սիրտ իմ քարեղէն. տուր ինձ արտաս
շաց վտակ որ կաթէ ցօղիկն՝ ի յամպէն
Իբրեւ զաշնան քամի որ թափէ զտերւն
իծառէն. հողով մեղանաց խմոց զրկե
ցայ անանց պսակէն:

Ապ ելանէ ժամ ժամ թանձրացեալ
թուխ ամպ՝ իջրէն. ի յորոտմանէ նր
սասանի ամէն մսեղէն:

Արա որ հանեն մարդիք հնարիւք ըզ
ձուկն՝ իծովէն. որ պահ մի տըտանն
տայ ու մեռնի կարօտ իջրէն:

Արա մինչ քարուն լինի ու ծաղկի տե
րւն իծառէն. ար իմ ծաղկեցոյ հոգ
ւով զիս՝ իսէր քո անձեղէն:

Իստեմ ար քեզ չէ դժւոր վարատել
զհիւանդս իցաւէն. ես եմ չարաչար
հիւանդ իմ կենաց ճարակն է իբէն:

* Տաշ եկեղեցոյ Մարտիրոս Լարդապետի
ասացեալ է:

այթեա նք կաթուղիկէ. եկեղե
ցի Լապրէ. զմանկունս քո ժո
ղովէ. ի յօրհնութիս հրաւիրէ:

Ուրախացիր և ընծայ. զՇարճացիր և
բերերեա. զքո զառագաստ զարդա
րեա. ահա Թագաւոր քո դայ :

Երբէ որ շխտայ պոնծալի. երբ նոր և
զարմանալի. հարսն զդեցեալ ծիրանի
դուստր վերին սիօնի :

Փեսայն եկեալ քո 'իդրունս. զքեզ
զարդարէ յոսկէ հուռս. պսակ եղեալ
'իսլուխս. կազմեալ նոր ակունակուռս :
հայեաց և տես յարեւելս. եկեալ հասին
քեզ պարգևս. Թագաւորք ընծայա
բերքս. իշխանք ծուրայ և կողբեացս :

Սաւաք են եկեալ 'իսաբայ. բերեալ քեզ
խունկ և հալճայ. նոր պատարագ և ըն
ծայ. յընտիր ոսկւոյն սափորայ :

Սարդոս քրքում և զըմուռ. և կինամօն
հոտ անուշ. ակունք յակինթ և եա
ղուծ. ապազիօն և զումրուծ :

Տաշխ և կնդրուկ կասիայ. հրիկ ընտիր
և մազտայ. քարինք հիւտեալ աղիւսայ
զարմանազար շափիւղայ :

Բզնիւ և դոհար հալոճէ. անդրադա
րագ և նիկրէ. դուռն և դանա 'ի Թարս

սէ. հանեալ 'ի բահեր ծովէ:

Ըհա եկեալ ծիծիռունք. բերեալ են
քաղցրիկ գարունք. դաշտաց բուսեալ
են ծաղկունք. զանազանել դոյն զգոյն:

Վարդն է փթդեր 'ի թլիխն. վարդէն
հոտ բուրի յիւրմէն. պիւլպիւլն նստէր
'ի յաջմէն. եղանկէր ձայնիւ 'ի ձոյնէն:

Ծաղկեալ շուշան 'ի հովտին. և համաս
փիւռն 'ի կերին. հարիւր յալամն և հազ
րին. 'ի միասին ցնծացին:

Ըբքայն իջեալ 'ի պարտեզ. նստեալ
աթոռ նա գայդէզ. զօրացն արեր է
հանդէս. հագնին զանազանապէս:

Եկայք ելցուք այգեստան. մտցուք
'ի նոր բուրաստան. և հովեսցուք 'ի շու
շան. անուշահոտ պալատան:

Կոր են ծաղկեալ նունենիք. նորաբող
բոջ թզենիք. նոր սաղաթեալ ձիթե
նիք. արմաւ և նոճ նըշենիք:

Եւ 'ի հիւսիս եկ հարաւ. ահա այգիս
ծաղկեցաւ. ձայն տաարակիս հնչեցաւ
նոր անդադտանս բերկրեցաւ:

Բղխեալ աղբիւր 'ի ծովէ. հոսեալ 'ի

լիբանանէ . դիւտոց լեռանց իջանէ . ըզ
դաշտ քո արբուցանէ :

Եկ հարսնուհիդ 'իմայրեաց . երևելով
'իդաշտաց . խայտա 'իդիւտոց լեռանց .
իվր խնկաբերաց :

Փեսայն բազմեալ 'իդահոյս . մանկունք
պարեն 'իխնձոյս . զմայլեալ են դինով
անուշոյս . եղանակեն զհաճոյս :

Իաւիթ երգէ զտասն աղին . ճեմէ յա
ռաջ փեսային . կայթէ ոտիւքն և պա
րին . 'իմէջ նոր առագաստին :

Զաքարիաս գոյս երգէ . հարսին աւե
տարանէ . փեսայն քո հեզ եկեալ է .
փառօք զքեզ պսակէ :

Մանկունք առեալ են հաւասար . օտղ
մօսարան և քնար . երգեն ձայնիւ առ
նուն պար . օրհնեն զամ անդադար :

Ըհա ծագեաց առաւօտ . եկն արու
սեակն անաղօտ . հովիւքն արածեն ըզ
հօտ . խայտան դառինքն 'իյաղօտ :

Իովեալ բորեբանեալ է . զամ փառա
ւորեալ է . մարտիրոս բաբունն երգեալ
է . յականց յոսկւոյ դովեալ է :

Տաղ ԼԵՂԵՐԻՅ ԵՐԵՄԻԱՍԵՅ: ՂԵ
յԷ վայրի լեռնէդ 'ի վայր
Զուրն 'ի շինուենդ մէջն ան
ցանէր հայ. Թուխ մանուկ
մի դուրս ելեր ձեռքն ու
զերեան էր լոճացեր, հայ լոճացեր այ
լոճացեր. դարձեր 'ի Զուրն հարգմունք
արեր:

Զուր դուռն 'ի յոր լեռնէն կուգաս,
իմ պաղուկ Զրիկ ճանուշիկ հայ. ես 'ի
յայն լեռնէն կուգամ, որ հին ունոր
ձիւն կայ վերան:

Զուր դուռ 'ի յոր առուն կերթաս, իմ
պա'. ես 'ի յայն առուն կերթամ, ուր
փունճն շատ է մանուշակին:

Զուր դուռ 'ի յոր այդի կերթաս, իմ
պա'. ես 'ի յայն այդին կերթամ, որ
տօրն 'ի մէջն է այդիպան:

Զուր դուռ 'ի յոր տունկ կու գնաս,
իմ պա'. ես 'ի յայն տունկ կու գնամ,
որ տակն խոտ բերէ դառին:

Զուր դուռ 'ի յոր պարտէզ կերթաս,
իմ պա'. ես 'ի յայն պարտէզն կերթամ,

որ հաւք երկնից եղանակեն:

Զուր դու 'ի յոր աղբիւր կերթաս,
իմ պա'': ես 'ի յայն աղբիւրն կեր
թամ, որ սիրելին դայ զովանայ հայ.
Վուրթացիր ել ընդ առաջ 'իդեղնորին
զոճարձացիր:

* Տող յօգտնէսէ ասացեալ վն հոգւոյ:

ՂԶ

Լմահ քանի յիշեմ զքեզ՝ կու
դողամ կու սարսափիմ ես. չկայ
քան ըզքեզ լեղի ամ լեղւոյ լե
ղի ես:

Լեղի ամ լեղւոյ մի թէ դու 'ի քեզ
նման ես. դժօխք քան զքեզ լեղի և
յետոյ զայն ալ դու բերես:

Սողոմօն յիշեց զքեզ և ասաց եղուկ
ու վայ եմ ես. նախատեաց զիմաստու
ինքն 'ի յինքն ասաց դու 'ի քեզ:

Ինչ օգուտէ իմաստուիս քան զանդէտ
աղքատ մեռայ ես. անմեղք 'ի յաշխար
հըս եկի ու մեղօք երթամ սև երես:

Սողոմօն արքայն ասաց մի ասեր թէ
արքայ եմ ես. ունիմ շատ դրախտ շատ
դանձ

դանձ շատ դարպաս և ոսկին 'իներս:
'Ի զուր խռովեալ դանձ ես . ոչ դի
տես թէ ում ժողովես . աշխարհս ես
'իդիրկդ առեր . քեզի խոր դրժոխք
կու փորես:

Է՞ մահ թէ դու քէն ունիս ադամայ
որդւոյն կու հանես . կամ մեղաց հար
շած ես դու 'իմահու պրտդէն ծը
նեալ ես:

Մովսէս մարգարէն ջասես . և 'իդաշ
թայ իսկի ջամաջես . զաբրահամ հայրն
տանես . զսահակն 'իհողն ածրուես:

Զտրդատ աթոռոյն ձդես . զկոստան
դին 'իյաջք չի բերես . թէ կանգնե
րէ հազար հեծեալ . և ժողովք իսկի
չի վախես:

Ի՞նչ հագերէ վեց զըրիս նետն նետես
'իթաին անցանես . տանիս զայն 'ի
բանդ ածես դէմ դրուանըն քար մի
ձդես:

Ըրծիչ երաբաթուիչ ես . լայնաձիգ
զթեղ տարածես . զինչ աշխարհս հզօր
մանուկ կայ 'իթեղի դայրն ծրարես:

Կազար երանի նր զոր բարի դործով
 դտանես. առեալ պարզ երես տանես
 և իդողն արբահամու հանգուցանես:
 Յովանէս թուլիւրանցի զուր կասես
 զայլ ոք կու խրատես. զթանասուն
 տարին լըցեր և իմահուն դուռն հա
 րաւ արմն առեալ ես:

* Տաշ տնտեսի որդայն: ԴԷ

միտս եկեալ երբեմն երբեմն
 արթնապէս. յիշեմ զանցել
 անհուն մեղանս իմ պէսպէս. հա
 ռաջաճայն աղաղակեմ դառնա
 պէս. ար ողորմեա անառակիս հայրանք:
 Սերա իմայրի ևտոջորի սաստկապէս.
 զի սովեցայ բանիդ հացէ հոգեպէս.
 ցանկամ յագիլ եղջերբ մեղաց խոզա
 պէս. ար ողոր:

Ունիմ անթիւ զմեղս իմ պոռնկանքս.
 Էթնամովի դիւօք լցեալ նայտպէս.
 առ ոտս անկեալ կու հեծեծեմ ուժդ
 նապէս. ար ողոր:

Իխճեալ մեղօք մեռեալ հոգիս իսկա
 պէս. անկեալ դընիմ իխորս չարեաց

դիւնապէս • յարուցանել և զիս հայցեմ
փութապէս • ամրողոր :

Քանզի որպէս զանդամալոյծն եմ յախ
տէս • համայն բարեաց խափան եղեալ
նոյնապէս • բարձեալ չորիւք մարմնե
ղինիս իբր այնպէս • ամրող :

Ստաճարի քում դըթութե կանխա
պէս • յերեսս անկեալ մաքսաւորին
նմանապէս • անքաշեա զմեղաւորս
սրբասէրս • ամրողոր :

Բնազակին քում խաչակցին ճայնա
պէս • արժանացոյ յօր ելիցն իմ աշխար
հէս • յիշեա զիս ամր յորժամ դաս ար
բայապէս • ամրողոր :

Սիրով քով լից և արբեցո թմրապէս •
երկիւղալից զդուշացո խրատապէս •
և սի թողուր զիս կորրնչիլ սպառա
պէս • ամրողոր :

Բսօղ բանիս զայս բան հայցեմ լալա
պէս • ասել ամրողոր :

Տաղ յառաւել և արդարապէս ասացեալ
Եւթ և արդի և պիւլիւլի • և արդի իմ
Եւթ իմն նմանեալ • պիւլիւլի Գաբրի
էլ

ԷԼ ԳՐԵՆՊՈՒԹԱՅԷՓՆ յՈՐԵՆԻՆԻՆԻՆԷՆԷ

ՂԸ

կանջ դրէք բանիս որ պատ
ճական է. հոգւոյ այլ ևմար
մնոյ ուրախութի է. Գ
վեմք ըզգոյն վարդին որ
աննըման է. պիւլպիւլն 'իհեա նր որ
քաղցրաճայն է:

Պիւլպիւլն 'իվարդն ասաց 'իսէր քո
եկի. զի սէր քեզ աճեաեմ սիրոյ դու
տեղի. ևսերըն սրբութե 'իքեզ բընա
կի. սիրով քո զարդարին ծաղկունքն
'իյերկրի:

Վարդն 'իպիւլպիւլն ասաց. Թռչուն
դուլելի. որայ միաք իմ բանից քո հա
ճան լինի. դու ես Թռչուն յերկնից
ևես բոյս երկրի. զի արդ իմ օհրս և
քոյդ միաբանեսցի:

Պիւլպիւլն 'իվարդն ասաց իմ բանիս
լըսէ. որ քո սիրտդ իմ սիրոյս այսպէս
վկայէ. ես ցօղ բերեմ յերկնից որ ըզ
քեզ զարդարէ. յայնժամ իմ սէրս և
քոյդ միաբանեսցի:

Լորդն 'իպիւլպիւն զայս պատա-
խան առնէ. զտիւն թէ հետ ցողոյն
կայծակ իջանէ. և զիւ պայծառ տե-
րևս հրով այրեացէ. ծաղկանցն ամի
նսխատինք առնէ:

Պիւլպիւն 'իվարդն ասաց խօսից իմ
դու լուր. որ ես քեզ ցուցանեմ սիրոյ
մեծ աղբիւր. որ զքեզ երակ պահէ կա-
նանց և մաքուր. և ամ ծաղկանց ար-
բուցանես ջուր:

Աւարդն 'իպիւլպիւն յայնժամ զայս
ճուղապ ետուր. եթէ բանից քոյին ոչ
հաւանիմ սուր. վախեմ թէ յորդ խա-
ղայ այն աղբիւրէն ջուր. զտերևս իմ
ողողէ չառնէ զիս թափուր:

Պիւլպիւն 'իվարդն ասաց քեզ ամա-
լին իմ ես. որ 'իյարեգական տօթոյ պա-
հեմ զքեզ. վր քո հովանի սիրով լի
նիմ ես. և քաղցրագոյն ցողով սնուցա-
նեմ զքեզ:

Աւարդն 'իպիւլպիւն ասաց քէնէ վա-
խեմ ես. զի մի որոտալով ինձ ահարկա-
նես. 'իդեղեցիկ դունոյս թառամիցիմ
եւ

Ես. Լամ ծաղկանց զրուց լինիմ ես:

Պիւլպիւլն 'իվարդն ասաց ես առա
ջօտ եմ. որ զլոյս արեգական իվր քո
ծագեմ. ազգի ազգի դունով զքեզ
զարդարեմ. ծաղկանց ամի պարծանք
ցուցանեմ:

Արդն 'իպիւլպիւլն ասաց ես դիմա
կաց չեմ. 'իծագմանէ լուսոյն դողա
լով սարսեմ. վախեմ թէ զարեգակն
առիս տեսանեմ. զտերեւ իմ գեղեցիկ
յիսնէ թօթափեմ:

Պիւլպիւլն 'իվարդն ասաց թէ գովե
լի ես. զի ամ ծաղկանց դու ցանկալի
ես. տեսոյդ քո հարբեցայ ո՞պ գինով
եմ ես. արարչագործն ամ կանանչ
պահէ զքեզ:

Արդն 'իպիւլպիւլն ասաց գեղեցկա
ձայն ես. որ զամ մարդիկք դու ու
րախ առնես. ազգի ազգի դունով դու
եղանակես. թռչնոցն ամի տեղ պար
ծանաց ես:

Պիւլպիւլն 'իվարդն ասաց դու դեղ
ցաւոց ես. որ զամ հիւանդ սիրով բը

Ժշկես. ով որ ցաւ ունի եւոջ յիշէ ըզ
քեզ. յետոյ փոշիմանի ոջ դտանէ զքեզ
Վարդէն 'իպիւլպիւլն ասաց Թռչուն
դու աղվոր. ուստի զայդ ճայնդ ունիս
բաջ եզօրաւոր. որ զիս զարմացուցեր
խօսիւքդ ահաւոր. կարծեմ Թէ այլ
չըկայ քեզ նրման աղվոր:

Պիւլպիւլն 'իվարդէն ասաց մեծ Թագաւ
նոր կայ. որ ամ Թռչնոց պարգեւք նա
կուտայ. որ Թէ հաւան լինիս դալըս
տեան նորա. նա երկինք եւերկիր քեզ
երանի տայ:

Վարդէն 'իպիւլպիւլն ասաց Թէ երա
նեմես. որ այն Թագաւորին դու ըս
պտտաւորես. որ 'ինմանէ հանցեղ խի
լաթ առեալ ես. որ 'իքո տեսուծիդ
զիս մոռացայ ես:

Պիւլպիւլն 'իվարդէն ասաց պտտասխա
նելով. Թէ դու ըսող լինիս բանիս
իմ սիրով. նա երկինքն հոգւով եւեր
կիրս մարմնով. ծառայ քեզ լինիցին
երանի տալով:

Վարդէն 'իպիւլպիւլն ասաց խօսէ զինչ
կա

Կամիս • քանզի խօսից քոյին փառիադէ
հոգիս • յինէն մի Թադաւորին զինչ
որ քան ունիս • եթէ կամիս սիրով հա
ւան առնել զիս :

Պիւլպիւլն՝ ի վարդն ասաց տամ քեզ ա
ւետիս • զի մեծ Թադաւորին դու սպա
սաւորիս • և ի ձայնէ իմմէ հանապազ Կո
վիս • և յամ Թաւջնոց միշտ փառաւորիս :

Վարդն ի պիւլպիւլն ասաց ոգիս իմ
ցանկայ • որ այն Թադաւորին լինիցիմ
ծառայ • նա երկնցիմ յահէ փառացըն
նորա • զոր դու ինձ ասացեր նա ու
դ իմանայ :

Պիւլպիւլն ի վարդն ասաց դու մի վա
խենար • քանզի նա կամենայ զքեզ իւ
րեան տաւար • այլ դու ուրախ կացիր
սիրով ծածկաբար • նր կամիս լինիլ
տեղի և տաւար :

Վարդն ի պիւլպիւլն ասաց քեզ հա
ւան եղէ • այլ զգործ Թադաւորին
դու ինձի պատմէ • Թէ ինչ արուեստ
ունի կամ որ ձեռովէ • քան զքեզ է քաղց
րաձայն Թէ այլ փառաւորի :

Պիւլպիւլն զայս պատասխան ետուր
վարդին • Թէ չկայ այլ նմանակ իմ
Թաղաւորին • ոչ ոք կարէ գիտել ըզ
գործս նորին • ոչ 'իյերկնաւորաց և
ոչ երկրային :

Վարդն 'իպիւլպիւլն ասաց դու զայս
ինձ ասա • երբ գայ այն Թաղաւորն
ինձ յիմաց արա • որ ես տեղ պատրաս
տեմ արժանի նր • որ սիրովն իմ սրտիս
մէջն հանդչի նա :

Պիւլպիւլն 'իվարդն ասաց քեզ ասեմ
լսէ • քան զքո ծաղկիլն յառաջ նա ըզ
քեզ ընտրէ • և իւր բնակութեն տեղ
պատրաստէ • որ այժմ իջեալ 'իքեզ
մեծ գործ կատարէ :

Պիւլպիւլն դաբրիել հրեշտակապետն
է • և վարդն տիրամայր անձամբնէ • Թա
ղաւորն երկնաւոր յս քսէ • որ յան
Թառամ վարդեն մարմին տուեալ է •
Ես առաքել մեղօք լցեալ յաշխարհի
որ զպիւլպիւլն և զվարդն սակաւ դուլե
ցի • 'իդաբրիել հրեշտակն օրինակեցի
և կոյսն մարիամ ծնօղն յնի :

Լ. զաջեմ զով ոք որ բանիս հանդիպի
 եղանակէք սիրով ճայնիւ բերկրալի.
 յիշէք զիս և ասէք ամ ողորմի. և դուք
 արժան լինիք տեսուն քսի. Լ. մէն:

*Տող էլ Թ սերոյ: Ղ Թ.

քոյդ սերոյ յագիւ երբէք
 երբ իցէ. աշուրք կենաց ի
 մոյ անցեալ երբ իցէ. Թէպէտ
 դիտեմ զմահ առիս զի մերձ է.
 բայց ոչ դիտեմ զժամանակն երբ իցէ:
 Սաստիկ խոցեալ սիրով քոյին բնական
 աղէկիզեալ կակծողին կոծական. մոր
 մոպիմ զառ'իքէն ջրիւս ըղձական. և ոչ
 դիտեմ զդաւս առքեզ երբ իցէ:

Ողբալով յամ Ժամու հառաջեմ. և Թէ
 զի արդ անտես'իքէն դադարեմ. աշա
 ղելով զոր կորուսի միշտ գոչեմ. Թէ
 վերսալին զայն գտածնել երբ իցէ:

Ի իւծեալ'իկարօտոյ սիրտ իմ գալարի
 դատնալ անդրէն և դաւ առքեզ յօժա
 րի. տարփալով տեսուն քոյին պատկե
 րի. հանապազօր աղաղակեմ երբ իցէ:
 Քայքայեցան կեանք իմ և ամք'իլալոյ

տիւն և գիշեր անըջ ապէս խորհելոյ . իս
պառ ըսպուռ լքաւ կարս իմ տեւելոյ .
երբ իցէ հայել 'ի քո դէմս երբ իցէ :
'Ի ճանապարհ երկարական դնացի . և
զաչս քո անմըխիթար լացուցի . արդ
իցէ թէ և ցամաքիլ յաւելցի . և և տեսա
նել զքեզ բերկրեալ երբ թէ :

Երեկ արեկ ով իմ սիրուն սիրելի . կը
ցորդ լեր ինձ հեռացելոյս փարելի .
արժանացո սիրոյդ նախնւոյ նազելի .
համբուրելով դրկախառնիլ երբ իցէ :
Սարտուցելոյս 'ի քոյդ սիրոյ ըստենէ .
փութանակի դարձն իմ անդրէն ըստի
պէ . մինչ դեռ չիցեմ կապեալ մահու
ըստոռերէ . փարիլ 'իդերկըս տարվա
լոյդ երբ իցէ :

Էի ես խանդակաթ 'իմէջ տաղնապի .
յուշաթափեալ և պապակեալ 'իտ
պի . զովացո տեսութիւնդ որ
կամ 'իկապի . 'ի հան

դիսի քում զայս

ճառել երբ

իցէ :

* Տաղ աւրախուրէ: Ա
ոյս կենաց արդարութեց
քաճիչ մեղաց մեղաւորաց
որ և քենով կու զարդարին
երկինք երկիր Թող փառաց
Հիւրն ամուր էր հաւատոյ. և հալա
ծիչ ա՛յ օրինաց. արդար արիւն արդար
մարմին. արդար ճաշակ քրիստոնէից:
Գեղ կու լընուեն իփօքր աման. և կու
խըմէն չորեք դիհաց. և չեն կանար
մարտեցնէր. զով զա կանեն ամէն դիհաց
Գիչ խմողին ես դու հելալ. հարամ
կասեն հարբեցողաց. անդամալոյճն
որ քեզ խմէ. ելլէ կանդնի վրո ոտաց:
Զքեզ կուրին որ տան խմէ. նշան կու
տայ հեռու տեղաց. սգաւորն աղքատն
որ խմէց. զի նա ելաւ ինքն իխելաց:
Երբ լըջացաւ ըսկայացաւ. տեսաւ սրբ
տին տերտըն չի դնաց. ով Թամահով
դինի խմէ. խն նա լինի խելադարաց:
Եւ Թէ քանի դիտուեն լինի. կու պար
ծենայ ամէն դիհաց. մէկն կասէ պա
րօն եմ ես. և Թաղաւոր յարեւելաց:

Մէկալն ասէ խելօք եմ ես. քան զիս
խելօք այլ չէ եղած. միւսրն ասէ հա
րուստ եմ ես. այնչափ դրամ ունիմ
պահած:

Եւ միւսն ասէ որքան մեծ ես. որ կը
նըկիտ ջուլն է պատուած. մէկալն ա
սէ զով կու վարես. ելան ախին՝ եր
կուքն իրար:

Մէկն քարով մէկն փառով. մէկն ու
մէկին մահու ջանաց. մէկրն ելաւ քա
ղաք վազեց. և պարօնին արաւ իմաց:

Պարօնն եկաւ զանօնք բռնեց. զամէն
'ի զինձիրն շարեց. ով որ լօեց զայն կը
ռիփնին. բազում մարդիք 'ի հոն խնդաց
իմէ հազար մեծ և դոհուի. որ մեկք
'ի հոն չեանք նստած. երբ մէկալ օրն
երթաս տեսնես. մէկ սէֆիլին կողն
էր կոտրած:

Մէկալին երեսն էր դրոշմած. և մէկա
լին աչքն էր հաւնած. այս ամէն ծեծե
լուս վր. տարած 'ի զնտանն էր դրած:

Մէկէն կուզեն. Ժ. և Բ. ապա Թողուն
զերենքն 'ի բաց. երբ մէկալ օրն եր

Թաս տեսնես. ամէն մէկն 'խտեղմ են
պառկեր:

Ջինջ խարճերեն զայն կափսոսան. և
միշտ կու հեծան անօթի. սէֆիլ մահ
մուր և խիստ քաղցած. մախսկաթ ճո
րու հափսեն 'իդուրս ձգաց:

Մահմուր մահմուր 'իվեր ելան. և ըն
կերտացն արին իմաց. բերէք ըրախի
բերէք գինի. այնչափ խմէնք չելէնք
խելաց:

Երբ խմեցին և հարբեցան. զէտ կամ
ղած ուղտ են փրփրրած. երբ զակու
նին որ կրճըտեն. զէտ քաջունակ զի
րար դիպած:

Ով զիւր անն որ կու սիրէ. Թող նա
բերէ շօրվա կամ հաց. քաղխով խի
եար կամ պատլիճան. տաք տաք քէ
պապ կամ հաւ խորված:

Ելլէնք ուտենք ծեծած ծեծած. և
երդուննամք ամէն դիհաց. Թէ զինէ
հար այլ չի անեմք. զինչ ունեաք ա
մէն դնաց:

( ) Ե մի մէկ քանի մարդ բռնեցին. մազն

բուքն էր հաշտարած • այս ամէն տէր
տրօ ու պելաս • ելաւ իմտերնուն դնաց
Գինուն շա՛ն էրզըրումյի ծառուն
ասաց • իսկի չի կայր քան զինքն խմող
դինուն ձեռացն զար մընաց :

✽ Յանկ տաղարանիս :

✽ Տաշ Լ. երեւոյ :

Աւետիս քեզ մարիամ զոր :

Լ. նեղին տաճար բանին :

Ծնեւան : Լ. յսօր տօն է :

Օտղիկ պայծառ ծովային :

Հրճգէլմք այսօր մէք հող :

Տունկ անմահութե բողբոս

կայր կոյսն իյայրին երկ :

Զրօրհեւոյ : Ով զարմանա :

Լ. յսօր ձայնն հայրական յեր :

✽ Տճ ընդ տառաշէն :

Լ. յսօր ցնծայ եէմ Լեզուար :

Քս փառաց Թադաւորն :

Լ. յսօր ցնծան արարածք :

✽ Տաշ Երուսալէմ :

Դասքն հրեական էին :

Լ :

Բ :

Գ :

Դ :

Ե :

Ջ :

Է :

Ը :

Թ :

Ժ :

ԺԼ :

ԺԲ :

ԺԳ :

Մ :

Միաշաղկաթ օր հանդօ:

ԺԴ:

Կանայքն արտասուք լայ:

ԺԵ:

Եկեալ մարիամ մաղղա:

ԺԶ:

Կանանցն կանխեալ եկին:

ԺԷ:

Գոչեր հրեշտակն առ զի:

ԺԸ:

Յայնժամ սիրով տիրա:

ԺԹ:

Յարեւոյ յաւուր երրոր:

Ի:

Գլխոյ պօսկ զարմանա:

ԻԲ:

Կանխեալ իւղաբեր կա:

ԻԳ:

Սոք իւրախէ: Լ. յսօր նոր:

ԻԴ:

Հաս Բարձհան: Լ. յսօր լոնդ:

ԻԵ:

Հոգոյ Գալստեան: Սեր հիւ:

ԻԶ:

Լ. յսօր սբ հոգին ամ եկ:

ԻԷ:

Արդամուտ: Լ. յսօր ցրն:

ԻԸ:

* Տող՝ Լերափոխման:

Լ. յսօր դաբրիել հրեշտա:

ԻԹ:

Լ. աջ նաճաշակ պտղոյն:

Լ:

Խնկին ծառին նման էս:

ԼԲ:

Եղեալ հարսն անմահին:

ԼԳ:

Գեղգեղեալ դովեն զքեզ:

ԼԴ:

Լ. նճառին խորան բանին:

ԼԵ:

Իսկուհի ամածին մարի:

ԼԶ:

Լ. մէն օրհնեալ սրբուհի:

ԼԷ:

րի լուսատու բաժակ: Լ Զ:
 Կոյս անարատ մաքուր: Լ Է:
 Ծառ կենաց ծաղիկ ան: Լ Ը:
 ան Էլ լուբէ չնի: Լ Տաճին: Լ Թ:
 Վերայհան խաչէ: Ես ճայն զա: Լ Ս:
 Ծարաւեցաւ արն 'իկա: Լ ՍԷ:
 Վարդապետ խաչէ: Վայելչա: Լ ՍԲ:
 Գիտ խաչէ: Լ յսօր եղև: Լ ՍԳ:
 Երեսան խաչէ: Լ յաջն 'ինախ: Լ ՍԴ:
 Յոգանոս Տիրաչէ: Յոհաննէս: Լ ՍԵ:
 Մենասայ: ՏՐ բարերար: Լ ՍԶ:
 Սարգսի: Վկայից հանդի: Լ ՍԷ:
 Գրեհուի լու: Լ Իյելս արև: Լ ՍԸ:

* Յակոբ ՏՃԲնայ Կայրապետին:

Լ Նճառ միաճին հօրն: Լ ՍԹ:
 Յակոբայ առառ: ՍԲ առաքեա: Ծ:
 Սկեանց: ՍԲ ոսկի քահա: Ծ Է:
 Սքեխանոսի: Գերագոյնք: Ծ Բ:
 Պեթրոսի Լապոշոսի: Պեարոս: Ծ Գ:
 Սարգսի: Նայցմամբ մա: Ծ Դ:
 Նայրապետայ: Նայրապետ: Ծ Ե:
 Լ առիւտայ: Պաղատանօք: Ծ Զ:
 Սարգիսայ: Լ Նմահ ար: Ծ Է:

Տ՝ ԳԵՄԱՆՈՐՈՅԷ: Տ՝ ԴԵՄԱՆՈՐՈՅԷ: ԾԼ

Հաւիտեանց: Երջանիկ հո: Ծ. Թ

Կոստանտնուպոլիս: Կոյսքն մաքուր:

Եւ ինչ: Յայ շինեալ քա: ԿԼ

[illegible]

Եւ զի իմ ցամ թամ իտոր: 69

*[... - ሠጊ ነጋሤ አወርደው]፡

Ասորաւ տաճար բարձրեց
 Եւ զիս իւր ինչ տաճար

Երանեալ կոյս մէ տալիս
Եւ ամենայն էւ զապաճանդիս

Իսկ զայն ժամանակ Երվանդ Բ. թագաւորն ի իւր ժողովոյն ընդ իւր քաջաբանսն Եւսեպոս Բ. թագաւորն ի իւր ժողովոյն ընդ իւր քաջաբանսն

Ծածիկն Լորս մարդիւմ սէնէ:

Բիմսէ պէնի պիլմէզ իտի: Կ(Թ)

Սարսափելի որոտմամբ և:

Գահոյք փայլեալ երևին: ՏԸ

Առթուող շէրիք տեօրթ: ՏԲ

Մարտն կուգայր ծաղկնէ: 29

Իսմին անկտամ կուլամ հա: ՏԻ

Եւ քոյ սիրուն ջեմ դիւ

Գարուեն Էհաս ծաղկի:
Պեպտե ճե հասե 'ե

ԴԻԼԱԴԻԼՆԵ ՏԱՊԻՐ ԻՆ
ԻՆՏԵՐՆԱԿԱՆ ԿԱՐԴԻՆԱԿԱՆ

Գլխած էս ուր կորցուցած:

334

~~~~~

18

